

Confluente Bibliologice

Revistă de biblioteconomie și științele informării

3-4 (49-50), 2017

Confluente Bibliologice

Revistă de biblioteconomie și științele informării
a Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo”
Nr. 3-4 (45-46), 2017

Director: Elena HARCONIȚA

Colegiul de redacție:

Elena HARCONIȚA,

director

Lina MIHALUȚA,

director-adjunct

Valentina TOPALO,

șef CD al ONU, șef Centru Manifestări Culturale

Silvia CIOBANU,

șef Centru Marketing. Activitate Editorială

Elena STRATAN,

șef Serviciu Cercetare. Asistență de Specialitate

Alexe RĂU,

directorul general al Bibliotecii Naționale din Republica Moldova

Silvia GHINCULOV,

dr. în științe economice, directorul Bibliotecii Științifice ASEM

Radu MOȚOC,

inginer, secretarul Asociației Pro Basarabia și Bucovina, Filiala „C. Negri” din Galați,
Membru de Onoare al Senatului USARB

Maria ȘLEAHTIȚCHI,

dr. în științe filologice, conf. univ. Universitatea de Stat din Moldova

Nicolae ENCIU,

dr. hab. în științe istorice, conf. univ. Institutul de Istorie, Stat și Drept al Academiei
de Științe a Republicii Moldova

Coperta / viziune grafică / machetare/ tehnoredactare:

Silvia CIOBANU, șef Centru Marketing. Activitate Editorială

Adresa redacției:

str. Pușkin, 38, mun. Bălți, 3100, Republica Moldova

Tel/fax: +373(231)52445; E-mail: libruniv@usarb.md; Web: <http://libruniv.usarb.md>

Tiparul: Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți

© Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți

ISSN: 1857 - 0232

Sumar / Summary

CARTEA DE VIZITĂ / VISITING CARD

Elena HARCONIȚA
**Trainingul Modulul 4 Cultura
Informației și abilitățile de cercetare
în cadrul Proiectului Library Network
Support Services (LNSS), Programul
Erasmus+, a fost desfășurat la
Biblioteca Științifică USARB / Training
Module 4 Information Culture and
Research Skills in the Library Network
Support Services (LNSS) project, the
Erasmus + Program was carried out at
the USARB Scientific Library.....** 5-7

Elena CRISTIAN
**Activitatea de conservare a
documentelor prin metode de
recondiționare / Preservation of
documents by reconditioning methods ..**
8-11

Liliana IAVORSCAIA,
Natalia LUCHIANCIUC,
Galina BELCOVSCAIA
**Verificarea și eliminarea
documentelor didactice –
componentă importantă a politicii
de dezvoltare a colecțiilor / Checking
and weeding of manuals and methodical
documents - important component of
collection development policy** 12-21

BIBLIOMESAGER / LIBRARY MESSENGER

**Rubrică îngrijită
de Elena STRATAN /**
Elena Stratan's column 22-40

PROCESE ȘI TEHNOLOGII BIBLIOTECARE / PROCESS AND LIBRARIAN TECHNOLOGIES

Valentina TOPALO,
Silvia CIOBANU
**SĂPTĂMÂNA INTERNAȚIONALĂ A
ACCESULUI DESCHIS LA INFORMAȚIE
(23-29 octombrie 2017) în BȘ USARB
/ INTERNATIONAL OPEN ACCESS WEEK
TO INFORMATION in the SL USARB
(23-29 October 2017)**
..... 41-44

Olga DASCAL,
Angela HĂBĂȘESCU,
Vasile RADU
**Baza de date AGORA – accesul
la cercetările globale online în
agricultură / AGORA database -
access to global online research
in agriculture** 45-48

Elena CARPOVICI
**WEBOMETRICS: indici clasament /
WEBOMETRICS : ranking indices** 49-53

Elena ȚURCAN
**Ion GAGIM, rector USARB, dr.
hab., scriitor / Ion Gagim, USARB
rector, dr. hab., writer** 54-56

PROIECTE INTERNAȚIONALE / INTERNATIONAL PROJECTS

Elena HARCONIȚA
**Conferință de diseminare a ȘCOLII
DE VARĂ de la Tulcea, România/
Dissemination Conference of Summer
School in Tulcea, Romania.** 57-59

Sumar / Summary

Valentina TOPALO

Bibliotecarii USARB la Trainingul Managementul calității, Creta /

USARB Librarians at the "Quality assurance" Training in Crete, Greece 60-61

ASOCIAȚIA BIBLIOTECARILOR, FILIALA BIBLIOTECI DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN NORD / ASSOCIATION OF LIBRARIANS, NORTH BRANCH LIBRARY

Aculina MIHALUȚA

Reuniunea-satelit Workshopul Indexare pe subiecte: probleme și soluții, secțiunea Biblioteci din învățământ și specializate a ABRM / Index of subjects: problems and solutions in attention the University libraries held in Bălți 62-64

Elena STRATAN

Conferința anuală ABRM Transformăm bibliotecile – transformăm comunitățile, desfășurată la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți / ABRM Annual Conference „We transform libraries – we transform communities” at Alecu Russo Balti State University 65-70

PAGINI DE ISTORIE / THE PAGES OF HISTORY

Elena CRISTIAN,
Svetlana CECAN

Publicații periodice din domeniul istoriei: studiu și popularizare / Rare periodical publications in the field of history 71-75

SĂRBĂTORI PENTRU SUFLET / SPIRITUAL FETES

Margarita IULIC,
Elena CRISTIAN

Diversitate culturală în colecția de carte Nicolae Varnay / Cultural diversity in the Nicolae Varnay collection 76-85

Valentina VACARCIUC,
Angela HĂBĂȘESCU

Omul și artistul în căutarea identității. Victor Ciutac, actor - 80 de ani de la naștere / Man and artist searching for identity. Victor Ciutac, actor - 80 years from birth. 86-88

Марина ШУЛЬМАН

Девять плюс один: (поэтический цикл «Пятая стихия» В сопоставлении со стихотворением «искусство выдохлось – И это знак беды...» Александра Семеновича Кушнера) / Nine plus one : Kushner's poetic circle "The 5s element" and his poem "The art has exhausted..." 89-99

RAFTUL DE SUS / TOP SHELF

Rubrică îngrijită de Anna NAGHERNEAC / Anna Nagherneac's column 100-102

OMAGIERI / IMAGES

Elena HARCONIȚA

Elena Stratan: Misiune și Vocație / Elena Stratan: Mission and Vocations 103-106

MUSAFIRII BIBLIOTECII /

LIBRARY' S GUESTS 107-108

AUTORII / AUTHORS 109-111

CZU 027.7:001.891

TRAININGUL MODULUL 4 CULTURA INFORMAȚIEI ȘI ABILITĂȚILE DE CERCETARE ÎN CADRUL PROIECTULUI LIBRARY NETWORK SUPPORT SERVICES (LNSS), PROGRAMUL ERASMUS+, A FOST DESFĂȘURAT LA BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ USARB

TRAINING MODULE 4 INFORMATION CULTURE AND RESEARCH SKILLS IN THE LIBRARY NETWORK SUPPORT SERVICES (LNSS) PROJECT, THE ERASMUS + PROGRAM WAS CARRIED OUT AT THE USARB SCIENTIFIC LIBRARY

Elena HARCONIȚA

Abstract: *The authors present information on the development of the Training Module 4 Information Culture and Research Skills for Students and Librarians at the USARB, within the framework of the International Project „Library Network Support Services: modernising libraries in Armenia, Moldova and Belarus through library staff development and reforming libraries [LNSS], Erasmus + Capacity Building in the Field of Higher Education (CBHE) (2015-2018). The training was monitored by European experts: Jerald CAVANAGH BSc Econ, MSc, MA, Librarian Institute, Limerick Institute of Technology; Pdraig KIRBY BA (Hons) HdipLIS MSc (LIS), Senior Library Assistant, Limerick Institute of Technology. From Module have been promoted: International Standards of Information Culture; Information retrieval tools for studies and research; LibUnivCatalog - A shared catalog of 7 university libraries from Moldova on the ExLibris Primo platform; Management of bibliographic references. Software for managing bibliographic references.*

Keywords: *LNSS Project, ERASMUS+, European experts, higher education, SLUSARB, Information Literacy, standards, librarians' skills development*

La 20 noiembrie, 2017, la Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți, a fost desfășurat Trainingul Modulul 4 Cultura Informației și abilitățile de cercetare în cadrul Proiectului internațional Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor în Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor, Programul Erasmus+ Capacity Building in the Field of Higher education (CBHE) Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior (2015 – 2018).

În cuvântul de deschidere, prorectorul pentru relații internaționale, conf. univ., dr. Nelli Amarfii-Railean, a vorbit despre importanța proiectelor pentru dezvoltarea competențelor bibliotecarilor, progresul Bibliotecii și al Universității. Cunoștințele și abilitățile bibliotecarilor servesc cu excelență tendințelor actuale ale mediului academic.

Scopul monitorizării a fost prezentat de experții europeni: Jerald CAVANAGH BSc Econ, MSc, MA, Institute Librarian, Lime-rick Institute of Technology; Padraig KIRBY BA (Hons) HdipLIS MSc (LIS), Senior Library Assistant, Limerick Institute of Technology, Irlanda.

Elena Harconița, Director BȘ USARB, a prezentat obiectivele generale și specifice, pachetele de lucru, modulele și realizările BȘ USARB în cadrul Proiectului ERASMUS + Capacity Building in the Field of Higher education (CBHE).

Au urmat prezentările, pregătite cu multă meticulozitate și creativitate de către fiecare formator: Cultura Informației și abilități de cercetare: Standardele internaționale ale Culturii informației, Elena Harconița; Instrumente de regăsire a informațiilor pentru studii și cercetare. Mihaela Staver; LibUnivCatalog - Catalog partajat a 7 biblioteci universitare din R. Moldova pe platforma ExLibris Primo; Aculina Mihaluța; Managementul referințelor bibliografice. Software de gestiune a referințelor bibliografice, Anna Nagherneac.

Experții internaționali Jerald Cavanagh și Padraig Kirby din Irlanda au beneficiat de traduceri competente în limba engleză, interpretate de Valentina Topalo, șef centru Manifestări culturale, CD ONU, CIUE. Evaluatorii au apreciat înalt prestața trainerilor, subliniind profesionalismul bibliotecarilor USARB, găsindu-le chiar *fabuloase*, care au demonstrat cunoștințe în domeniul culturii informației și abilități pedagogice în promovarea orelor.

Formatorii au urmat o abordare foarte activă, folosind cele mai recente informații din domeniu și metode interactive de predare: lucrul în echipă, întrebări interesante, dublarea verbală cu alte elemente - furnizarea de imagini, grafică, SmartArt, cifre, Print Scrins în prezentări PPP, cataloage, software de management al referințelor.

Formatorii au demonstrat cunoștințe profunde în domeniul temelor propuse, au oferit diverse teste și exerciții practice, iar răspunsurile formatorilor au fost evaluate prin tehnici precum: Lotus, harta Fishbone, harta Spider, harta Herringbone, puzzle-uri

Crossbus / Rebus. Deosebit de atractivă a fost aplicarea Metodei Cubului cu implicarea explorării unui subiect din mai multe perspective, permițând o abordare complexă și integrativă a unei teme.

Conform rezultatelor evaluării, trainingul a fost evaluat „la fel de puternic” de către 100% dintre participanți. Bibliotecarii - formabili au receptat informațiile și au îndeplinit sarcinile, învățând pentru a-i învăța ulterior pe utilizatori.

În încheiere participanților le-au fost înmânate certificate, după care a urmat o foto de familie.

Peste câteva zile Modulul *Cultura Informației și abilități de cercetare*, a continuat cu lecții pentru studenți și masteranzii de la specialitatea Supervizare în Asistență socială, Managementul administrației publice. În cadrul trainingului, în mesajul de salut, Prorectorul pentru activitate științifică, inovație și transfer tehnologic conf. univ., dr. Igor Cojocar, a urat absorbirea a cât mai multe cunoștințe. Lina Mihaluța a vorbit despre importanța Proiectului din cadrul Programului Erasmus+ Capacity Building in the Field of Higher education (CBHE), în care participă BȘ USARB, despre curriculele studiate și, în special, despre modulul *Cultura Informației și abilitățile de cercetare: Instrumente de regăsire a informațiilor pentru studii și cercetare*. definirea nevoilor de informare, motoare de căutare, directorii on-line, portaluri științifice) și Baze de date cu acoperire multidisciplinară (criterii de căutare/sortare/arhivare, baze de date EBSCO, SpringerLink, gestionarea rezultatelor, consolidarea cunoștințelor: teste, sarcini, exploatarea bazelor de date; Managementul referințelor bibliografice. Software de gestiune a referințelor bibliografice.

Masteranzii au fost informați despre oportunitățile Softului personal de adăugare, organizare și citare a referințelor bibliografice: *Mendeley, EndNote, Zotero*, stiluri/metode de citare. Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe. Drepturile de autor. Restricții. Evitarea plagiatului. Etica profesională a autorului.

https://www.flickr.com/photos/bsu_balti/albums/72157661554500687

CZU 025.7/.9

ACTIVITATEA DE CONSERVARE A DOCUMENTELOR PRIN METODE DE RECONDIȚIONARE DESFĂȘURATĂ LA BȘ USARB

DOCUMENT PRESERVATION ACTIVITY BY RECONDITIONING METHODS IN SL USARB

Elena CRISTIAN

Abstract: *In this article we present the activity of the USARB in the process of preserving the collections by means of reconditioning, through which thousands of documents, valuable books, books that deal with the disease of time. These works on binding, document reconditioning, and the process of stopping physical wear are done in the Binding, organized in the library and endowed with the respective equipment*

Keywords: *USARB Scientific Library collections, binding, repair, Restoration, backing*

Colecțiile Bibliotecii Științifice USARB, cu un număr de 1 016 030 documente în 303 693 titluri, prezintă o valoare culturală deosebită, o comoară fără de preț, aceasta presupune o serie de activități menite să asigure o păstrare corectă și de durată a patrimoniului documentar al bibliotecii. Activitatea conexasă, cea mai apropiată de activitățile principale ale bibliotecii, este cea prestată de atelierul de legare / recondiționare a cărților, documentelor de bibliotecă, atunci când, din cauza uzurii, acestea nu mai pot fi puse în circulație.

În cadrul Serviciului Organizarea și conservarea colecțiilor, la 1 octombrie 1995, a fost formată subdiviziunea de restaurare a documentelor, dotată cu echipament tehnic și material, fiind ghidată de un specialist profesionist în domeniu. Astăzi atelierul de legare / recondiționare a cărților. Au trecut de atunci 22 de ani, prin activitatea de conservare a documentelor, prin metode de reglare – reparare, restaurare, copertare, a fost prelungită viața a peste 100 000 volume. Conform IFLA conservarea presupune ansamblul de măsuri care asigură longevitatea unui suport fizic sau a conținutului colecțiilor. Principiile IFLA pentru păstrarea și mînuirea materialului de bibliotecă încurajează pe cei responsabili pentru salvagardarea documentelor, să țină cont de:

- vulnerabilități ale materialului de bibliotecă
- însușirea unor cunoștințe despre durabilitatea materialului de bibliotecă
- păstrarea și mînuirea corectă a materialului de bibliotecă
- ajutor personalului în căutarea de soluții pentru problemele de prezervare / conservare
- încurajarea comunicării dintre managerii de bibliotecă, administratorii clădirilor, bibliotecarii și restauratorii, concentrarea eforturilor privind conservarea colecțiilor de bibliotecă.

Activitatea de conservare în BȘ USARB se desfășoară în baza unui program modern de conservare a colecțiilor, ținând cont de ritmul evoluției purtătorilor de informație.

Obiectivele principale fiind următoarele:

- a expune liniile directoare ale bibliotecii în domeniul conservării colecțiilor, a ghida personalul bibliotecii și a defini responsabilitățile acestuia în materie de conservare;
- a aduce la cunoștința utilizatorilor bibliotecii principiile care stau la baza unei

- bune conservări a fondului documentar al bibliotecii;
- a întreprinde măsuri ce reflectă norme în vederea achiziționării și prelucrării documentelor, având în vedere condițiile de depozitare și de utilizare;
- sensibilizarea personalului și a utilizatorilor în problemele de preservare și elaborare a planului măsurilor de urgență în caz de calamitate;
- monitorizarea activității utilizatorilor, oferind acestora sfaturi cu privire la consultarea optimă a purtătorilor de informație.

Activitățile de întreținere a colecțiilor prin conservare se realizează pe următoarele segmente:

- activitatea de reparare, copertare curentă în Atelierul de legare / recondiționare a cărților, care are drept scop relegarea documentelor deteriorate, afectate de o consultare intensă sau din cauza numeroaselor fotocopieri.
- activitatea de reparare prin păstrarea aspectului inițial pentru documentele vechi, rare și bibliofile. Se evită completările, refacerile în zonele cu text sau ilustrație, precum și îndepărtarea elementelor originale chiar dacă acestea par a fi mai puțin semnificative.

Tehnologia folosită în cadrul atelierului de legătorie a fost revizuită astfel încât documentul relegat poate fi supus unui număr mare de consultări.

În relația servicii/centre deținătoare de colecții cu atelierul de legătorie s-a instituit o colaborare care permite o introducere operativă în circuit a lucrărilor nou legate. Din păcate unele cărți sunt scoase pe hârtie ieftină de calitate inferioară și în procesul circuitului se uzează repede. O conservare bună necesită refacerea legăturilor publicațiilor într-o manieră care să ofere o cât mai posibilă rezistență. Publicațiile care ajung în atelier trec printr-o serie de proceduri specifice fiecărui document, începând cu mici tratamente până la investigații mai complicate. Acestea pot fi de dezinfecție/dezinsecție sau alte tratamente, copertare flexibilă sau rigidă, înlăturarea petelor prin curățirea uscată, repararea copertilor de carte, refacerea cusăturii, a scoarțelor și învelitorii, restaurarea foilor deteriorate, consolidarea paginilor de gardă, completarea părților care lipsesc din pagini, reconstituirea structurii cusăturii, restaurarea legăturii, copertarea, etc..

Caracteristici ale procesului de reparare ale documentelor: Documente reparate și copertate în anii 2004 – 2016

	Documente reparate	Din ele copertate
2004	4822	2340
2005	5461	3306
2006	3835	2188
2007	3835	1558
2008	4604	2815

2009	5085	3387
2010	5411	4751
2011	5120	4146
2012	3541	1847
2013	4620	1946
2014	5039	1740
2015	4508	1525
2016	4788	1430
Total	60 669	32 979

De asemenea, în Atelier se leagă cărți și reviste editate de BŞ USARB, anual între 100-200 exemplare: revista de biblioteconomie și științe ale informării, **Confluente Bibliologice**, planuri, rapoarte, diverse bibliografii, biobliografii, materiale metodice/ didactice, materiale promoționale, etc.

Activitatea de legare/reconstrucționare a documentelor a fost completată cu alte activități de același gen - legare periodice, confecționare dosare, mape, operațiuni de tăiere a fișei cărții, fișei topografice, fișei pentru permise de intrare etc. După cum se știe, ziarele și revistele reprezintă, alături de cărțile tipărite, valori materiale și spirituale inestimabile ale patrimoniului cultural, necesare în procesul de studii și cercetare atât pentru studenți, cadre didactice cât și pentru diverși cercetători, de gestionarea și păstrarea cărora răspund bibliotecarii. Toate seturile de ziare și reviste începând cu anul 1945 sunt copertate conform normelor de păstrare.

Printre cărțile rare restaurate cu succes de către colaboratorii Atelierului se numără: Doyle, Artur Conan. Le Grande ombre. Paris, 1922; Farrere, Claude. Shahrâ sultane et la mer. Paris, 1931; Zamfirescu, Duiliu Al. Romanul comăneștelor. V. 2 : Tanase Scatiu. Craiova, 1936 etc.

Materialele utilizate în cadrul atelierului pentru repararea și copertarea publicațiilor asigură nivelul de calitate a documentelor pentru a fi folosite în timp. *Materialele, instrumentele, echipamentele întrebuințate în cadrul atelierului sunt: bumvinil, liderin, hârtie de calc transparentă, carton diverse grosimi 4,8mm, 9,2mm, 12,5mm, 17mm, hârtia groasă folosită pentru legarea blocului de foi de scoarțe (forzaț), ață de mătasă, clei PVA, clei tapete, burghiu electric, gauritor electric, foarfece, rigle metalice, hârtie colorată, cuțite și multe alte materiale.* În Atelierul de legare / reconstrucționare a cărților, localizat într-o sală specială, își desfășoară activitatea 2 bibliotecari și 2 restauratori pe

o unitate cu un simț estetic bun, răbdare, acuratețe, abilitați practice, calități care le-au preluat din experiența de lucru al primului specialist profesionist în domeniu.

În activitatea de conservare a documentelor un rol important îl are bibliotecarul prin responsabilitatea de îndeplinire conștientă și consecutivă a obligațiilor: să verifice la împrumut și restituirea publicațiilor starea lor fizică și să semnaleze eventualele deteriorări, să nu împrumute documentele deteriorate fizic, să se respecte perioada de împrumut, să se gestioneze zilnic publicațiile la raft, să se asigure supravegherea permanentă a activității. În Regulamentul privind drepturile și obligațiile utilizatorilor în Biblioteca Științifică USARB, sunt menționate regulile care trebuie respectate de utilizatori pentru a scădea riscul deteriorării colecțiilor: să păstreze documentele împrumutate în stare bună, să nu facă însemnări, sublinieri sau alte deteriorări, să restituie în aceleași condiții documentele împrumutate.

Restaurarea și conservarea cărților rămâne o artă rezervată cunoscătorilor avizați. Multe cărți, ziare și reviste, din marea bibliotecă a USARB revin la „viață” prin operațiunile dibace ale bibliotecarilor din Atelierul de recondiționare a documentelor.

Referințe bibliografice:

1. International Federation of Library Associations and Institutions Core Programme on Preservation and Conservation and Council on Library and Information Resources PRINCIPII DE PĂSTRARE ȘI MÂNUIRE A MATERIALULUI DE BIBLIOTECĂ. Sel. și ed. Edward P. Trad. Lăcrămioara CHIHAIA, Elena ȘTEFĂNESCU. Iași, 2009.
2. PRINCIPLES FOR THE CARE AND HANDLING OF LIBRARY MATERIAL. Compiled and ed. by Edward P. Adcock With the assistance of Marie-Thérèse VARLAMOFF and Virginie KREMP [on-line]. Disponibil: <https://www.ifla.org/files/assets/pac/ipi/pc-hlm-ro.pdf>
3. CONSERVAREA COLECTIILOR DE CARTE SI DOCUMENTE [on-line]. Disponibil: <http://www.rasfoiesc.com/hobby/arta-cultura/CONSERVAREA-COLECTIILOR-DE-CAR31.php>

CZU 025.2

VERIFICAREA ȘI ELIMINAREA DOCUMENTELOR DIDACTICE – COMPONENTĂ IMPORTANTĂ A POLITICII DE DEZVOLTARE A COLECȚIILOR

CHECKING AND WEEDING OF MANUALS AND METHODOLOGICAL DOCUMENTS -
IMPORTANT COMPONENT OF COLLECTION DEVELOPMENT POLICY

Liliana IAVORSKAIA, Natalia LUCHIANCIUC, Galina BELCOVSKAIA

Abstract: *This article lists and describes methods for checking collections and weeding documents physically and morally outdated, or for other reasons. The objective checks were reviewed in the Loan Hall Collection no. 2 Didactic and methodical documents, the purpose and impact of the deselection and disposal process to ensure the timeliness and circulation of the collection.*

Keywords: *collection policy development, verification, elimination, deselection, topographic catalog, didactic and methodical documents, SL USARB*

Scopul:

- *Determinarea verificării și eliminării documentelor ca o metodă de îmbunătățire și facilitare a lucrului cu colecția*
- *Stabilirea corespunderii colecției existente cu necesitățile de informare și documentare ale utilizatorilor;*
- *Depistarea cărților nemeritat uitate în vederea promovării lor*

Obiectul verificării :

- *Colecția sălii de împrumut nr. 2 Documente didactice și metodice BȘ USARB*

Subiectul: Rolul, scopul, impactul verificării eliminării documentelor

Obiectivele:

- *Noțiuni și tipuri de verificare, eliminare.*
- *Necesitatea verificării și eliminării documentelor în instituțiile infodocumentare.*
- *Importanța verificării și eliminării documentelor. Studiu de caz, instituția BȘ USARB, sala de împrumut nr.2 Documente didactice și metodice.*
- *Dezvoltarea continuă a fondului documentar, recuperarea pierderilor.*
- *Îmbogățirea cu noi apariții editoriale în raport cu cerințele de informare și documentare ale utilizatorilor.*

Metoda analizei: *bibliometrică:* prezentare obiectivă a parametrilor cantitativi, componența colecției, împrumutul, circulația.

Politica de dezvoltare a colecției reprezintă una din cele mai fundamentale activități de bibliotecă și este foarte important ca calitatea, cantitatea și actualitatea lor să corespundă intereselor și necesităților utilizatorilor de azi. Acest proces prevede evidența statistică a colecțiilor, verificarea fiind parte componentă a acesteia. Iată de ce analiza dezvoltării și utilizării colecției constituie o necesitate primordială în activitatea fiecărei biblioteci.

În conformitate cu *art. 33 din Instrucțiunea Evidența Colecțiilor de Bibliotecă, aprobată prin ordinul Ministerului Culturii al RM nr. 152 din 08.05.2003, capitolul VI, Verificarea Colecțiilor*, se face periodic și este obligatorie, iar termenii de verificare sunt

stabiliți în raport cu numărul de unități materiale existente în patrimoniul fiecărei biblioteci, după cum urmează:

- în fiecare an - fondul care cuprinde până la 5.000 de documente
- o dată la doi ani - între 5.001 – 10.000 de documente
- o dată la trei ani - între 10.001 – 50.000 de documente
- o dată la cinci ani - între 50.001 – 250.000 de documente
- o dată la șapte ani - între 250.000 – 1.000.000 de documente
- peste 1.000.000 de documente – o dată la 15 ani.
- *Verificarea Colecțiilor* conform articolul 34 a aceluiași capitol, se efectuează și în următoarele situații:
- la predarea – primirea în gestiune a fondurilor;
- în caz de depistare a furturilor;
- în urma unor calamități naturale sau incendii;
- când se constată anumite nereguli în păstrarea publicațiilor;
- în cazul comasării, divizării sau desființării bibliotecii sau secțiilor cu gestiune.

Procesul de verificare constă din trei etape:

Importanța verificării colecțiilor constă în stabilirea exactă a realității datelor din registrele bibliotecii, diagnosticarea stării colecțiilor. Verificarea colecțiilor se face conform Planului strategic și în baza deciziei emise de către conducerea Bibliotecii. Modalitățile de verificare se stabilesc în baza unor acte interne de reglementare. Toate constatările comisiei de verificare sunt contrasemnate printr-un proces-verbal de către membrii comisiei și prezentat spre aprobare directorului instituției. Se cunosc mai multe metode de verificare a colecțiilor:

Metode de verificare :

Confruntarea directă a existentului cu registrul de inventar - este o metodă cu un avantaj destul de mare fiind cea mai sigură metodă de verificare, deoarece bibliotecarii

au în față atât colecția, cât și registrul de evidență a colecției. Datele de pe pagina de titlu a cărții sunt dictate cu glas tare pentru persoana care confirmă sau infirmă datele din registrul de inventar. Dar această metoda are anumite dezavantaje:

- consumă mult timp;
- impune sistarea împrumutului pentru cititori;
- orice întrerupere a activității echipei de verificare poate duce la greșeli;
- uzura permanentă a registrului de inventar.

Confruntarea directă cu ajutorul fișierului indicator este o altă metodă de verificare. Ea presupune întocmirea pentru fiecare carte a câte o fișă de control sau câte o fișă a cărții după un anumit model, aranjarea fișelor în ordinea crescătoare a numerelor de inventar și confruntarea lor cu registrul de inventar. Aceste metode sunt asemănătoare metodei catalogului topografic și au următoarele avantaje:

- Consum redus de timp;
- Protejarea integrității fizice a registrelor de inventar;
- Asigurarea corectitudinii, eliminarea confuziilor și a înregistrărilor eronate.

Verificarea fondului de carte în BȘ USARB se efectuează conform următoarelor acte:

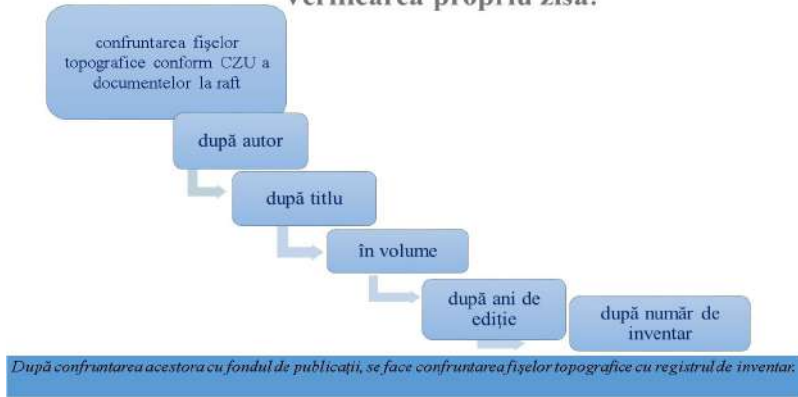
- Instrucțiunii de Evidență a Colecției de Biblioteca din 08.03.2003 nr. 152, capitolul VI;
- Planului Strategic de verificare a colecțiilor în Biblioteca Științifică USARB;
- Instrucțiunii tehnologice și a Hărții – traseu privind verificarea colecțiilor;
- Programului de activitate pentru un anumit an și a dispoziției administrației Bibliotecii Științifice USARB.

În ianuarie 2013 a început procesul de verificare a colecției sălii de împrumut nr. 2 în baza actelor nominalizate și cu participarea angajaților din serviciul de Organizare și Conservare a Colecțiilor. Anume catalogul topografic este considerat cel mai important instrument de lucru pentru verificarea rapidă și corectă a colecțiilor bibliotecii, având un șir de avantaje:

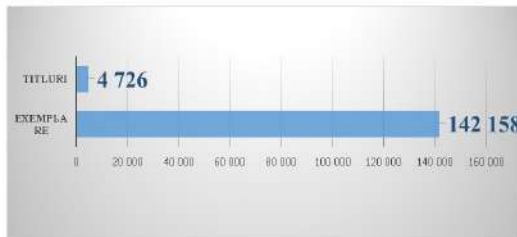
Verificarea propriu-zisă a colecției a fost efectuată confruntând disponibilul din raft prin citirea mai întâi a numelui autorului, titlului și prețului, numărului de inventar, după care s-a făcut un semn pe document, într-un loc anumit (de obicei – versoul foii de titlu), pentru a elimina eventualitatea repetării procedurii. Deținătorul de colecție a semnat fișa topografică (semnătura, data, luna, anul controlului) și pe însuși document (versoul foii de titlu). Fișele topografice ale documentelor- lipsă se așează în fișierul de lucru și se verifică mai târziu. Toate neclaritățile și erorile depistate sunt explicate în urma exploatării a tot felul de căutări, coordonării cu managerii superiori, șeful subdiviziunii gestionate.

Verificarea propriu zisă:

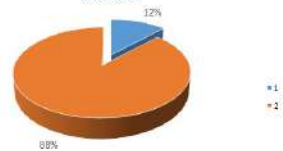

După verificarea colecției disponibile, pe fișele topografice corespunzătoare publicațiilor existente semnează gestionarul și anul verificării, la fel se procedează și pe însăși publicația. Fișele topografice ale documentelor ce nu au fost găsite se adună într-o cutie separată, urmând ca publicațiile respective, găsite lipsă la inventar, să fie consemnate într-un borderou și propuse pentru casare.

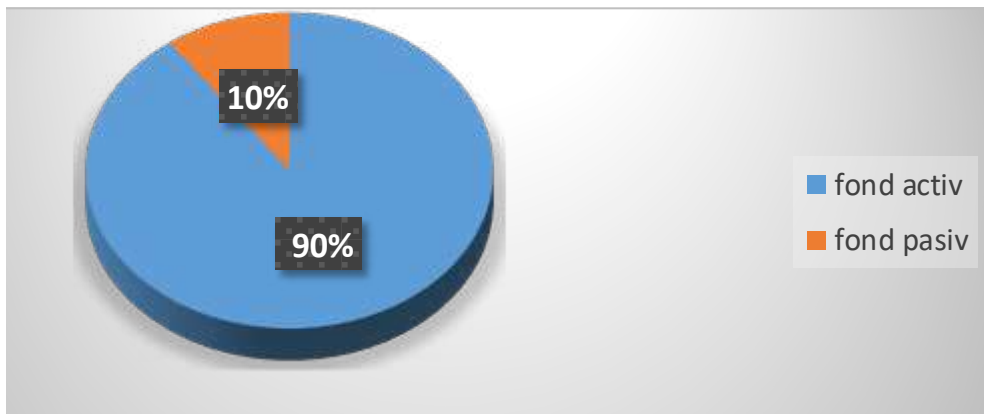
Conform datelor statistice din Registrul de Mișcare al Fondurilor colecția sălii de împrumut nr. 2 Documente didactice și metodice la 23.01.2013 număra 4 726 titluri în 142 158 unități materiale, ceea ce consttuie 12% din fondul total al Bibliotecii Științifice USARB.

Colecția sălii în coraport cu colecția totală a bibliotecii

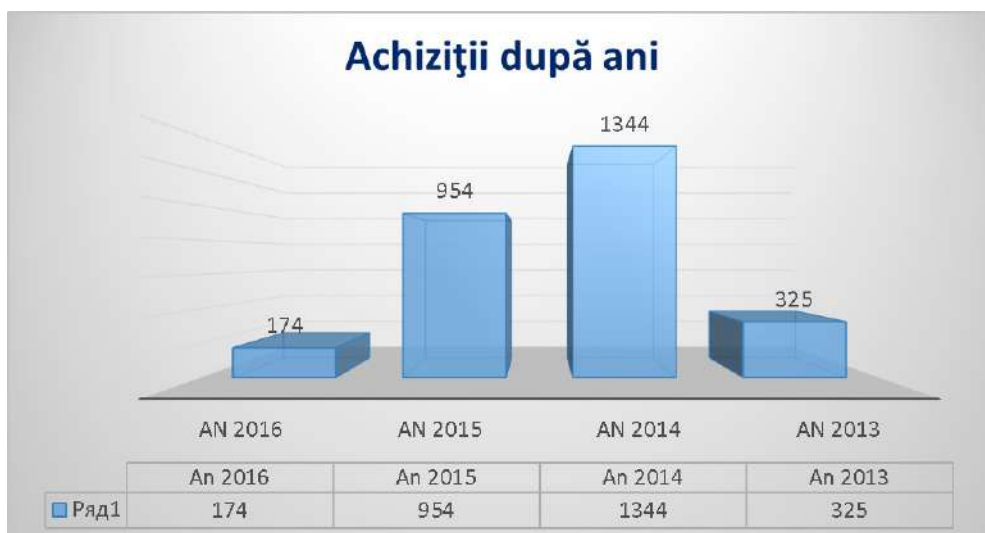
În lb română 67 807(47%), în lb rusă 72 568 (52%), în lb ucraineană 1 783(1%)

Motive:

- Îmbunătățirea circulației colecției
- Lipsa de spațiu
- Număr mai mic de studenți înmatriculați la specialitățile: Matematică și informatică; Fizică și informatică, Facultatea ȘREM
- Micșorarea grupelor cu studiere în limba rusă
- Închiderea Colegiului Pedagogic „Ion Creangă”

RATA DE ÎNNOIRE A COLECȚIEI

Reeșind din numărul achizițiilor recente, putem constata că cifra variază de la an la an. Practic, colecția se completează mai mult, datorită donațiilor cadrelor didactice universitare, a transferurilor din colecțiile sălilor de lectură. Astfel, rata de înnoire a colecției sălii de împrumut nr. 2 constituie **656 ani**.

•informatica (004)

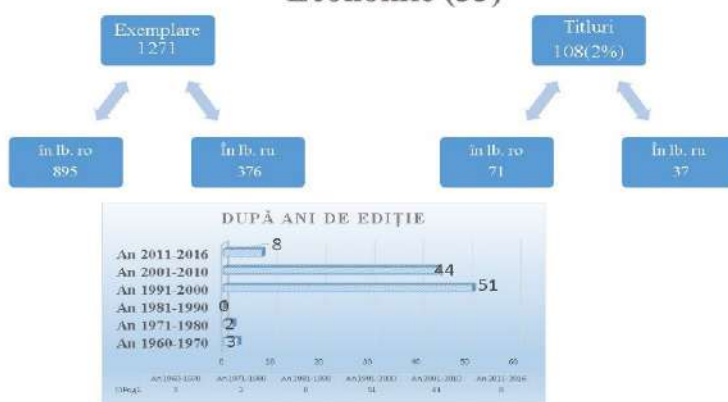

•economia (33)

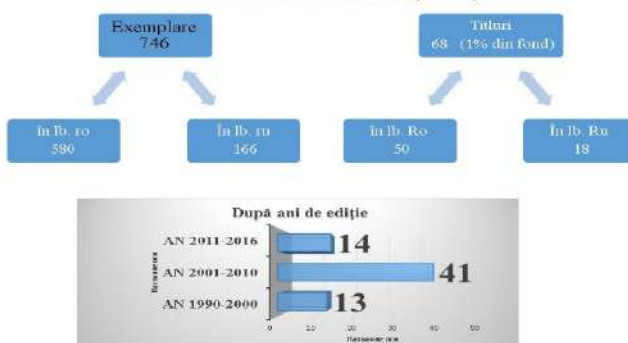

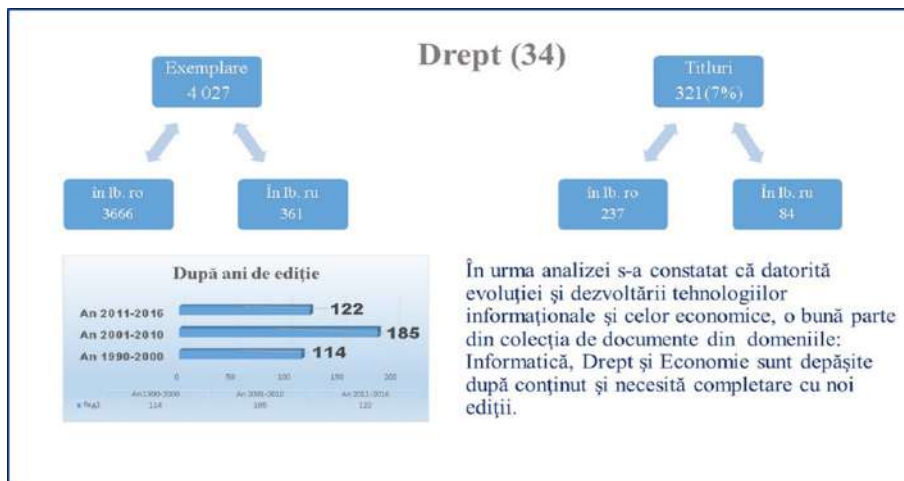
•dreptul (34).

Economie (33)

Informatica (004)

Pe parcursul procesului de verificare au fost efectuate următoarele lucrări practice ce țin de :

- reamplasarea fondului
- verificarea corectitudinii documentelor în raft conform fișelor topografice
- amplasarea separatoarelor „Împrospătarea” sau înnoirea colecției
- iepurarea fondului
- „plivirea” documentelor uzate fizic și moral din colecție.

Concluzii și sugestii privind rezultatele verificării:

- Activitatea de verificare a colecțiilor se încheie cu întocmirea unui proces-verbal de constatare semnat de toți membrii comisiei de verificare și înaintat conducerii instituției spre înștiințare și stabilirea măsurilor ce se impun.
- Verificarea fondului rămâne a fi o metodă de studiere, de monitorizare a colecției. Astfel pot fi identificate și eliminate din colecție documentele obsolente, deteriorate și cele care nu corespund programelor de studiu.
- Este de menționat că în ultimul timp scade considerabil fondul de carte, deoarece eliminarea prevalează asupra completării colecțiilor.

Eliminarea

Colecțiile uzuale ale Bibliotecii se dezvoltă continuu iar calitatea lor constă astăzi nu atât în mărimea ei, cât în valoarea informației oferite, deaceia în fiecare an are loc deselecția și eliminarea documentelor depășite fizic și moral, exemplare superfluie. *Procesul de eliminare este documentul sau obiectul exclus dintr-o colecție în cursul perioadei de referință . [SM ISO 2789, 2015].* Aceasta este o operațiune inversă achiziției. În eliminarea documentelor din inventarele bibliotecii sunt urmate aceleași etape, ca și pentru înregistrarea lor, dar în sens invers:

- deselecția;
- întocmirea actelor de eliminare;
- obținerea aprobărilor;
- scoaterea documentelor din raft;

- scoaterea documentelor din registrele de evidență globală și individuală.

Termenii care trebuie cunoscuți: *deselecție, eliminare, plivire, epurare, revizuire, curățire, împrăștiere, scoatere din uz.*

Eliminările din colecție sunt parte integrantă ale procesului de dezvoltare a colecțiilor. Pentru eliminarea documentelor, la fel ca și pentru completarea lor, sunt respectate anumite principii.

„Plivirea” documentelor din colecție este un act voluntar ce se ghidează după *Planul de dezvoltare a colecțiilor*, care este întocmit pornind de la tipul bibliotecii și planul strategic al organizației referitor la politica de achiziție. Procesul de eliminare presupune cunoștințe temeinice de ordin:

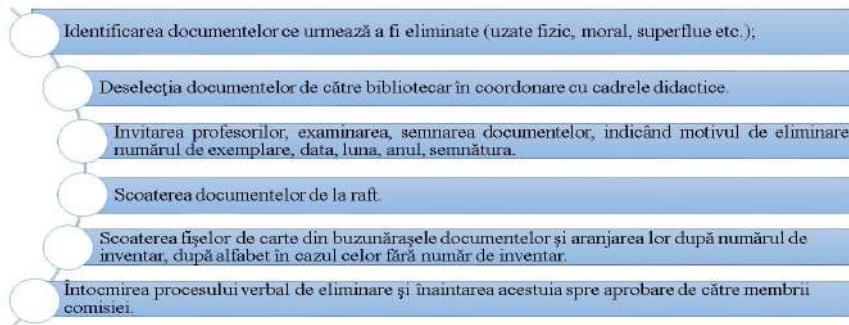
- profesional;
- juridic;
- administrativ;
- cultural.

Casarea documentelor, indiferent de tipul lor, poate fi efectuată în una din următoarele situații, când documentul este :

- deteriorat fizic;
- depășit în conținut;
- transferat unei alte biblioteci;
- pierdut și recuperat de utilizatori;
- distrus în cazuri de forță majoră (calamități).

Eliminarea documentelor din colecțiile Bibliotecii USARB se efectuează conform următorilor pași:

Etapele de eliminare a documentelor din colecția bibliotecii:

Membrii comisiei sunt cadrele didactice, inclusiv șefii de catedre, bibliotecarii - deținătorii de colecții, șeful serviciului Organizarea Conservarea Colecțiilor, managerii Bibliotecii.

În baza constatărilor de eliminare a publicațiilor se întocmește un proces verbal care menționează: motivele eliminării, cantitatea și valoarea cărților, membrii comisiei. Procesul-verbal este aprobat de către Rectorul Universității. Motivul principal pentru care se apelează la eliminarea unor documente din colecțiile Bibliotecii este determinată de uzura lor morală și fizică. Actualizarea și circulația sporită a colecției se obține și prin deselecția și eliminarea cantităților superflue. În urma verificării și revizuirii documentelor din colecția sălii de împrumut au fost eliminate manuale din următoarele domenii de știință:

- Informatica **004**
- Matematica **51**
- Fizica **53**
- Limba și Literatura română **805.90, 859.0**
- Limba și Literatura rusă **882**
- Istoria **91**

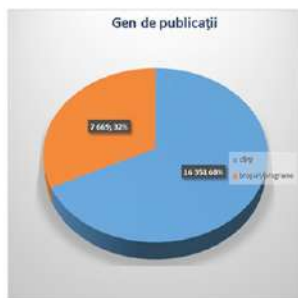
Documentele selectate au fost propuse șefilor de catedră pentru a lua o decizie privind evaluarea finală și obținerea aprobărilor de decontare, fiind ținut contul de următoarele:

Conform actului de decontare din colecția sălii de împrumut, Documente metodice și didactice, au fost eliminate pe parcursul anilor 2013 - 2016 - **24 020 u.m.** dintre care :

- în limba rusă - **11 305 u.m.**
- în limba română **11 350 u.m.**

Eliminarea după gen de publicații și domenii

Fizica – 165 u.m. (1%)
 Informatică – 1 116 u.m. (7%)
 Limba și literatura ucraineană – 1 336 u.m. (8%)
 Matematică – 2 500 u.m. (15%)
 Limba și literatura rusă – 4 779 u.m. (29%)
 Limba și literatura română – 6 455 u.m. (40%)

Urmărind datele prezentate în graficul de mai sus putem observa că cele mai multe documente au fost eliminate din domeniul limbii și literaturii române, dat fiind faptul că nu corespund programului de instruire și sunt depășite fizic. Iar eliminarea după genul de publicații constituie 32% - broșuri și 68% - cărți.

Anul:	Fondul	eliminate
2016	123 036	7,5 %
2015	136 366	5 %
2014	139 336	3 %
2013	142 158	2 %

Datele statistice din acest tabel demonstrează că eliminarea documentelor este în creștere cu 2% în fiecare an.

Studiul a demonstrat că eliminările documentelor din colecție prevalează cifra completării cu noi documente. Amintim că din circulație au fost scoase 24 020 u.m., ceea ce constituie 17%, din care 23 672 u.m. erau deteriorate fizic și depășite în conținut, iar 348 u.m. pierdute de cititori.

Concluzii:

Acest studiu a contribuit la:

- Amplificarea responsabilităților privind securitatea colecțiilor;
- Monitorizarea corectărilor oportune în sursele de evidență și informare: catalogul de serviciu, catalogul public, catalogul topografic, catalogul electronic, fișa cărții, documentele din raft;
- Depistarea lacunelor în evidență, catalogare, gestionare;
- Depistarea documentelor lipsă și stabilirea cauzei absenței lor;
- Deselecția documentelor depășite fizic / moral;
- Menținerea fondului de carte proaspăt și activ;
- Expunerea /propunerea spre consultare a documentelor uitate prin organizarea diverselor expoziții;
- Rezolvarea parțială a problemei spațiului.

Referințe bibliografice:

1. AGACHE, Catinca. *Biblioteconomie – valori tradiționale și moderne*. Iași : Editura Vasiliana '98, 2007. Vol. 1. 236 p. ISBN 978-973-113-057-6.
2. ALEXA, Ioan P. Selecția și eliminarea publicațiilor inutile din fondurile uzuale ale bibliotecilor publice. In: *Biblioteca*. 1997, nr. 7, pp. 20-22.
3. CALENGE, Bertrand. *Politicile de achiziție. Constituirea unei colecții într-o bibliotecă*. București : Ed. Biblioteca Bucureștilor, 1999. 399 p. ISBN 973-98918-1-0.
4. *Instrucțiunea privind evidența colecțiilor de bibliotecă*: Ordinul Ministerului Culturii al R. Moldova nr. 152 din 08.05.2003 [on-line] [citat la 27.01.2017]. Disponibil: http://www.abrm.md/files/instr_01.pdf
5. *Ghidul Bibliotecarului școlar pentru liceele pedagogice*. București : Ed. Sophia, 2004. 114 p.
6. ZADIRAICO, Lucia, CRISTIAN, Elena. Achiziția și eliminarea documentelor - procese esențiale în menținerea calității colecției. In: *Confluențe bibliologice*. 2010, nr. 1-4, pp. 120-128. ISSN 1857-0232.

25 iunie - 01 iulie 2017

ȘCOALA DE VARĂ de la Tulcea, România

De mobilitate la Școala de Vară (25 iunie - 01 iulie 2017) în Tulcea, România, alături de reprezentanții a 18 biblioteci universitare din Republica Moldova, au beneficiat Elena Harconița, directoarea BȘ USARB, Lina Mihaluța, director adjunct și Silvia Ciobanu, șef serviciu Marketing și activitate editorială. Școala de vară a fost desfășurată în cadrul Proiectului „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova” finanțat de Programul Norvegian de Cooperare cu Eurasia în domeniul învățământului superior, realizat în parteneriat între 18 biblioteci universitare din Republica Moldova, Universitatea din Bergen, Norvegia și Universitatea Transilvania din Brașov, România. Scopul principal al Școlii de Vara de la Tulcea a fost Cultura Informației, de această dată abordată din alte perspective, cu noțiuni noi, experiențe și modele internaționale. Participanții sesiunii de vară au beneficiat de unsprezece prezentări ale formatorilor din România, Norvegia, Moldova, Turcia și SUA. Dr. Silvia Ghinculov a prezentat progresele înregistrate în Proiect în anul 2017: au fost elaborate 18 Strategii de dezvoltare a bibliotecilor universitare din RM; Raportul privind studiul sociologic de evaluare a necesităților de modernizare a bibliotecilor universitare. Toate activitățile au fost diseminate, transmise on-line de IDSI.

7 septembrie 2017

„Ringul poezilor” la Bălți

La turnirul poezilor și-au dat întâlnire Emilian Galaicu-Păun, Nicolae Popa, Călina Trifan, Victoria Fonari. Comisia de organizare au constituit-o: Grigore Chiper, eseist, poet, prozator și jurnalist, Dumitru Crudu, poet și dramaturg, Nicolae Spătaru, scriitor, Diana Vrabie, critic și istoric literar, doctor în Filologie, conferențiar universitar la Catedra de literatura română și universală, Universitatea „Alec Russo”, Bălți. La finele recitalului de poezie, fiecare participant a avut posibilitatea să voteze pentru poetul favorit. Juriul: Anatol Moraru, profesor universitar, scriitor, critic literar, Maria Abramciuc, dr. conf. univ., poet, eseist, critic literar, Lilia Trinca, decanul Facultății de Litere, au anunțat rezultatele concursului. Câștigătorul ediției a devenit Emilian Galaicu-Păun. Biblioteca Științifică a fost prezentă la acest eveniment cu expoziția de lucrări ale poezilor Em. Galaicu-Păun, N. Popa, C. Trifan, V. Fonari. Scriitorii, reprezentanți ai A. O. *Fondul Culturii Scrise din Moldova*, au dăruit Bibliotecii un set valoros de cărți și au lăsat impresii și autografe în Cartea Musafirilor de Onoare.

12 septembrie 2017

Conferința Națională a Asociației Bibliotecarilor din Brașov, România

Silvia Ciobanu, șef serviciu Marketing. Activitate editorială a participat la Conferința Națională a Asociației Bibliotecarilor din România, Brașov (6-8 septembrie 2017) cu comunicarea „Cultura Informației în proiectul internațional LNSS”. Evenimentul a avut loc la Universitatea „Transilvania” și a inclus 12 secțiuni. Întrunirea bibliotecarilor români a fost salutăată de către reprezentanții oficiali, moderator fiind: Petruța Voicu, Secretar General ABR; Prof. univ., dr. ing. Angela Repanovici, președintele secțiunii Cultura informației. Comunicările au abordat subiecte privind noile tehnologii, aplicații moderne pentru biblioteci, noi abilități pentru bibliotecari: masteratul internațional în domeniul bibliotecilor digitale etc. În cadrul Conferinței au fost lansate mai multe cărți editate în colecția ABR, inclusiv lucrarea fundamentală *Tratatul de Biblioteconomie și Știința Informării*, vol. III, coordonator prof. univ. dr. Mircea Regneală, carte achiziționată și pentru Biblioteca de specialitate USARB.

19 septembrie 2017

Delegația Uniunii Europene din Republica Moldova a susținut vizita de documentare a coordonatorilor Centrelor IUE

Valentina Topalo, coordonatoarea Centrului de Informare a Uniunii Europene din cadrul Bibliotecii Științifice USARB a participat, în perioada 11-13 septembrie 2017, în vizita de documentare a Centrelor de Informare a Uniunii Europene din București, România, vizită susținută de Delegația Uniunii Europene din Republica Moldova. Obiectivul principal a fost cunoașterea reciprocă, realizarea schimbului de cunoștințe și împărtășirea experiențelor. Acțiunea a mai urmărit fundamentarea unui parteneriat dintre Centrele din Republica Moldova și Centrele de Documentare Europeană din București, localizate în următoarele instituții: Universitatea Româno-Americană, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Biblioteca Centrală, Academia de Studii Economice, Institutul European din România, Biblioteca Centrală Universitară „Carol I”, Reprezentanța Comisiei Europene în România.

21 septembrie 2017

Acces gratuit la baze de date

Din 20 septembrie 2017, Biblioteca Științifică USARB oferă acces gratuit la 4 baze de date de pe platforma științifică Research4Life, un parteneriat public privat ce propune reviste, cărți electronice din domeniul sănătății, agriculturii, mediului, științelor conexe și științelor sociale. Scopul Research4Life (HINARI - www.who.int/hinari AGORA - www.aginternetwork.org OARE - www.oaresciences.org ARDI - <http://www.wipo.int/ardi/en>) este de a ajuta la atingerea celor opt Obiective de Dezvoltare ale Mileniului ONU, reducerea decalajului de cunoștințe științifice între țările industrializate și cele în curs de dezvoltare.

Ora de promovare a resurselor informaționale la ședința Catedrei de științe socioumane și asistență socială

În Centrul de Informare al României, în cadrul ședinței Catedrei de științe socioumane și asistență socială, a avut loc ora de promovare a resurselor informaționale și documentare. Olga Dascal a informat cadrele didactice despre Achizițiile recente din colecția Bibliotecii (domeniul științelor socioumane și asistență socială (peste 50

doc), a prezentat Bazele de date cu acoperire multidiscplinară (EBSCO, SpringerLink, etc.), Biblioteca online eLibrary.ru. Mihaela Staver s-a referit la cele mai relevante instrumente de regăsire a informației, managementul datelor de cercetare. Lilia Ababi a prezentat facilitățile Catalogului Partajat a 7 biblioteci universitare din RM - PRIMO ExLibris și a bazei de date internaționale CEEOL care oferă acces la publicații academice din țările Europei Centrale și de Est. Elena Țurcan a facilitat crearea profilului în Google Scholar, determinarea indicilor scientometrici prin aplicarea softului Publish or Perish, utilizarea unui program antiplagiat. Ana Nagherneac (ana.nagherneac@gmail.com) a informat despre oportunitățile Softului personal de adăugare, organizare și citare a referințelor bibliografice – Mendeley, EndNote, Zotero.

28 septembrie 2017

Ziua Dreptului de a Ști

Sala de Conferințe a Bibliotecii a găzduit Seminarul ZIUA DREPTULUI DE A ȘTI cu participarea studenților de la Facultatea de Litere, gr. JR28Z, specialitatea Jurnalism, prof. Valentina Enciu, doctor în filologie, conferențiar universitar, moderator. Studenții Scorpan Daniel, Ambros Diana, Iepure Irina, Sergentu Tina, Șcerbatii Adela, au venit cu comunicări în cadrul disciplinei Drept și legislația presei, abordând subiectele: dreptul persoanei de a avea acces la orice informație, dreptul individual de acces la informații, drepturile și modalitățile de solicitare a informațiilor oficiale, etc. Snejana Zadanova, a prezentat expoziția Dreptul la Informare o are orice persoană, Olga Dascal s-a referit la resursele electronice, informațiile, site-urile web noi privind *Dreptul de a ști*, Lilia Ababia a prezentat facilitățile bazei de date CEEOL, Marina Magher a prezentat *Achiziții recente din domeniul Jurnalisticii*. Ludmila Răileanu, șef serviciu Comunicarea colecțiilor și coordonatorul seminarului, a înmănat studenților certificatele de participare.

28 septembrie 2017

Lansarea cărții „Fântâni fără ciutură”, autor Dina Ciocanu

În data de 28 septembrie, în Sala de Conferințe a Bibliotecii, a avut loc întâlnirea cu prozatoarea Dina Ciocanu, autoarea romanului istoric *Fântâni fără ciutură*. La

lansarea cărții, axată pe evenimente istorice recente (1940 - 2000), au fost prezenți: Diana Vrabie critic și istoric literar, doctor în Filologie, conferențiar universitar, Lidia Pădureac dr., conf. univ., studenți de la Facultatea de Litere și Facultatea de Drept și Științe Sociale. Moderatorul evenimentului: Maria Abramciuc dr. conf. univ., poet, eseist, critic literar. Dina Ciocanu a donat Bibliotecii Științifice USARB trei exemplare a romanului „Fântâni fără ciudură” cu autograful personal.

24-30 septembrie 2017

Bibliotecarii USARB la Trainingul Managementului calității, Creta

Membrii echipei de proiect a BȘ USARB, Elena Harconița, director, Lina Mihaluța, director adjunct, Valentina Topalo, șef serviciu, au participat la trainingul internațional, desfășurat la Universitatea din Creta, Grecia în cadrul proiectului internațional, „Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor din Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor. La training au participat reprezentanții instituțiilor-membri ai Consorțiului Proiectului din Țările Parteneriatului Estic (Moldova, Armenia și Belarus) și Țările Parteneriatului Balcanic (Albania, Kosovo, Muntenegru, Bosnia și Herțegovina), din țările Uniunii Europene: Germania, Irlanda, România și țara-gazdă – Grecia. Trainingul s-a axat pe instruirea personalului bibliotecar în domeniul managementului calității. Participanții au vizitat Biblioteca Universității din Creta și Biblioteca publică din Rethimno, familiarizându-se cu arhitectura și condițiile clădirii, structura organizațională, metodele de restaurare a cărților.

4 octombrie 2017

BȘ USARB la evenimentul dedicat Zilei lucrătorilor din învățământ

Biblioteca Științifică USARB a fost prezentă la 4 octombrie, în incinta Teatrului „Vasile Alecsandri” din Bălți, cu expoziția tematică „Contribuțiile științifice ale universitarilor bălțeni”, organizată de Angela Hăbășescu, bibliotecar principal și Natalia Luchianciuc, bibliotecar, serviciul Comunicarea colecțiilor. Expoziția a inclus peste 110 documente, semnate de profesorii și bibliotecarii Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți: monografii, manuale, suporturi de curs, bibliografii, dicționare din domeniile: pedagogie, psihologie, artă, informatică, tehnică, agricultură, economie, drept și asistență socială, limbă și literatură română și universală. Evenimentul a fost prilejuit de Ziua lucrătorilor din învățământ 2017, coordonat de către Direcția Învățământ, Tineret și Sport Bălți.

12 octombrie 2017

Secțiunea *Biblioteconomie și Științele Informării* în cadrul Conferinței științifico-practice cu participare internațională „Tradiție și inovare în cercetarea științifică”

La 12 octombrie, în sala de Conferințe a Bibliotecii Științifice USARB, s-a desfășurat lucrările secțiunea: *Biblioteconomie și Științele Informării* în cadrul Conferinței științifico-practice cu participare internațională *Colloquia Professorum „Tradiție și inovare în cercetarea științifică”*, ediția a VII-a, dedicată celor 72 de ani de la fondarea Universității și a Bibliotecii. Au participat reprezentanți ai mediului profesional din țară și de peste hotare, de la Universitatea Transilvania, Brașov, România, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Biblioteca Științifică AAPM. Moderator: Elena Harconița, directorul Bibliotecii.

În cadrul Conferinței au fost prezentate studii privind importanța științometriei în analiza cercetării domeniului științei informării, contextul prevederilor legale și strategice a cercetării biblioteconomice, bunele practici ale bibliotecii universitare în cadrul proiectelor internaționale.

De asemenea, au avut loc prezentări ale expozițiilor și lansarea a 3 lucrări, instrumente de lucru pentru bibliotecari: Cucu, Adella, Mihaluța, Lina. Catalogarea corporativă în ALEPH: Ghid metodic pentru bibliotecari; Aculova, Taisia, Culicov, Natalia. Indexarea pe subiecte: Ghid metodic pentru bibliotecari, ediția a 2-a revăzută și adăugită; Culicov, Natalia. Descrierea analitică a articolelor din publicații periodice și culegeri în software Aleph: Ghid metodic pentru bibliotecari. Rodica Sobieski-Camerzan, director, Biblioteca Științifică AAPM a venit cu o donație din partea rectoratului Universității AAPM pentru care le multumim mult.

17 octombrie 2017

Elena Țurcan a participat la workshopul de la ULIM

Elena Țurcan, bibliotecar în Serviciul de Comunicare a colecțiilor, a participat în ziua de 17 octombrie 2017, la Workshopul *Competiția dintre tradiție și inovație: DIB ULIM – 25 de ani de activitate* cu comunicarea *Instruirea și cercetarea muzicală din perspectiva serviciilor infodocumentare*. Activitatea a cuprins 12 comunicări în cadrul sesiunii de deschidere, webinarului și Tribunei profesioniștilor de la DIB. Moderator a fost Irina Cerneauscaite, Director DIB ULIM. Participanții au auzit comunicări privind sistemul educațional din Republica Moldova pe calea modernizării, bibliotecarul și competitivitatea ca factor decisiv în dezvoltarea instituțională, despre evidența resurselor electronice, eGubernarea - o prioritate în Republica Moldova și alte subiecte importante. Felicitări colegilor cu prilejul aniversării a 25 - a a instituției DIB ULIM!

6 octombrie 2017

Masa rotundă „Indicatorii de impact ai proiectului LNSS”

Reprezentanții Bibliotecii Științifice a USARB, membrii echipei de proiect LNSS, Elena Harconița, Lina Mihaluța, Igor Afatin, Valentina Topalo, au participat în data de 6 octombrie, la masa rotundă „Indicatorii de impact ai proiectului LNSS” : Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor din Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului de bibliotecă și reformarea bibliotecilor, implementat în cadrul Programului ERASMUS+ „Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior (2015 – 2018)”, desfășurat în incinta Bibliotecii Științifice a Academiei de Administrare Publică.

Dna Elena Harconița, directorul Bibliotecii Științifice USARB, a menționat aprecierile experților europeni privitor la activitatea echipelor de proiect din Republica Moldova, care, pe parcursul a doi ani de activitate, au reușit să obțină rezultate apreciabile în îndeplinirea obiectivelor generale și speciale ale proiectului.

Membrii echipelor partener de proiect a BȘ USARB și BȘ AAPRM au discutat despre implementarea modulelor de instruire elaborate în cadrul Proiectului LNSS, posibilitatea integrării în planul de învățământ, aprobarea de către organele ierarhice superioare.

23 octombrie 2017

Săptămâna Internațională a Accesului Deschis

În cadrul inaugurării Săptămânii Internaționale a Accesului Deschis la Informație, Elena Harconița, Directorul Bibliotecii Științifice, a vorbit despre programul de activități privind promovarea AD la Informația științifică, destinat comunității academice bălțene cu genericul Deschis pentru a... Deschiși pentru a-și prezenta cercetările, Valentina Topalo, șef serviciu, a prezentat comunicarea științifică „Accesul Deschis în BȘ USARB” și Ana Nagherneac, șef serviciu „Cultura comunicațională a bibliografului, componentă fundamentală în promovarea valorilor cultural-științifice”. Biblioteca a îndemnat comunitatea academică spre deschidere și postarea cercetărilor în Repoziitoriul Instituțional ORA USARB pentru a crește ratingul instituției bălțene. În cadrul evenimentului au fost lansate Video Spoturile cu genericul *Asigurăm vizibilitatea cercetărilor*

USARB: Repozitoriul European Zenodo (Mihaela Staver); baza de date CEEOL (Lilia Ababii); Biblioteca deschisă Open Library (Irina Zalâgaeva); Repozitoriul instituțional ORA USARB (Natalia Culicov); platforme informaționale interactive: Calameo, ISSUU, Scribd, Slideshare (Elena Țurcan); Biblioteca digitală eLIBRARY.ru (Olga Dascal).

25 octombrie 2017

Bibliotecarii USARB la Maratonul Național

Bibliotecarii USARB au participat la Maratonul Național al Arhivării Publicațiilor în Repozitoriile Instituționale, ediția a doua, realizat de Partenerii Proiectului „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova”, finanțat de Programul Norwegian de Cooperare cu Eurasia în domeniul învățământului superior, dezvoltat în parteneriat între Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea din Bergen, Norvegia, Universitatea Transilvania din Brașov, România și 18 biblioteci universitare din Moldova, coordonatorul Grupul de profil ORA (Open Research Archive) USARB Natalia Culicov (culicov.natalia@gmail.com), monitorizare Lina Mihaluța, director adjunct (aculina12@mail.ru). Conform rezultatelor maratonului, derulat de la orele 9.00 până la 15.00, bibliotecarii bălțeni au indexat 209 lucrări și au ocupat locul III. Ceremonia de menționare va avea loc la Workshop-ul nr. 7 din cadrul Proiectului „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova”, în luna ianuarie 2018. Felicitări!!!

26 octombrie 2017

Natalia Culicov a participat la Masa rotundă de la ASEM

Natalia Culicov, șef oficiu Referințe bibliografice, a participat la Masa rotundă cu genericul „Vizibilitatea internă și internațională a conținutului științific digital”, cu comunicarea „Universitari bălțeni în circuitul științific mondial”, care a avut loc în data de 26 octombrie 2017 la Academia de Studii Economice din Moldova. Organizatori: Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale (IDSI) în parteneriat cu Universitatea de Stat din Moldova (USM) și Consorțiul REM (Resurse Electronice pentru Moldova), Programul EIFL-OA Moldova. Evenimentul a avut loc în cadrul săptămânii Internaționale

a Accesului Deschis (Open Access Week), ediția a 10-a. Tema săptămânii internaționale a Accesului Deschis din acest an este: „Deschis pentru a ...” („Open in order to ...”). La eveniment au participat reprezentanții universităților, instituțiilor de cercetare, bibliotecilor, și arhivelor din Republica Moldova. Moderatori ai evenimentului au fost Nelly Țurcanu, dr. hab., prof. univ. USM și Igor Cojocaru, dr., Director IDSI.

Masa rotundă a fost organizată în cadrul proiectului instituțional al IDSI Platforma pilot pentru asigurarea evaluării calității și vizualizarea conținutului științific digital din Republica Moldova cu scopul identificării căilor de stimulare și asistare a utilizatorilor pentru valorificarea conținutului științific digital și de creștere a vizibilității interne și internaționale a acestuia.

Ziua Informării pentru bibliotecari în OA Week

În cadrul Săptămânii Accesului Deschis membrii grupului de profil Promotorii resurselor infodocumentare, au prezentat achizițiile recente în colecția BȘ USARB. Lilia Iavorscaia a prezentat peste 20 de documente din domeniul dreptului, pedagogiei, matematicii și tehnicii, Natalia Luchianciuc și Marina Magher au trecut în revistă documentele din domeniul lingvisticii, Gabriela Cazacu și Margareta Iulic au prezentat achizițiile din domeniul filologiei engleze, franceze și germane și publicațiile periodice din Colectia Journal Donation Project (JDP): Phoenix: The journal of the Classical Association of Canada, American Journal of Political Science, Roeper Review: A Journal on Gifted Education. Documentele vor servi drept suport pentru studierea limbilor străine atât pentru cunoscătorii de limbi străine cât și pentru începători. Ala Lîsîi, a venit cu o provocare la lectură, propunând atât colegilor cât și utilizatorilor BȘ USARB faimoasele colecții Clasici moderni, Clasici contemporani, Iubiri de poveste, Iubiri și destine, Biblioteca pentru toți de la Editura Litera.

Documentele vor servi drept suport pentru studierea limbilor străine atât pentru cunoscătorii de limbi străine cât și pentru începători. Ala Lîsîi, a venit cu o provocare la lectură, propunând atât colegilor cât și utilizatorilor BȘ USARB faimoasele colecții Clasici moderni, Clasici contemporani, Iubiri de poveste, Iubiri și destine, Biblioteca pentru toți de la Editura Litera.

27 octombrie 2017

Acces la baza de date Thomson Reuters Web of Science

Prin Proiectul „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova”, Biblioteca Științifică USARB oferă acces la baza de date Thomson Reuters Web of Science <https://access.webofknowledge.com/> Prin contractul de licențiere cu firma Clarivate Analytics se va asigura accesul la 8 produse Web of Science: Arts and Humanities Citation Index Web of Science (1975-curent); Book Citation Index Science Edition – Web of Science (1995-curent); Conference proceedings Citation Index Social Science and Humanities Web of Science (1990-curent); Conference proceedings Citation Index

Science Edition - Web of Science Limited (1990-curent); Science Citation Index Expanded Web of Science (1945-curent); Social Sciences Citation Index Web of Science (1956-curent); Book Citation Index Social Sciences and Humanities Edition - Web of Science (1995-curent); Incites - Benchmarking. Accesul va fi asigurat de la sfârșitul lunii octombrie 2017 până la 30 aprilie 2018. În *Thomson Reuters Web of Science* regăsim publicațiile profesorilor bălțeni: Boincean Boris, doctor habilitat, profesor cercetător - 27 publicații, Dr. hab., prof. univ. Topală Pavel - 16 publicații.

1 noiembrie 2017

Seminar în cadrul ședinței Catedrei de arte și educație artistică

În cadrul ședinței Catedrei de arte și educație artistică (șef al catedrei - dr. conf. univ. Marina Cosumov), a avut loc seminarul de promovare a resurselor informaționale și documentare de către bibliotecarii formatori din grupurile de lucru Virtualizarea serviciilor și Promotorii resurselor info-documentare, coordonator: Ana Nagherneac, șef serviciu Informare și cercetare bibliografică. Bibliotecarele Elena Țurcan, Mihaela Staver, Lilia Ababii, Valentina Topalo au familiarizat auditoriul cu crearea profilului în Google Scholar, navigarea în Repozitoriul Instituțional ORA (Open Research Archive USARB, Repozitoriul Zenodo, baza de date internațională CEEOL, au îndemnat profesorii să utilizeze Bazele de date pentru instruire și cercetare cu acoperire multidisciplinară: EBSCO, SpringerLink, Web of Science, Pagina web a Bibliotecii (versiune nouă) cu toate oportunitățile ei.

Inaugurarea expoziției „Sub cer străin...”

La 6 noiembrie a.c., în holul Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți, Ambasada Lituaniei la Chișinău a inaugurat expoziția de documente și fotografii cu genericul „Sub cer străin”. Locuitorii Lituaniei în lagărele și locurile de exil din URSS. Anii 1940-1958”, realizată de către Muzeul Victimelor Genocidului din cadrul Centrului de Cercetare a Genocidului și Rezistenței Populației Lituaniei. La inaugurare a participat Ambasadorul Lituaniei în Moldova, ES Rimantas Latakas, care a povestit despre crimele comise în țara sa de regimul sovietic de ocupație. Directoarea Bibliotecii Științifice a USARB, Elena Harconiță, a mulțumit Ambasadei Lituaniei pentru Expoziția

„Sub cer străin”, amintind că o expoziție despre Lituania, la fel, organizată de misiunea diplomatică respectivă, a fost organizată în luna mai a.c. Elena Harconiță a evocat importanța pe care a jucat-o Ambasada Lituaniei, acum șapte ani, la deschiderea Punctului de informare al NATO și Colecția Lituania, completată cu grijă de Ambasada Lituaniei în R. Moldova și de această dată 2 publicații istorice. Evenimentul a avut loc în cadrul Programului de stat „Recuperarea și valorificarea istorică a memoriei victimelor regimului totalitar-comunist din RSS Moldovenească în perioada anilor 1940-1941, 1944-1953”.

03 noiembrie 2017

Zilele culturii și artei franceze

La Zilele culturii și artei franceze ce s-a desfășurat în cadrul proiectului „Integrarea teoretico-metodologică a domeniilor de educație artistică din perspectiva formării inteligenței spirituale a personalității”, coordonat de conf. univ. dr. în științe Marina Morari, în holul Bibliotecii Științifice USARB cvartetul format din profesori de la Colegiul de Muzică și Pedagogie Muzicală din Bălți au susținut un scurt recital de muzică de cameră. În Sala de conferințe a Bibliotecii Științifice studenții Colegiului de Muzică și Pedagogie din Bălți în comun cu oaspeții francezi, Orchestra de muzică tradițională din Nevers au participat la masă rotundă „Muzica tradițională pe înțelesul fiecărui spirit - factor ideal al existenței”, și atelierul „Muzica și dansul tradițional în cultura Franței”.

07 noiembrie 2017

Lecție publică a dr. Ulrich SARCINELLI

Profesorul universitar german dr. Ulrich Sarcinelli, profesor la Universitatea Koblenz-Landau (Germania), a avut o lecție publică la Biblioteca Științifică USARB, având ca temă „Reforma Protestantă la 500 de ani: semnificația Reformei pentru societate și democrația în Germania”. Dr. Ulrich Sarcinelli s-a referit în special la efectele ce au rezultat din reforma inițiată acum 500 de ani – formarea și dezvoltarea democrației și a societății germane moderne. În cadrul prelegerii a fost prezentat filmul „Luther”, care povestește despre viața și activitatea pastorului Martin Luther, considerat drept inițiator al reformelor. În sală a fost organizată o bogată expoziție de cărți și publicații periodice despre Martin Luther și reforma protestantă.

08 noiembrie 2017

Elena Harconița, directorul Bibliotecii Științifice USARB a participat la ciclul de reuniuni profesionale, prilejuate de consemnarea a 185 de ani de la fondarea Bibliotecii Naționale

Elena Harconița, directorul Bibliotecii Științifice USARB, la Conferința de dezvoltare profesională a bibliotecarilor, a relatat despre participarea la ciclul de reuniuni profesionale, prilejuate de consemnarea a 185 de ani de la fondarea Bibliotecii Naționale „Consolidarea și dezvoltarea bibliotecilor – axa implementării noului cadru strategic și de reglementare”, (1-2 noiembrie 2017) cu comunicarea *Prioritățile Bibliotecilor universitare în conformitate cu noul cadru legal, strategic și de reglementare*. În cadrul Conferinței Internaționale „Dezvoltarea cooperării bibliotecilor europene în spațiul virtual”, moderator, Elena Pintilei, directorul general al BNRM, cu mesaje de salut au

venit reprezentanții Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, Programului Național Novateca, musafiri din străinătate. Comunicările în plen au fost prezentate de către reprezentanți ai bibliotecilor naționale europene din Suedia, Letonia, Ucraina, Lituania, România, Estonia și Republica Moldova. În ziua a 2- a, 2 noiembrie, în cadrul Forumului Managerilor din Sistemul Național de Biblioteci Anul Bibliologic 2017 – anul reșezării activității bibliotecare în conformitate cu noul cadru legal, strategic și de reglementare au fost prezentate comunicările: *Prioritățile Consiliului Biblioteconomic Național 2018* - Eugenia Bejan, secretar CBN; *Demersul formativ al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova: de la offline la online* - Mariana Harjevschi, președinte ABRM. Despre Implementarea noului cadru legal, strategic și de reglementare: *responsabilități de nivel național, departamental și teritorial* au relatat: Ludmila Corghenci, BNRM; Inga Lunden, senior adviser, Sweden; Lilia Tcaci, BNC „Ion Creangă”; Nadejda Pădure, Biblioteca Publică Raională Strășeni (Biblioteci Publice); Elena Harconița, Biblioteca Științifică USARB (Biblioteci Universitare); Ecaterina Scherlet, Biblioteca Științifică „Ion Creangă” (Biblioteci Școlare); Tatiana Ambroci, Biblioteca Centrului de Excelență în Construcții, Chișinău (Biblioteci de Colegiu și Centre de Excelență). Evenimentul s-a încheiat cu Festivitatea de omagiere a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova la 185 de ani de la fondare.

10 noiembrie 2017

Concursul tinerilor cercetători la BȘ USARB

Gherda Palii, bibliotecară în BȘ USARB, a prezentat expoziția de documente *По-дина, рід, які слова святі!* din colecția Bibliotecii Științifice la Concursul tinerilor cercetători „Мій родовід: історія і сьогодні”, ediția a doua, consacrat Zilei limbii și scrisu-

lui ucrainean, organizat cu susținerea consulatului Ucrainei din Bălți și Centrul de limbă și cultură ucraineană USARB. Evenimentul, coordonat de dr. Diana Ignatenco, conf.

univ, s-a desfășurat în Centrul de Informare al României, Biblioteca Științifică USARB cu participarea Domnului Sviatoslav Draci, Consulul Ucrainei în Bălți. Participanții, elevi și profesori din școlile cu predarea în limba ucraineană din regiunea de Nord (raioanele Briceni, Edineț, Drochia, Râșcani, Ocnița) a Republicii Moldova, au prezentat comunicări despre istoria și tradițiile familiilor de ucraineni din Moldova. Câștigătorii au fost premiați cu cadouri de preț și diplome de participare. Membrii juriului au menționat nivelul înalt de pregătire și prestația participanților, precum și complexitatea studiilor realizate. Filmările au fost efectuate de TV Moldova, emisiunea „Світанок”.

15 noiembrie 2017

Ziua Mondială a Calității în Clubul ONU Nord/ CIUE

În cadrul Săptămânii Tineretului, Clubul ONU Nord/CIUE al Bibliotecii Științifică în parteneriat cu Facultatea Științe Reale, Economice și ale Mediului au organizat un seminar dedicat Zilei Mondiale a Calității. Studenții Onofraș Nicolae, Sirbu Elena, Petcoglo Anatolie, Tanasoi Sorin au susținut prezentări privind importanța cunoașterii, realizării și implementării calității în obținerea și menținerea succesului unei instituții, organizații sau afaceri. În cadrul seminarului Topalo Valentina, șef serviciu, a organizat și prezentat expoziția de documente „Calitatea Educației - paradigma secolului XXI”. Olga Dascal, bibliotecar principal, a prezentat informații în format PowerPoint privind Bazele de date științifice în circuitul informațional mondial, punând accentul pe prezența profesorilor și cercetătorilor de la Facultatea ȘREM în baze de date internaționale, făcând trimitere la 8 produse oferite prin Proiectul „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova”: Web of Science susținut de compania Clarivate Analytics. Moderatorii Galina Curicheru, master, asistent universitar și Dorin Guzman,

doctorand, asistent universitar au subliniat importanța marcării acestui eveniment și efectele social-economice ale acestei activități.

Oră de informare pentru Catedra de științe fizice și inginerști

Coordonator: Ana Nagherneac, șef serviciu Informare și cercetare bibliografică. Natalia Luchianciuc a informat cadrele didactice despre Achizițiile recente din colecția Bibliotecii Științifice (domeniul Fizică. Tehnică și tehnologii, 25 doc.) Mihaela Staver s-a referit la Repoziitoriul Instituțional ORA (Open Research Archive) USARB, o arhivă electronică instituțională a documentelor științifice, educaționale, elaborate de către cadrele didactice și bibliotecarii USARB care la moment include 2 676 de înregistrări; Repoziitoriul Zenodo unde sunt indexate peste 175 lucrări ale cercetătorilor USARB. Lilia Ababii a prezentat baza de date internațională (CEEOL) care oferă acces la publicații academice din țările Europei Centrale și de Est. Marina Magher a informat profesorii despre oportunitățile Softului personal de adăugare, organizare și citare a referințelor bibliografice – Mendeley, EndNote, Zotero. Elena Țurcan a familiarizat auditoriul cu crearea profilului în Google Scholar, determinarea indicilor scientometrici prin aplicarea softului Publish or Perish, utilizarea unui program antiplagiat.

17 noiembrie 2017

Conferință internațională, Iași, 16-18 noiembrie 2017

Elena Țurcan, bibliotecar în Serviciul de Comunicare a colecțiilor, Oficiul Documente muzicale, Biblioteca Științifică USARB, a participat la Conferință internațională Creativitate și inovație prin artă și educație, din perspectiva inter/culturală, cu comunicarea Educația și cercetarea muzicală prin prisma serviciilor infodocumentare - Elena Țurcan, Elena Harconița, director Biblioteca Științifică USARB, care a avut loc la Universitatea Națională de Arte George Enescu, din Iași, Departamentul pentru pregătirea personalului didactic, Centrul de Studii și Cercetări Interculturale 17 noiembrie 2017.

Ziua Studentului

La 17 noiembrie, CLUBUL ONU NORD/UE al Bibliotecii Științifice în parteneriat cu ECO Clubul studențesc universitar au organizat o întâlnire cu studenți, masteranzi, voluntari ai ONG-urilor dedicat proiectelor obținute de AO „Țara Verde-Moldova”. În cadrul evenimentului, Valentina Topalo, șef serviciu, a prezentat Agenda de dezvoltare post-2015, Raportul final privind consultările din Republica Moldova, axat pe Mediul Durabil, managementul deșeurilor și soluțiilor pentru schimbarea mediului

în care tineretul azi trăiește, punând accentul pe Obiectivul 16 al Dezvoltării Durabile-Viața pe Pământ. Întâlnirea a fost continuată cu prezentările susținute de Rusu Olga, Președintele AO „Țara Verde-Moldova”, Bartosz Gawarechi, reprezentat al Corpului Păcii în Republica Moldova și Liulica lulia, Vicepreședinte al acestei asociații. Vorbitorii au informat publicul prezent despre scopurile și rezultatele Proiectelor anilor 2016- 2017: „Țara Verde”, „Câștigăm când Reciclăm”, GREEN Vision, „Hai să Reciclăm”. De asemenea cei prezenți au fost invitați să participe în asemenea proiecte pentru anul 2018, să se implice în rezolvarea problemelor de mediu cât și în activitățile de colectare a deșeurilor reciclabile.

28 noiembrie 2017

Atelier AGORA

Olga Dascal, bibliotecar principal, Centrul Informatizare și activități în rețea. Mediateca, Angela Hăbășescu, bibliotecar principal, serviciul Comunicarea colecțiilor, Biblioteca Științifică și Vasile Radu, masterand Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului au participat la Atelierul de instruire privind Accesul la Informația on-line în domeniul Agriculturii, desfășurat în perioada 27-28 noiembrie, la Chișinău. Atelierul a fost organizat de Organizația pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite (FAO). În cadrul Atelierului, moderatorii, experții europeni Imma Subirats și Karna Wegner, Direcția FAO, Departamentul de Parteneriat, Divizia de Susținere și Dezvoltare a Capacităților (OPC) au familiarizat formabilii despre resursele disponibile în AGORA, instituții și țări eligibile pentru a avea acces la acestea, modalități de înregistrare la baza de date AGORA, posibilități de accesarea revistelor și cărților electronice, explorarea bazelor de date Summon și Scopus. Biblioteca Științifică USARB oferă acces gratuit la cercetare în lumea dezvoltării de pe platforma științifică Research4Life.

04 decembrie 2017

Lecția Instrumente de regăsire a informațiilor pentru studii și cercetare

În cadrul proiectului Proiectului Library Network Support services (LNSS) *Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor în Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor*, Programul Erasmus+ Capacity Building in the Field of Higher education (CBHE) Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior (2015 – 2018), modulul *Cultura Informației și abilități de cercetare*, la Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, a fost promovată lecția **Instrumente de regăsire a informațiilor pentru stu-**

dii și cercetare. Discuții de consolidare a cunoștințelor:

definirea nevoilor de informare, motoare de căutare, directorii on-line, portaluri științifice) și Baze de date cu acoperire multidisciplinară (criterii de căutare/sortare/arhivare, baze de date EBSCO, SpringerLink, gestionarea rezultatelor, consolidarea cunoștințelor: teste, sarcini, exploatarea bazelor de date, formator Mihaela Staver, bibliotecar principal; serviciul Cercetare. Asistența de

specialitate pentru masteranzii de la specialitatea Supervizare în Asistență socială, Managementul administrației publice. În mesajul de salut, Prorectorul pentru activitate științifică, inovație și transfer tehnologic conf. univ., dr. Igor Cojocaru, a urat succes participanților la curs. În continuare Lina Mihaluța, director adjunct BȘ USARB, a vorbit despre obiectivele generale și specifice, pachetele de lucru, curricula modulului Cultura Informației și abilitățile de cercetare din cadrul Proiectului ERASMUS + Capacity Building in the Field of Higher education (CBHE).

07 decembrie 2017

Lecția Managementul referințelor bibliografice

În cadrul *Modulul 4 Cultura Informației și abilități de cercetare* all Proiectului *Library Network Support services (LNSS)*, Programul Erasmus+, desfășurat la Biblioteca Științifică USARB a fost promovată *Lecția Managementul referințelor bibliografice*. *Software de gestiune a referințelor bibliografice* pentru masteranzii de la specialitatea Supervizare în Asistență socială, Managementul administrației publice, formator Anna Nagherneac, șef serviciu Informare și cercetare bibliografică. Masteranzii au fost informați despre oportunitățile Softului personal de adăugare, organizare și citare a referințelor bibliografice – Mendeley, EndNote, Zotero, stiluri/metode de citare. Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe. Drepturile de autor. Restricții. Evitarea plagiatului. Etica profesională a autorului.

08 decembrie 2017

Lecția LibUnivCatalog

În data de 8 decembrie, 2017, la Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți pentru studenții de la Masterat a fost promovată *Lecția LibUniv-Catalog - Catalog partajat a 7 biblioteci universitare din R. Moldova pe platforma ExLibris Primo: strategii de căutare, crearea contului, căutare, filtrare, rezervare, exportul infor-*

mațiilor, formator Aculina Mihaluța, director adjunct BȘ USARB. Lecția face parte din modulul *Cultura Informației și abilități de cercetare* în cadrul Proiectului internațional *Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor în Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor*, Programul Erasmus+ Capacity Building in the Field of Higher education (CBHE) Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior (2015 – 2018).

12 decembrie 2017

Ziua Internațională a Drepturilor Omului

GRUPA 28JR, Facultatea de Litere, specialitatea Jurnalism și Științele Comunicării, în parteneriat cu Clubul ONU NORD al Bibliotecii Științifice, au organizat un Seminar consacrat Declarației Universale ale Drepturilor Omului. În această zi studenții

au vorbit despre documentul principal al tuturor statelor, națiunilor - instituirea Declarației în 1948, la 10 decembrie de către Organizația Națiunilor Unite. În comunicările lor, studenții au subliniat importanța *Declarației Univesrale ale Drepturilor Omului*, document universal în care este stipulat că toți oamenii s-au născut cu drepturi egale și inalienabile, precum și cu libertăți fundamentale. Seminarul a fost moderat de Valentina ENCIU,

conf. univ. dr., în cadrul cărei și-a exprimat considerația pentru această zi, pledând pentru o societate, care susține drepturile fundamentale ale omului. Valentina TOPALO, coordonator Centru Documentare al ONU, a organizat expoziția *10 decembrie – Ziua Drepturilor Omului*, inserate fiind documentele care asigură recunoașterea și respectarea efectivă a drepturilor și libertăților omului, respectarea lor constituind astăzi fundamentul păcii, viabilității și dreptății.

14 decembrie 2017

Conferința științifică studențească

Centrul de Documentare al ONU, în parteneriat cu Facultatea de Drept și Științe Sociale, Catedra de drept privat, Catedra de drept public din cadrul USARB, au organizat la 14 decembrie 2017, Conferința științifică studențească dedicată *Zilei internaționale a drepturilor omului* cu genericul *Protecția drepturilor omului: deziderat și realitate*. Conferința și-a deschis lucrările la 11.30 în sala de Conferințe a Bibliotecii Științifice. Moderatorii evenimentului au fost: Victoria ȚARĂLUNGĂ, conf. univ., dr., Ina

ODINOKAIA, conf. univ., dr., Valentina TOPALĂ, coordonatorul Centrului de Informare al ONU. Studenții au prezentat 17 comunicări supervizate de Coordonatori științifici. În cadrul conferinței, Valentina Topalo, coordonator CD a ONU, a organizat și prezentat expoziția *Drepturile Fundamentale ale Omului*. Expoziția a cuprins documente ce țin de valorile democratice și standardele internaționale în domeniul drepturilor omului, mecanismele și mijloacele de asigurare a drepturilor social-economice în Republica Moldova prin prisma standardelor europene, a legislației Republicii Moldova cu cerințele actelor normative elaborate în cadrul Consiliului Europei și ONU. În încheierea Conferinței, participanții au fost menționați cu diplome.

18 decembrie 2017

Masa rotundă MEMORIA MOLDOVEI

Elena Cristian, șef serviciu Organizarea și conservarea colecțiilor, a participat la Masa rotundă Programul Național MEMORIA MOLDOVEI. Realizări și perspective, desfășurată la Biblioteca Națională a Republicii Moldova, pe 15 decembrie 2017, în Centrul de formare în biblioteconomie și științe ale informării. Scopul principal al acestui program este identificarea patrimoniului național documentar, valorificarea și asigurarea accesului, conservarea și prezervarea patrimoniului documentar. Masa rotundă a inclus 5 module.

19 decembrie 2017

Ziua Informării bibliografice

În ziua de 19 decembrie, membrii grupului de profil *Promotorii resurselor infodocumentare* au prezentat cele mai reprezentative achiziții recente în colecția BȘ USARB. Valentina Vacarciuc a prezentat achizițiile recente din domeniile: pedagogie, psihologie și asistență socială, iar Angela Hăbășescu a trecut în revistă achizițiile din domeniul științelor exacte și naturale care pot fi consultate la sala de lectură nr. 3 Științe Psihopedagogice, naturii, reale. Arte. Aliona Purici a trecut în revistă achizițiile din domeniile: drept și economie care pot fi consultate în sala de lectură nr. 1 Științe Socio-umanistice și economice. Ala Lîsîi a prezentat mai multe colecții, publicate la Chișinău,

editurile: Știința, Farmec-Lux, Pro Libra, Litera care includ: dicționare, antologii de versuri, proză, literatură pentru copii, precum și o provocare la lectură, propunând colegilor lecturi de suflet a operelor scrise de Aurelian Silvestru, publicate la Chișinău, Editura TOCONO: *Pragul sau alte Fărâme de Suflet, Povești pentru adulți, Femeia alege*. Elena Țurcan a trecut în revistă achizițiile recente din Sala de împrumut nr. 3 Documente muzicale, 10 discuri și revista Artă și Educație artistică: Revista de cultură, știință și practică educațională.

CZU 027.7:316.77

SĂPTĂMÎNA INTERNAȚIONALĂ A ACCESULUI DESCHIS LA INFORMAȚIE (23-29 octombrie 2017) în USARB

INTERNATIONAL OPEN ACCESS WEEK TO INFORMATION in the SL USARB
(23-29 October 2017)

Valentina TOPALO, Silvia CIOBANU

Abstract: *The article presents the activities carried out at the Scientific Library dedicated to the International Open Access Week, 2017 edition "Open to ..." OA Week in Balti included several activities, involving 20 librarians, attended by 394 of users, including 33 teachers, 30 PhD students and master students, 331 students. Librarians urged members of the academic community to open and post research results in USARB's Open Research Archive (ORA USARB) to increase visibility and raise the rating of Balt institution.*

Keywords: *Open Access, USARB, research, institutional repository ORA USARB, shared catalog*

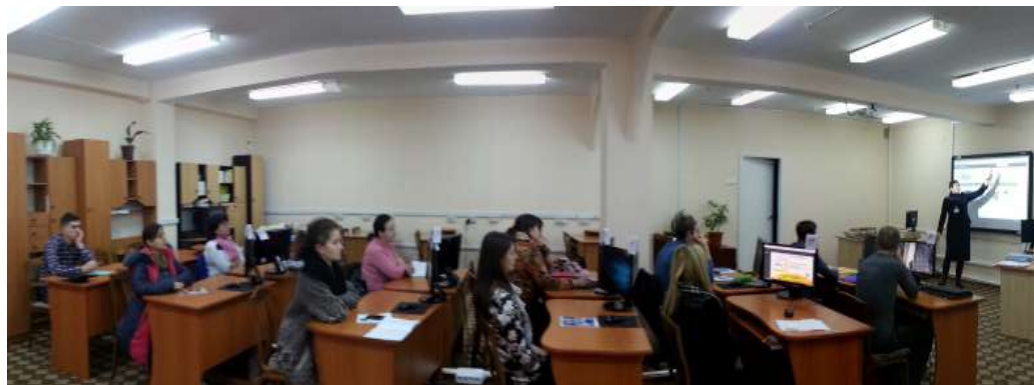
Săptămâna Internațională a Accesului Deschis la Informație 2017, ajunsă la cea de-a X-a ediție, s-a desfășurat cu genericul „Deschis pentru a...”. Evenimentul este organizat la nivel global în fiecare an. Săptămâna AD la Bălți a cuprins mai multe activități, cu implicația a 20 bibliotecari, la care au participat 394 de utilizatori, dintre care 33 de cadre didactice, 30 de doctoranzi și masteranzi, 331 de studenți.

Inaugurarea evenimentului a avut loc pe 23 octombrie, când Elena Harconița, directorul Bibliotecii Științifice, a vorbit despre importanța Accesului Deschis la informația științifică și a enunțat programul de activități în USARB. Deschiși pentru a-și prezenta cercetările or „Accesul Deschis în USARB” și „Cultura comunicațională a bibliografului, componentă fundamentală în promovarea valorilor cultural-științifice”, comunicări prezentate respectiv de Valentina Topalo și Ana Nagherneac, șefe de servicii.

Ca în fiecare an, bibliotecarii au îndemnat membrii comunității academice spre deschidere și postarea rezultatelor cercetărilor în Repoziitoriul Instituțional – Open Research Archive (ORA) USARB pentru a spori vizibilitatea și a crește ratingul instituției bălțene. Un argument convingător în acest sens fiind și vizibilitatea cercetărilor

bălțeni Boris Boincean, doctor habilitat, profesor cercetător cu 27 publicații și Profesorul Pavel Topală cu 16 publicații în cea mai mare și importantă bază de date Thomson Reuters Web of Science, la care are acces comunitatea academică grație participării Bibliotecii Științifice USARB în Proiectul „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova”, coordonator național fiind Biblioteca Științifică ASEM. Proiectul este finanțat de Programul Norvegian de Cooperare cu Eurasia în domeniul învățământului superior, dezvoltat în parteneriat între Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea din Bergen, Norvegia, Universitatea Transilvania din Brașov, România și 18 biblioteci universitare din Republica Moldova.

Cu atât mai mult că bibliotecarii indexează lucrările universitarilor bălțeni, mai bine de 3 600 de publicații, în baze de date și platforme deschise. Această valoroasă activitate bibliotecară fiind promovată în Săptămâna AD și prin video-spoturile cu genericul *Asigurăm vizibilitatea cercetărilor USARB: Repozitoriul European Zenodo* (Mihaela Staver); *baza de date CEEOL* (Lilia Ababi); *Biblioteca deschisă Open Library* (Irina Zalâgaeva); *Repozitoriul instituțional ORA USARB* (Natalia Culicov); platforme informaționale interactive: *Calameo*, *ISSUU*, *Scribd*, *Slideshare* (Elena Țurcan); *Biblioteca digitală eLIBRARY.ru* (Olga Dascal).

Studentii și profesorii au mai beneficiat de video-spotul cu interviul Prof. univ. Pavel Topală, președintele Consiliului Științific al Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți: Dr. hab., prof.univ. Pavel Topală despre Accesul Deschis la Informație, care a vorbit despre importanța Accesului deschis, realizările și scopurile Consiliului Științific al instituției, despre formarea noilor Școli doctorale, despre activitățile din domeniul științei ce urmează să fie organizate în anul de studii 2017-2018.

În 25 octombrie, bibliotecarii USARB, coordonați de Natalia Culicov, șef oficiu și monitorizați de Lina Mihaľuța, director adjunct, au participat la a doua ediție a Maratonului Național al Arhivării Publicațiilor în Repozitoriile Instituționale. Maratonul a fost organizat de Biblioteca Științifică ASEM în cadrul Proiectului nominalizat. Conform rezultatelor bibliotecarii bălțeni au înregistrat 209 lucrări și au ocupat locul III, în anul 2016 plasându-se pe locul I.

La 26 octombrie, Natalia Culicov, șef oficiu Referințe bibliografice, a participat cu comunicarea *Universitari bălțeni în circuitul științific mondial* la Masa rotundă cu genericul *Vizibilitatea internă și internațională a conținutului științific digital*, organizată de Academia de Studii Economice din Moldova în parteneriat cu Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale (IDSI), Universitatea de Stat din Moldova (USM) și Consorțiul REM (Resurse Electronice pentru Moldova), Programul EIFL-OA Moldova.

În una din ședințele de dezvoltare profesională bibliotecarii universitari au discutat despre accesul la informație asigurat prin catalogul partajat (realizat de 7 biblioteci universitare din R. Moldova în cadrul Proiectului MISISQ) fiind provocați de Taisia Aculova, bibliograf principal, cu prezentarea *OPAC - ALEPH 500 la un an de utilizare*. Au fost expuse prioritățile catalogului electronic pe platforma ALEPH precum și unele particularități în căutarea și regăsirea eficientă a informației de către utilizatori locali și cei de la distanță.

În luna octombrie bibliotecarii – asistenți universitari au continuat promovarea, conform planului de învățământ și orarului pe Facultăți, a cursului de Cultura Informației. În conținut fiind prezentate instrumentele de regăsire a informației în acces deschis pentru studii și cercetări: *Repozitoriul Institucional - ORA USARB, Repozitoriul European Zenodo, DOAJ, OAJI, DOAB, CEEOL, baze de date științifice, PRIMO ExLibris, etica utilizării informației, softurile personale de gestiune a referințelor bibliografice: EndNote, Mendeley, Zotero.*

Conform tradiției, au fost organizate și promovate expoziții tematice tradiționale, scopul cărora a fost informarea utilizatorilor despre Accesul Deschis, despre noile modalități de difuzare și acces la informația științifică, prezentări de surse în Acces deschis, revistele științifice indexate pe diverse domenii. După fiecare prezentare utilizatorilor le-au fost distribuite materiale promoționale. Câteva titluri de expoziții: *Proprietatea intelectuală, legile drepturilor de autor în publicarea științifică și rezultatele cercetării* – Sala de lectură nr. 1 Științe Socioumanistice și economice, Sala de lectură nr. 3 Științe Psihopedagogice, naturii, reale. Arte; *Cercetările personale și beneficiile OA USARB (revistele științifice indexate în diverse domenii de cercetare) (din colecția Bibliotecii universitare cu trimitere la baze de date internaționale)* - Sala de lectură nr. 2 Științe Filologice; *Accesul Deschis la informare, Cercetare și Inovare*. Sala de lectură nr. 4 Documente în Limbi Străine; *Carti scrise de profesori universitari bălțeni* - Sala împrumut nr. 2 Documente didactice/metodice; *Cercetare și Dezvoltare în Uniunea Europeană* - Centrul de Documentare a ONU/Uniunea Europeană; *Acces la colecțiile particulare: Colecția Mircea Druc, Ioan Călin Dimitrescu, dr. Leonid Gheorghian, Pavel Proca, Dan Gheorghe Dimitrescu, Iulius Poa, Mircea Filip* - Sala de împrumut nr. 1 Documente științifice și beletristică; *Publicații bălțene în directorii, baze de date, biblioteci deschise și platforme internaționale* – Mediateca; *Fonduri publice de cercetare în cadrul programului Orizont 2020 și scheme de granturi naționale* – Mediateca; *Media electronică: Baze de date naționale și internaționale și alte e-Resurse - materiale digitale pe diverse formate: Biblioteca e-book, CD, DVD, alte baze de date; Deschiși în promovarea Turismului Internațional pentru Dezvoltare Durabilă: Anul 2017 - Anul Turismului pentru Dezvoltare Durabilă*.

Săptămâna Accesului Deschis este o mare oportunitate de a informa pe oricine despre natura și importanța AD dar și de a afla opinia utilizatorilor în acest sens și calitatea serviciilor de care beneficiază în sprijinul procesului de studiu și cercetare științifică. Comunitatea academică a fost invitată să răspundă la un chestionar dedicat AD, postat pe website-ul Bibliotecii Științifice https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScWjm8XlaHmNW3xf0hs4n0tBEF6S9DQg3uW7UK8xHtJw-Px_g/viewform

De asemenea, utilizatorii au fost informați prin website-ul Bibliotecii Științifice, rețelele sociale, email despre: Programul *Săptămâna Open Access „Deschis pentru a...” ediția a XI-a*, promovat în Biblioteca Științifică în perioada 23-29 octombrie; videospotiurile realizate de bibliotecari. Peste 500 de utilizatori au primit linkurile privind promovarea instrumentelor prin care autorii își pot publica cercetările în acces deschis (ORA USARB, CEEOL, eLibrary.ru, Calameo, ISSUU, Scribd, Slideshare, Open Library; accesul la baza de date Thomson Reuters Web of Science. A fost propusă pentru vizualizare și o Listă a lucrărilor cercetătorilor USARB descărcată din Web of Science.

Pe parcursul Săptămânii Accesului Deschis 2017 au fost difuzate materiale promoționale despre Săptămâna Accesului Deschis și produsele informaționale ale Bibliotecii: Repozitoriul instituțional ORA USARB, platforma Primo, baze de date internaționale, 2 banere etc.

BAZA DE DATE AGORA – ACCESUL LA CERCETĂRILE GLOBALE ON-LINE ÎN AGRICULTURĂ

AGORA DATABASE - ACCESS TO GLOBAL ONLINE RESEARCH IN AGRICULTURE

Olga DASCAL, Angela HĂBĂȘESCU, Vasile RADU

Abstract: The AGORA database on the Research4Life platform provides access in the field of agriculture, ecology, medicine, environmental sciences and social sciences. The librarian of the Scientific Library and the USARB young researchers participated in the Training Workshop „Access to agricultural online information” held in Chisinau between 27-28 November 2017.

Keywords: on-line resources, Research4Life platform, AGORA database, agricultural research, professional workshop

Valoarea unei biblioteci, indiferent de tipul acesteia, constă nu numai în diversitatea și bogăția colecțiilor sale, ci și în gradul de valorificare a potențialului informațional, întrucât misiunea oricărei biblioteci este aceea de a face posibil accesul rapid și eficient al utilizatorilor la informații pe orice tip de suport. În societatea bazată pe cunoaștere funcția informativă a bibliotecii a devenit una dintre cele mai importante, informația devenind factorul decisiv și principal de dezvoltare în toate domeniile cunoașterii.

Biblioteca Științifică USARB contribuie la dezvoltarea învățământului universitar bălțean prin satisfacerea deplină a necesităților informaționale complexe ale studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor și altor categorii de utilizatori, oferind acces la o paletă variată de resurse științifice on-line. Grație mai multor parteneriate Biblioteca beneficiază de acces la peste 100 baze de date științifice cu acces gratuit, la o multitudine de resurse științifice importante pentru utilizatori. Un loc aparte le ocupă bazele de date abonate prin intermediul Consorțiului REM (*Resurse Electronice pentru Moldova*).

În prezent pe web-ul BŞ USARB utilizatorilor li se oferă facilități pentru documentare și cercetare a platformei *Research4Life*, denumirea colectivă a patru surse electronice, care necesită o înregistrare separată: *AGORA*, *HINARI*, *OARE* și *ARDI* cu acces la reviste, cărți și baze de date internaționale în mai multe limbi.

Research4Life oferă acces la peste 19 000 de publicații periodice: reviste academice revizuite, buletine de informații și ziare. Conținutul electronic al platformei oferă șansa publicațiilor de a avea un auditoriu mult mai larg.

Oportunitățile oferite:

- Descărcarea sau tipărirea până la 15% dintr-o revistă sau carte.
- Folosirea materialelor în scopuri educaționale.
- Copierea materialelor numai pentru membrii instituției înregistrate.

Programele *Research4Life* exprimă un parteneriat public-privat între Organizația Mondială a Sănătății (OMS), Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), Programul Națiunilor Unite pentru Mediu (UNEP), Universitățile Cornell și Yale și Asociația Internațională de Științe, și Editura medicală. Scopul principal *Research4Life* este de a ajuta la atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, reducerea decalajului de cunoștințe științifice între țările industrializate și cele în curs de dezvoltare. Platforma este destinată pentru mai mult de 100 de țări cu venituri mici sau în curs de dezvoltare, precum este Republica Moldova.

Țările care beneficiază de acces la resursele Research4Life sunt grupate în 2 categorii: A (acces gratuit) și B (low price). Pentru o instituție dintr-o țară, zonă sau teritoriu de grup B, accesul la o resursă electronică de pe platformă costă cca 1500 USD.

Baza de date AGORA (*Access to Global Online Research in Agriculture*) lansată în 2003, oferă 6 500 reviste, până la 22 000 de cărți în limbile engleză, franceză, spaniolă. Colecția include reviste științifice și publicații didactice a celor mai prestigioase edituri academice din lume.

Această bază de date este coordonată de *Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO)* și sprijină utilizarea eficientă a cercetărilor științifice, formarea cadrelor universitare, a studenților, practicienilor și personalului guvernamental, oferind informații relevante și de o înaltă calitate.

Pe portalul Research4Life în meniul de formare se regăsesc linkuri către materialele cursului de instruire on-line pentru cele patru programe HINARI, AGORA, OARE și ARDI. Conținutul cursurilor de formare este destinat bibliotecarilor, oamenilor de știință, cercetătorilor și studenților. Subiectele includ abilități de autor, instrumente de management de referință, marketing și resurse privind alfabetizarea informației. Link-ul către cursul de bază AGORA - <http://www.slideshare.net/FAOoftheUN/tag/agora/>.

Datorită faptului că biblioteca trebuie să se adapteze la noile servicii și produse, aspectele legate de cunoașterea a ceea ce înseamnă cultura informației au devenit din ce în ce mai necesare. Acest fapt este valabil atât pentru bibliotecari cât și pentru utilizatori care au devenit dependenți de resursele electronice de informare, ce facilitează munca de informare și cercetare.

În perioada 27-28 noiembrie, la Chișinău, s-a desfășurat Atelierul de instruire privind Accesul la Informația on-line în domeniul Agriculturii, conceput special pentru a servi nevoile cercetătorilor, cadrelor universitare, oamenilor de știință, bibliotecarilor, specialiștilor în domeniul IT și studenților. Evenimentul a fost organizat de Organizația pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite (FAO), obiectivul principal fiind consolidarea capacităților în accesarea on-line a informației ce ține de domeniul agricol prin intermediul bazei de date AGORA (Access to Global Online Research in Agriculture, Fisheries and Forestry) și platformei *Research4Life*.

La Atelier au fost prezenți cercetători, lectorii și studenți post-universitari în domeniile alimentației, agriculturii sau dezvoltării rurale, specialiști în domeniul biblioteconomiei și științelor informării, administratori de rețea. Din partea USARB au participat Olga Dascal, bibliotecar principal, Centrul Informatizare și activități în rețea. Mediateca, Angela Hăbășescu, bibliotecar principal, serviciul Comunicarea colecțiilor, Biblioteca Științifică și Vasile Radu, masterand Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

În cadrul Atelierului, moderatorii, experții europeni Imma Subirats și Karna Wegner, Direcția FAO, Departamentul de Parteneriat, Divizia de Susținere și Dezvoltare a Capacităților (OPC) au familiarizat cursanții cu subiecte disponibile în AGORA, instituții și țări eligibile pentru a avea acces la aceste resurse, modalități de înregistrare în baza de date AGORA, posibilități de accesare a revistelor și cărților electronice, exploatarea bazelor de date Summon și Scopus.

Globalizarea informațională solicită în permanență noi competențe, abilități de informare (tehnice, comunicative etc). Conceptul de instruire continuă a personalului bibliotecar prevede orientarea lui permanentă spre noi performanțe profesionale, utilizarea facilităților bazelor de date științifice.

Referințe bibliografice:

1. *Access to Research in the Developing World. Research4Life* [on-line] [citât 21 ian. 2018]. Disponibil: <http://www.research4life.org/>
2. *AGORA. Access to Global Online Research in Agriculture* [on-line] [citât 21 ian. 2018]. Disponibil: <http://www.fao.org/agora/en/>
3. *Atelier AGORA* [on-line] [citât 21 ian. 2018]. Disponibil: <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/noutati/34-evenimente/299-atelier-agora>
4. *Biblioteca Științifică USARB. Web site* [on-line] [citât 21 ian. 2018]. Disponibil: <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/baze-de-date>

WEBOMETRICS: INDICI CLASAMENT

WEBOMETRICS : RANKING INDICES

Elena CARPOVICI

Abstract: *The qualitative assessment of the results of scientific research through IT indicators and tools is a very current and debatable issue in the academic environment.*

The research presents the analysis of webometric indicators and Webometrics ranking methodology, especially the Ranking Web of Repositories, from the perspective of the further development of IR SUMPh taking into account world best practices. There are some recommendations on the development of IR in order to participate in this ranking.

Key-words: *webometric indicators, institutional repository, Webometrics, Ranking Web of Repositories, methodology, Institutional Repository in Medical Sciences of the Nicolae Testemitanu State University of Medicine and Pharmacy of the Republic of Moldova*

Producția științifică este un indicator important de dezvoltare dinamică ale domeniilor de cercetare și a instituției în parte. Mișcarea Acessul Deschis a încurajat mai multe instituții să creeze și dezvolte produse de promovare a rezultatelor științifice în mediul on line.

Rezultatele cercetărilor sunt evaluate prin intermediul indicatorilor, printre care sunt factorul de impact, indicele Hirsch (Indicele H), indicele G, eigenfactor etc. [1]

În lume există mai multe instrumente informatice specializate pentru studiul aspectelor cantitative ale informațiilor, aspectele calitative fiind mult mai greu de cuantificat. Cele mai importante domenii de măsurare, sau metrii, se consideră la ora actuală următoarele: bibliometria, scientometria, informetria, webometria și cybermetria. Acești termeni au generat și provoacă în continuare numeroase discuții, inclusiv în contradictoriu.

Scopul prezentei cercetări este de a studia clasamentul Webometrics și în special Ranking Web of Repositories, din perspectiva dezvoltării în continuare a IR SUMPh ținând cont de cele mai bune practici mondiale. De asemenea, în rezultatul analizei indicatorilor webometrici și a metodologiei clasamentului vom încerca să punctăm unele recomandări privind dezvoltarea IR în vederea participării la acest clasament.

Webometria este știința evaluării generată de impactul tehnologiilor informaționale și se referă la măsurarea informației postate pe web. Webometria este denumită uneori și „cybermetrie”, care însă este o noțiune mai largă. De la mijlocul anilor 90 ai secolului XX cybermetria/webometria contribuie la descrierea cantitativă a proceselor de comunicare academică/științifică, concentrându-se nu pe tradiționalele baze de date de citări (WoK, Scopus), ci pe informația de pe web accesibilă publicului. Acestea includ baze de date web academice, repozitoriile științifice și reviste electronice. [1]

Primii care au adus în discuție termenul de webometrie în anul 2001 sunt considerați cercetătorii L. Bjorneborn și P. Ingwersen. Din anul 2004 există și o revistă – Webology. Ca domeniu de cercetare, a fost lansată de către Lab Cybermetrycs, un grup de cercetare al Consiliului Superior de Investigații Științifice din Spania (CSIC), instituție ce aparține Ministerului Educației din Spania (Madrid) și are ca scop încurajarea creșterii calității și volumului site-urilor oficiale ale organizațiilor de cercetare și de învățământ superior. [2, 3]

Laboratorul, în frunte cu Isidro F. Aguillo a început să elaboreze indicatori web încă pe la mijlocul anilor 1990, iar în 1996 a purces la editarea primei reviste electronice a CSIC „Cybermetrics”. Clasamentul elaborat de laborator se numește Webometrics (Webometrics Ranking of World Universities) și e un instrument web care măsoară reflectarea performanțelor științifice în spațiul virtual. Ierarhizarea webometrică este realizată semestrial în lunile ianuarie și iulie de către CSIC din Spania. Astfel, CSIC a elaborat și dezvoltă 5 clasamente:

Tabelul 1. Clasamentele Webometrics [4]

Clasamente Webometrics	Anul elaborării	Nr. instituții (conform ediției din iulie 2016 2.0)
Universități - „Webometrics Ranking of Wold Universities”	2008	11 996
Centre de cercetare – „Ranking Web of World Research Centers”	2006	8000
Spitale – „Ranking Web of World Hospitals”	2008	16 500
Școli de bussines – „Ranking of Bussines Schools by Country”	2009	1200
Repozitorii - „Ranking Web of Repositories”	2010	2275

Înainte de a ne referi la clasamentul Repoziitorii vom menționa, că există mai multe definiții ale termenului RI. Iată definițiile cheie:

Lynch Clifford a definit RI: „un IR al unei universități este un set de servicii pe care universitatea le oferă membrilor comunității, pentru managementul și diseminarea materialelor digitale create de instituție sau de membrii respectivei comunități. Este esențial angajamentul organizațional față de administratorul acestor materiale digitale, inclusiv o conservare pe termen lung acolo unde este cazul, precum și organizare, acces sau distribuție”.

Bailey Charles se concentrează pe diversitatea materialelor digitale ce se pot găsi în IR: „Un repoziitoriu instituțional include o varietate de materiale produse de academicieni din mai multe unități, precum materiale online imprimate, rapoarte tehnice, teze și disertații, seturi de date și materiale educaționale. Unele IR sint folosite și ca presă electronică, edituri pentru publicarea documentelor online și jurnale electronice”. [5]

Scopul de bază în deținerea și gestionarea / dezvoltarea repoziitorului instituțional este reflectarea în spațiul virtual a rezultatelor activității intelectuale și științifice ale universității și prezentarea eficientă a resurselor stocate în acces deschis (de regulă gratuit sau pentru o taxă simbolică) pentru comunitatea națională și mondială.

Astăzi toate universitățile de top dețin repoziitorii pe care le dezvoltă activ sporind numărul de fișiere. Anume creșterea rapidă a lucrărilor academice prezente în spațiul online a determinat crearea clasamentului Webometrics. Întrucât acest rating ia în considerare nu atât site-ul cât cantitatea de fișiere și accesibilitatea acestora pentru comunitatea internațională.

Ne vom referi în continuare la Ranking Web of Repositories, acesta fiind subiectul cercetat în prezenta lucrare.

Obiectivul clasamentului Ranking Web of Repositories este de a elabora indicatori pentru măsurarea/evaluarea activității, vizibilității și rezultatelor ce țin de dezvoltarea repozitoriilor, cu comentarii corespunzătoare privind realizările curente și evoluția IR. [4]

Tabelul 2. Clasamentul webometrics al IR (Top 10 repozitorii conform ediției din iulie 2016 2.0) [4]

World Rank	Country	Page	Content	Size	Stability	PRK	PRK Ratio
1	USA	University of California, Santa Barbara	NU	11	1	5	1
2	USA	Public Domain Project	NU	124	5	2	2
3	USA	University of California, Berkeley	NU	284	2	3	9
4	USA	CDR Preprint Server	CU	2	13	6	7
5	USA	U.S. National Preprint Service	NU	143	5	5	18
6	USA	University of California, Irvine Digital Commons	NU	423	7	4	17
7	USA	U.S. National Preprint Service	NU	85	8	14	32
8	USA	University of California, Berkeley	NU	177	19	10	6
9	USA	University of California, Berkeley	NU	128	8	7	13
10	USA	University of California, Berkeley	NU	112	11	11	11

Scopul acestui clasament este de a sprijini inițiativele de acces deschis și, prin urmare, accesul liber la publicațiile științifice în format electronic și pe alt suport de înstruire. Aici sunt utilizați indicatori web pentru a măsura vizibilitatea globală și impactul repozitoriilor centrale științifice. Ediția curentă a Ranking Web of Repositories din iulie 2016 (2016 2.0) (Tabelul 2) conține 2275 repozitorii la nivel mondial. Poziționate ferm sunt IR ale SUA, Germaniei, Marii Britanii, Spaniei. Repozitoriile evaluate în clasament sunt divizate în 3 categorii (Tabelul 3).

Tabelul 3. Clasificarea principalelor directoare sau repozitorii legate de resurse. Cu caractere albine sunt menționate categoriile abordate în Ranking Web of Repositories. [6]

Clasificarea	Unități
După furnizor	Pagina personal Repozitoriul instituțional Repozitorii pe subiecte Portal de e - reviste
După conținut	Metadata (fără full text) Preprint/postprint Teze/MS Teze Materiale formale & neoficiale Arhive digitizate
Metarepozitorii	Directoare Harverstere

Metodologia clasamentului Ranking Web of Repositories presupune respectarea următoarelor condiții:

1. R trebuie să dețină un domeniu web autonom sau subdomeniu. De exemplu:
 - **repository.xxx.zz (DA)**
 - **www.xxx.zz /repository (NU)**
2. Conținutul IR ar trebui să reprezinte în majoritate lucrări științifice. [6]

Webometrics folosește următorii indicatori în realizarea clasamentului Ranking Web of Repositories cu o anumită pondere pentru stabilirea clasamentului:

- **Visibility/ vizibilitatea (50%)** - numărul total de legături externe unice primite – inlinks obținute din bazele de date MajesticSeo și ahrefs;
- **Size/ mărimea (10%)** - numărul de pagini ale site-urilor web extrase din Google;
- **Rich files/ fișierele complexe (10%)** - numărul de formate de fișiere PDF, Post-Script, Word, Powerpoint etc.;
- **Scholar (30%)** - numărul de lucrări și citări indexate de pe site. [7]

Ranking Web of Repositories se publică semestrial începând cu anul 2008. Ultima ediție a fost publicată în iulie 2016 (2016 2.0). Ediția curentă a fost actualizată cu datele colectate în cursul lunii iulie 2016. Următoarea ediție va fi publicată la sfârșitul lunii ianuarie 2017. Fiecare ediție este urmată de descrieri, comentarii și sugestii generate de rezultatele clasamentelor și propunerile parvenite în adresa experților Webometrics.

Astfel, se propune schimbarea indicatorului **Rich files/ fișiere complexe în Socializare (10%)**. IR sunt nu doar arhive de documente ci și un instrument de promovare a conținuturilor, și astăzi cea mai bună, universală și vizibilă modalitate sunt rețelele sociale sau așa numitul Web 2.0. În acest context, experții Ranking Web of Repositories recomandă următoarele instrumente: Academia, Bibsonomy, CiteUlike, CrossRef, Datadryad, Delicious, Facebook, Figshare, Google+, GitHub, Instagram, LinkedIn, Pinterest, Reddit, RenRen, ResearchGate, Scribd, SlideShare, Tumblr, Twitter, Vimeo, VKontakte, Weibo, Wikipedia (toate limbile), Wikipedia engleză, Wikia, Wikimedia, YouTube, Zenodo. [2]

Ținem să menționăm că metodologia Ranking Web of Repositories este actualizată după fiecare ediție a clasamentului.

Referindu-ne la Institutional Repository in Medical Sciences of Nicolae Testemitanu State University of Medicine and Pharmacy of the Republic of Moldova (IRMS – Nicolae Testemitanu SUMPh) (<http://library.usmf.md:8080/jspui/>), vom menționa că IR a fost creat în anul 2014 în baza softului deschis DSpace. În prezent IRMS – Nicolae Testemitanu SUMPh conține ≈ 1370 înregistrări: articole (full-text și metadata), monografiile editate de profesorii USMF „Nicolae Testemitanu”, teze de dr. habilitat, prelegeri, ș. a. Toate documentele se introduc, se descriu și se indexează de către grupul administrativ. Este utilizată indexarea normalizată, cuvinte cheie atribuite în baza tezaurului MESH (Medical Subject Headings). Domeniul de cercetare în cadrul instituției este Medicina. Fiecărui document îi este atribuit identificatorul Handle.

IR este înregistrat în registrele internaționale OpenDOAR (The Directory of Open Access Repositories) și ROAR (Registry of Open Access Repository). [8,9]

Fiind un IR recent constituit, acesta urmează a fi dezvoltat și îmbunătățit pentru a-l face cât mai atractiv și competitiv. În acest sens, considerăm binevenite unele recomandări pentru îmbunătățirea IR prin prisma cerințelor webometrice a repozitoriilor:

- Proiectarea interfeței web atractive;
- Colectarea datelor pentru extinderea numărului de înregistrări;
- Promovarea activă a IR în mediul academic instituțional;
- Optimizarea rapoartelor statistice;
- Optimizarea sistemului de căutare (ajustarea opțiunilor de căutare după gen de documente: Type / Book, Article, Thesis, Multimedia, etc);
- Implementarea preview a cărților/articolelor, utilizând PDF-viewer (contra plată);
- Crearea paginilor personale a autorilor;
- Integrarea IRMS – Nicolae Testemitanu SUMPh în platforma Primo Aleph;

- Indexarea prin Google Analytics;
- Promovarea activă a RI în mediul rețelelor de socializare, recomandate de Webometrics;
- Organizarea unor seminare/webinare cu experții Webometrics.

În concluzie:

Pentru a atinge performanțele unui repozitoriu competitiv de calitate este necesar de a dezvolta IR prin prizma tendințelor moderne și urmînd și adaptînd cele mai bune și adecvate modele și practici internaționale. Acest lucru impune atitudine profesională cointereseată din partea personalului implicat nemijlocit în acest proces, dar și a întregii comunități academice.

Referințe bibliografice:

1. Cojocaru I. EVALUAREA ȘTIINȚEI MODERNE: CU -METRII VECHI ȘI/SAU NOI? nr [Internet]. [cited 2018 Apr 12];1:2013–25. Available from: http://akademos.asm.md/files/Evaluarea stiintei moderne_cu metrii vechi_si_sau_noi.pdf
2. Aguillo IF, Ortega JL, Fernández M, Utrilla AM. Indicators for a webometric ranking of open access repositories. *Scientometrics* [Internet]. Springer Netherlands; 2010 [cited 2018 Apr 12];82:477–86. Available from: <http://link.springer.com/10.1007/s11192-010-0183-y>
3. Скалабан А. Роль библиотеки в укреплении позиций университета в Ranking Web of Universities (Webometrics). Международного конгресса “Библиотека как феномен культуры”, Минск, 23 - 24 октября 2013 г. [Internet]. Минск: Национальная библиотека Беларуси; 2013 [cited 2018 Apr 12]. p. 185–94. Available from: <https://rep.bntu.by/bitstream/handle/data/5323/C.185-194.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
4. Welcome to Ranking Web of Repositories | Ranking Web of Repositories [Internet]. [cited 2018 Feb 8]. Available from: <http://repositories.webometrics.info/>
5. Cheradi N. Arhive instituționale (IR): rolul bibliotecilor. „Repozitoriul instituțional: conceptualizare, conținut, etape de constituire” [Internet]. Chișinău, Republica Moldova: Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Departamentul Informațional Biblioteconomic; 2010 [cited 2018 Apr 12]. Available from: <https://www.slideshare.net/cheradi/arhive-instituionale-ir>
6. United Nations Educational S and CO. Introduction to Open Access. Module 1 [Internet]. Paris, France; 2015 [cited 2018 Mar 17]. Available from: <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002319/231920E.pdf>
7. Nkiruka V, Thomas E. AVAILABILITY AND UTILIZATION OF INSTITUTIONAL REPOSITORIES AS INDICATORS TO INSTITUTIONAL WEB RANKING. *Eur. J. Comput. Sci. Inf. Technol.* [Internet]. 2015 [cited 2018 Apr 12];3:29–40. Available from: <http://www.eajournals.org/wp-content/uploads/Availability-and-Utilization-of-Institutional-Repositories-as-Indicators-to-Institutional-Web-Ranking.pdf>
8. Institutional Repository of Nicolae Testemitanu State University of Medicine and Pharmacy of the Republic of Moldova - Registry of Open Access Repositories [Internet]. [cited 2018 Apr 12]. Available from: http://roar.eprints.org/cgi/search/simple?q=%09Institutional+Repository+of+Nicolae+Testemitanu+State+University+of+Medicine+and+Pharmacy+of+the+Republic+of+Moldova&_action_search=Search&_action_search=Search&_order=bytitle&basic_srctype=ALL&_satisfyall=
9. Institutional Repository of Nicolae Testemitanu State University of Medicine and Pharmacy of the Republic of Moldova [Internet]. [cited 2018 Apr 12]. Available from: <http://www.opendoar.org/find.php>

CZU 378.124:78(092)

ION GAGIM, RECTOR USARB, DR. HAB., SCRIITOR

ION GAGIM, USARB RECTOR, DR. HAB., WRITER

Elena ȚURCAN

Abstract: *The article is dedicated to launching the books "Studies of Philosophy of Education" and "Musicological Studies": written by Prof. . Dr. Hab. Ion Gagim, Rector of the "Alecu Russo" Balti State University. His experience of over 40 years in the field of education is presented: initiator and editor-in-chief of the Culture, Science and Educational Practice magazine; "Arts and Art Education", author of school and university textbooks, school and university methodological guides, dictionaries, author of about 20 books in the field of education, culture, spirituality, philosophy, psychology, art and about 150 other publications in the country and abroad.*

Key words: *book exhibition, book launch, Ion Gagim*

Dacă muzica în general reprezintă calitatea de a face bine, de a sluji adevărul și frumosul, atunci muzica este acea virtute care conferă omului noblețe în plan moral și oferă generoase resurse de creație în plan estetic. Muzica în sens uman și cu atât mai mult muzica care ne propulsează prin spirit dincolo de timpul existenței corporale este evocată filosofic și educațional de către Ion Gagim.

În cadrul dublei lansari de carte „Studii de filosofia educației” și „Studii muzicologice” a prof. univ., dr. hab. Ion Gagim, Biblioteca Științifică a organizat expoziția tradițională „Dimensiunea profesorului contemporan - Ion Gagim” unde au fost aduse cele peste 20 de cărți și unele, din cele 150 de articole, dar și o expoziție online „Profesorul Ion Gagim pe itinerarul științific național și mondial” <http://ru.calameo.com/read/0011333492901c1be6ff6>.

„Experiență de peste 40 de ani în domeniul educațional : educator în grădiniță, cadru didactic (Cimișlia, Fălești, Calaraș, Bălți), profesor universitar (35 de ani), șef de catedră, decan la Facultatea de Științe ale Educației USARB, prorector, rector, formator național, profesor la cursuri de formare continuă a cadrelor didactice preuniversitare și universitare, doctor habilitat în pedagogie, coordonator de doctorat - 6 doctori și un doctor habilitat, inițiator și redactor-șef al Revistei de cultură, știință și practică educațională „Artă și educație artistică”, autor de manuale școlare și universitare, de ghiduri metodologice școlare și universitare, dicționare, autor de cărți în domeniul educației, al culturii, spiritualității, filosofiei, psihologiei, artei și de publicații de alt gen în țară și în străinătate, profesor asociat la câteva universități și centre științifice de peste hotare, membru al instituțiilor științifice internaționale în domeniul educației și culturii, protagonist și participant la multiple emisiuni televizate și rodiofonice pe teme de educație și cultură în R.Moldova și alte țări, deținător al titlului onorific de Maestru în Artă și al Ordinului de Onoare”. [1]

Toate lucrările scrise se regăsesc în colecțiile Bibliotecii Științifice USARB și sunt reflectate în LibUnivCatalog. Datorită implementării Proiectului MISISQ, acest „catalog oferă acces la informații calitative, rapid și cu exactitate, dintr-o gamă largă de resurse informaționale în cele șapte biblioteci universitare din Republica Moldova prin softul ALEPH [2] <http://primo.libuniv.md/>. Aici, prin o singură căutare Gagim, Ion apar cele

151 de versiuni disponibile. Odată plasate în regim on-line vizibilitatea autorului crește considerabil.

O altă oportunitate este Open Research Archive - ORA USARB - Repozitoriul Instituțional, în care bibliotecarii colectează doar documentele editate de universitarii bălțeni: cărți, articole, materialele conferințelor, anale. Căutările efectuate au găsit autorul *Ion Gagim* cu 28 de documente disponibile. Subiectele tratate sunt educația muzicală, educație artistică, spiritualitate umană, filosofia muzicii, psihologia muzicii. Perioada de activitate 2008-2017. <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/3028>.

Parametrii de evaluare cărți și articole au fost efectuate în bazele de date: Springer Link, DOAJ, Wikipedia, Google Academia - 291 documente, Școlar Google - 285 documente. În ultimii trei ani Biblioteca Științifică a efectuat mai multe cercetări scientometrice, fiind pasibile măsurările factorului de impact, citările autorilor, adunate pe catedră, facultate, universitate. Pentru aceasta a fost utilizat softul Publish or Perish care calculează impactul cercetărilor și vizibilitatea în Internet prin Google Scholar. Datele la 08.11.2017 sunt următoarele: Gagim, Ion: indicele h - 6, indicele g - 12, hi,n - 6, hi,a - 0,26. Publish or Perish permite profesorilor universitari, să-și prezinte rezultatele investigațiilor, sporindu-le impactul în lumea științei. Acesta este unul din cele mai înalte rezultate din USARB.

Biblioteca Științifică plasează lucrările universitarilor în repozitoriile [ZENODO](#), [OPEN LIBRARY](#), [eLIBRARY.RU](#). Ultimul ne permite accesul la Indexul științific al citărilor din Rusia (ПИИЛ), selecția publicațiilor după autori. Regăsim numele profesorilor USARB care se publică în această Bibliotecă științifică electronică, Domnul Rector Ion Gagim, Ion, având publicate patru documente, citările autorului - 11 cu h index - 1 și diagrama respectivă.

Bibliotecarul Oficiului Documente muzicale înregistrează lucrările profesorilor și bibliotecarilor USARB și în alte cataloage și platforme informaționale deschise: Calameo, ISSUU, Slideshare, care sunt una din expresiile practice ale Accesului Deschis, considerat astăzi drept un nou model de comunicare științifică care schimbă paradigma publicării tradiționale. Aceste platforme oferă spații gratuite pentru publicarea on-line a diverselor tipuri de documente cărți, broșuri, reviste, articole, comunicări științifice, rapoarte, expoziții online, în diverse formate (pdf, word, ppt etc.). Începând cu anul 2010, Biblioteca Științifică USARB utilizează aceste servicii, creându-și propriul profil - publicațiile profesorului Ion Gagim sunt prezente și aici.

Documentele sale le regăsim în bibliotecile din țară și peste hotare: Biblioteca Științifică USARB, care tinde de a avea opera integrală a autorului, Library of Congress SUA, Bibliotecile Naționale din Republica Moldova, România, Estonia, Cehia, Slovenia. Bibliotecile Academice din Moldova, România. Bibliotecile universitare din Moldova: Universitatea de Stat din Republica Moldova, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”. Bibliotecile universitare din România: Iași, Timișoara, Cluj-Napoca, Craiova, Galați. Bibliotecile publice: din Chișinău, București, Iași și Rusia.

Lucrarea *Știința și arta educației muzicale* care este acum deja la a treia ediție este una din cele mai citite și citate cărți online din USARB cu h index - 4, g - 9, hi,n - 4, hi,a - 0,19. Dar vă pot prezenta și un exemplu de citare tradițională: Vasile, Vasile. *Metodica educației muzicale*. București: Editura muzicală, 2004 unde la pagina 401 găsim în lista de bibliografie Gagim, Ion. *Știința și arta educației muzicale*.

Autoreferate, cărți, dicționare, muzicologie, maxime, cugetări, eseistică, manuale, curriculum-uri, indicații metodice, redactor, coordonator de doctorat, coordonatorul tezelor de master, materialele conferințelor, bibliografii... toate au fost ca niște

popasuri așezate în ordine invers cronologică și cu adresele electronice ale documentelor aflate on-line.

Prezența în publicații periodice din Moldova, desigur „Artă și educație artistică: Revistă de cultură, știință și practică educațională”, inițiatorul și redactorul-șef al cărei este profesorul Ion Gagim. Cu deosebită grijă Biblioteca universității bălțene păstrează primul număr al acestei reviste cu dedicația redactorului și cu acel articol *Crezul nostru* ca argument. „Pentru Biblioteca Științifică a Universității acest „stup de albine” cu urări de a-și menține vie inspirația de care dau dovadă din belșug. 20.03.2006. Ion Gagim, redactor șef.” Tot Biblioteca Științifică a deschis blogul revistei <http://arta-educatie.blogspot.md/>, coordonator directorul Elena Harconița, realizat de Silvia Ciobanu, șef Centrul Marketing. Activitate editorială, Gherda Palii, bibliotecar Centrul Informatizare și activități în rețea. Glotodidactica : rev. semestrială, Akademos : rev. de șt., inovare, cultură și artă, Confluente bibliologice: Revistă de biblioteconomie și științe ale informării, ziarul Literatura și arta : săptămânal. Revistele din România: Cultura : rev. seminarului de filosofia culturii și antropologie culturală, Agathos : an intern. rev. of the humanities and social sciences, Review of artistic education. Reviste din Rusia: Музыкальное искусство и образование.

Prezent activ și pe rețelele sociale : Facebook, Twitter, Google+, Flickr, Youtube, la emisiunile Bălți TV, TeleRadioMoldova.

Expozițiile sunt un mijloc fericit de promovare a unei opere cu spirit inovator, a repertoriului ce se manifestă nu numai sub forma deschiderii fără precedent a unui astfel de ansamblu din zona studiilor de muzicologie dar și de filosofie a educației, dar și sub forma unei preocupări asidue pentru perfecțiunea acestora, pentru realizarea unui raport organic cu colecțiile Bibliotecii Științifice.

Referințe bibliografice

1. „Față în față” cu invitatul emisiunii Ion Gagim. [on-line] [citat 15 noem. 2017]. Disponibil: <http://btv.md/md/fata-in-fata-cu-invitatul-emisiunii-ion-gagim/>.
2. *Ce este LibUnivCatalog*. [on-line] [citat 15 noem. 2017]. Disponibil: <http://primo.libuniv.md/>.

CZU 027.7

CONFERINȚĂ DE DISEMINARE A ȘCOLII DE VARĂ DE LA TULCEA, ROMÂNIA

DISSEMINATION CONFERENCE OF SUMMER SCHOOL
IN TULCEA, ROMANIA

Elena HARCONIȚA

Abstract: *The author reports about the participation of USARB librarians at the Summer School in Tulcea, Romania within the project „Modernization of academic library services in Moldova” funded by the Norwegian Cooperation Programme in Higher Education with Eurasia, developed in partnership between the Academy of Economic Studies of Moldova, University of Bergen, Norway, Transilvania University of Brasov, Romania and 18 university libraries from Moldova.*

Keywords: *higher education, university libraries, summer school, project, documentary visit*

De mobilitate la Școala de Vară (25 iunie - 01 iulie 2017) în Tulcea, România, alături de reprezentanții a 18 biblioteci universitare din Republica Moldova, au beneficiat Elena Harconița, directoarea BȘ USARB, Lina Mihaluța, director adjunct și Silvia Ciobanu, șef serviciu Marketing și activitate editorială.

Școala de vară a fost desfășurată în cadrul Proiectului „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova” <https://newinformationservices.wordpress.com/>, finanțat de Programul Norvegian de Cooperare cu Eurasia în domeniul învățământului superior, realizat în parteneriat între 18 biblioteci universitare din Republica Moldova, Universitatea din Bergen, Norvegia și Universitatea Transilvania din Brașov, România. Proiectul este coordonat de Ane Landoy, Biblioteca Universității din Bergen, Norvegia și dr. Silvia Ghinculov, directorul Bibliotecii Stiintifice ASEM.

La Conferința de diseminare, directoarea Elena Harconița a relatat colegilor despre importanța Proiectului care contribuie la sporirea cunoștințelor bibliotecarilor prin instruirile desfășurate în ateliere, work-shop-uri, Școli de Vară, vizite de documentare, precum și crearea documentelor strategice.

Scopul principal al Școlii de Vara de la Tulcea a fost Cultura Informației, de această dată abordată din alte perspective, cu noțiuni noi, experiențe și modele internaționale.

Tradițional, programul a început cu mesajele de salut ale organizatorilor: Ane Landou, Universitatea din Bergen, Norvegia, dr. Silvia Ghinculov, director, Biblioteca Stiintifică ASEM, prof. dr. Liliana Rogozea, Universitatea din Transilvania (pe skype), prof. dr. ing., Angela Repanovici, Universitatea din Transilvania din Brașov, Președintele Secțiunii Cultura Informației a Asociației Bibliotecarilor din România.

Participanții sesiunii de vară au beneficiat de unsprezece prezentări ale formatorilor din România, Norvegia, Moldova, Turcia și SUA: Angela Repanovici *Nevoia de abilități în Cultura Informației*; Nicolae Constantinescu, Kosson Community, Romania *Noi instrumente de redactare - textul ca resursă dinamică*; Lenuța Ursachi, Universitatea din Galați, România, *Educarea utilizatorilor pentru căutarea și organizarea eficientă a informației*; Ane Landoy, *Centre academice de scriere – o nouă oportunitate a bibliotecilor universitare*; Serap Kurbanoglu, Universitatea Hacettepe, Ankara, Turcia *Învățarea prin jocuri și Cultura Informației*; Dr. Robert Coravu, Universitatea din București, secretarul Secțiunii Culturii Informației, *Achiziția consorțială de resurse electronice științifice în România*, Prof. dr. Sanda Erdelez, School of Information Science & Learning Technologies, University of Missouri, USA *Integrarea informațiilor în Cultura Informației*; Prof. dr. hab. Nelly Țurcan, Universitatea de Stat din Moldova *Cultura informației și comunicarea științifică: Interferențe*; Mioara Voncilă, director, Biblioteca Universității din Galați, România, Președintele Secțiunii Bibliotecii Universitare a ABR *Experiența Universității Galați privind Cultura Informației*; Ane Landoy și dr. Silvia Ghinculov, *Evaluarea necesităților de modernizare a bibliotecilor universitare*.

Formabilii au fost invitați la o reconsiderare a activității cu textele ca fiind niste date, o revalorificare a lucrului cu textul axat pe tehnici noi și formate deschise pentru redactare; la înțelegerea și utilizarea situației de *serendipity* - cautarea și descoperirea a altceva prin fenomenul fericirii întâmplătoare; la integrarea jocurilor în predarea și consolidarea abilităților de cultură a informației; la aplicarea metodelor pedagogice în promovarea culturii informației și cunoașterea experienței Bibliotecii Universității Dunărea de Jos din Galați privind crearea tutorialelor și promovarea culturii informației.

Participanții au exersat în compararea Centrelor de scriere academică a mai multor biblioteci din lume și au lucrat la elaborarea proiectului strategiei de creare a Centrului de scriere academică în instituțiile lor; au receptat o interpretare nouă a relaționării dintre comunicarea științifică, cultura datelor științifice și cultura informației, despre Curriculumul UNESCO privind cercetarea științifică și cultura informației, cinci legi UNESCO ale culturii informației și media.

Dr. Silvia Ghinculov, a prezentat progresele înregistrate în Proiect în anul 2017: au fost elaborate 18 Strategii de dezvoltare a bibliotecilor universitare din RM și 18

planuri de monitorizare a Strategiei; realizate - 4 workshopuri; Raportul privind studiul sociologic de evaluare a necesităților de modernizare a bibliotecilor universitare. Toate activitățile au fost diseminate, transmise on-line de IDSI: <https://www.youtube.com/channel/UC2zti7oRI-7hcQWbnjVgueQ>; <https://www.youtube.com/watch?v=Xcb3ET-T8YO4>, publicate articole.

Fiecare instituție a primit Raportul privind studiul sociologic de evaluare a necesităților de modernizare a bibliotecilor universitare. <https://newinformationserVICES.files.wordpress.com/2016/09/raport-de-evaluare.pdf>

Datele investigației (respondenți - 18 manageri și 108 utilizatori) denotă că studenții și profesorii ar povesti unui oaspete despre punctele forte ale Bibliotecii mai întâi prin personalul bibliotecii, competența lui profesională, după care s-ar referi la spațiul bibliotecii, comoditatea de a cerceta, studia sau comunica.

Deși muncesc la capacitatea de circa 83% din potențialul sau de muncă, eforturile pe care le depun bibliotecarii sunt estimate și remunerate doar la nivel de 52%.

Cele mai stringente trei probleme cu care se confruntă astăzi bibliotecile universitare potrivit datelor studiului, sunt baza tehnico-materială învechită (calculatoare, mobilier uzat), insuficiența resurselor electronice și fondul de carte uzat, informațiile, colecțiile învechite.

În viziunea respondenților, biblioteca modernă trebuie să dispună de spații flexibile și confortabile pentru lectură, comunicare și relaxare, comode pentru lucru în grup și pentru lucru individual, săli speciale pentru lectură, pentru conferințe, echipamente digitale moderne, cu specialiști-bibliografi de o înaltă calificare, adaptați la tehnologiile moderne, la schimbările din domeniu. O bibliotecă care să fie un adevărat centru cultural și științific multifuncțional.

Silvia Ciobanu a vorbit despre ambianța, locurile frumoase ale orașului Tulcea, România, impresiile privind călătoria pe vapor în Delta Dunării.

Aducem mulțumim organizatorilor Școlii de Vară, formatorilor pentru prestația deosebită și apreciem cu considerație importanța participării bibliotecarilor universitari în acest proiect.

CZU 027.7

BIBLIOTECARII USARB LA TRAININGUL MANAGEMENTULUI CALITĂȚII, CRETA, GRECIA

USARB LIBRARIANS AT THE "QUALITY ASSURANCE" TRAINING IN CRETE, GREECE

Valentina TOPALO

Abstract: *The author reports on the participation of the SLUSARB project team at the international training held at the University of Crete, Greece within the framework of the international project „Library Network Support Services: modernising libraries in Armenia, Moldova and Belarus through library staff development and reforming libraries [LNSS]. The project is part of the Erasmus + "Capacity Building in Higher Education" program, funded by the European Commission. The training was focused on the training of librarians in the field of quality management.*

Key words: *international training, LNSS project, SL USARB, staff training, quality management*

În perioada 24-30 septembrie 2017, membrii echipei de proiect a BŞ USARB, Elena Harconița, director, Lina Mihaluța, director adjunct, Valentina Topalo, șef serviciu, au participat la trainingul internațional, desfășurat la Universitatea din Creta, Grecia în cadrul proiectului internațional, „Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor din Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor”, proiect ce se desfășoară în cadrul programului Erasmus+ „Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior”, finanțat de către Comisia Europeană.

La training au participat reprezentanții instituțiilor - membri ai Consorțiului Proiectului din Țările Parteneriatului Estic (Moldova, Armenia și Belarus) și Țările Parteneriatului Balcanic (Albania, Kosovo, Muntenegru, Bosnia și Herțegovina), din țările Uniunii Europene: Germania, Irlanda, România și țara-gazdă – Grecia.

Trainingul s-a axat pe instruirea personalului bibliotecar în domeniul managementului calității.

Teresa Khechoyan, coordonatorul Proiectului, a prezentat informații cu privire la activitățile și rezultatele de moment privind implementarea Proiectului LNSS.

Reprezentanții celor nouă instituții – parteneri din Armenia, Moldova și Belarus au avut sarcina de a elabora și prezenta analiza SWOT a Zilei de Sensibilizare privind Bibliotecile pentru anul 2018.

Participanții la întrunirea profesională desfășurată la Universitatea din Rethimno au abordat aspectele teoretice și practice ale managementului calității, procesul de asigurare a calității în biblioteci, obiectivele, conținutul programului de asigurare a calității, managementul și implementarea generală a calității, standardele ISO, asigurarea calității în spațiul european al învățământului superior, procesul de gestionare a riscurilor în domeniul educației ș.a. Seminarul s-a încheiat cu un program de cunoaștere a limbii engleze ca mijloc de instruire.

Participanții au vizitat Biblioteca Universității din Creta și Biblioteca publică din Rethimno, familiarizându-se cu arhitectura și condițiile clădirii, structura organizațională, precum și cu metodele de restaurare a cărților într-un laborator special. A fost organizată, de asemenea, o vizită la Biblioteca Publică a orașului Rethimno, care a impresionat nu numai prin colecțiile bogate, dar, și prin condițiile confortabile ale clădirii, tehnologii moderne, concepute pentru persoanele cu nevoi speciale.

Cunoștințele asimilate precum și experiențele avansate ale bibliotecilor din Grecia, cu siguranță, se vor regăsi în activitatea Bibliotecii Științifice USARB.

În cadrul Secțiunii de Biblioteconomie și științele informării la Conferința științifică-practică cu participare internațională *Tradiție și inovare în cercetarea științifică*, ed. a 7-a din 12 octombrie 2017, Elena Harconița a prezentat informații despre participarea la Training-ul din Creta, inclusiv în comunicarea *Biblioteca universitară și dezvoltarea bunelor practici în Proiectele internaționale*.

Foto https://www.flickr.com/photos/bsu_balti/albums/72157687433674021

CZU 025.4

**INDEXARE PE SUBIECTE: PROBLEME ȘI SOLUȚII ÎN ATENȚIA
BIBLIOTECARILOR UNIVERSITARI ÎNTRUNIȚI LA BĂLȚI**

INDEX OF SUBJECTS: PROBLEMS AND SOLUTIONS IN ATTENTION
THE UNIVERSITY LIBRARIES HELD IN BĂLȚI

Aculina MIHALUȚA

Abstract: *The author reports about the „Indexing of subjects” Workshop on topics: problems and solutions”, held during the satellite meeting of the Annual Conference of the Association of Librarians of the Republic of Moldova „We transform libraries - we transform communities”. The event was organized by the Education and Specialized Libraries Section of the ABRM in agreement with the BIN Branch (Northern Educational Libraries) - the Scientific Library of the Alecu Russo Balti State University. 38 librarians from the university and specialized libraries of the Republic of Moldova participated.*

Key words: *Educational Libraries, ABRM, Workshop, Indexing on Topics, Professional Dialogue in Bălți*

Pe 6 noiembrie 2017, la Biblioteca Științifică USARB, a fost desfășurată reuniunea – satelit a Conferinței anuale a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova *Transformăm bibliotecile – transformăm comunitățile*. Workshopul *Indexare pe subiecte: probleme și soluții* a fost organizat de Secțiunea Bibliotecii din Învățământ și specializate a ABRM de comun acord cu Filiala BIN (Bibliotecii de învățământ din Nord) - Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți. Moderatori au fost Elena Harconița, director BȘ USARB, președintele secțiunii Bibliotecii din Învățământ și specializate și Lina Mihaluța, director adjunct, vice - președinte ABRM.

La eveniment au participat 38 de bibliotecari din bibliotecile universitare și specializate din RM, inclusiv membrii Consorțiului creat în Proiectul Modernizarea serviciilor informaționale pentru un învățământ de calitate (MISISQ), Programul TEMPUS: BȘ USARB, BȘM a USMF „N. Testemițanu”, BȘ a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, BC USM, BȘ UTM, BRȘA a UASM.

Din partea USARB participanții evenimentului au fost salutați de către Dr. Igor Cojocar, Prorector pentru activitatea științifică, inovație și transfer tehnologic iar din partea Asociației Bibliotecarilor din RM de către Mariana Harjevschi, președintele ABRM.

În mesajul de inaugurare Elena Harconița, directorul BȘ USARB a vorbit despre importanța unor astfel de dialoguri profesionale și a prezentat 3 lucrări, instrumente de lucru create de bibliotecarii USARB Cucu, Adella, Mihaluța, Lina *Catalogarea corporativă în ALEPH : Ghid metodic pentru bibliotecari*; Aculova, Taisia, Culicov, Natalia. *Indexarea pe subiecte : Ghid metodic pentru bibliotecari, ediția a 2-a revăzută și adăugită*; Culicov, Natalia. *Descrierea analitică a articolelor din publicații periodice și culegeri în software Aleph : Ghid metodic pentru bibliotecari*, invitând colegii din alte instituții să le expertizeze.

Consfătuirea profesională a inclus prezentări, intervenții, analize și abordări ale mai multor subiecte în viziunea bibliotecarilor-specialiști.

Taisia Aculova, bibliograf principal, oficiul Referințe bibliografice, Biblioteca Ști-

ințifică USARB în prezentarea Indexarea pe subiecte: aspect teoretico-metodologic. Experiența BȘ USARB, a vorbit despre principiile, cerințele, metodele de indexare aplicate, bazate pe experiența celor mai mari biblioteci din lume – Biblioteca Congresului și Biblioteca Națională a Franței, Biblioteca Națională din Marea Britanie. Vorbitorii au identificat și au analizat unele probleme în procesul de indexare și au venit cu propuneri pentru soluționarea și uniformizarea lor.

Irina Gangan, șef secție PASD, Biblioteca Științifică Medicală, USMF „Nicolae Testemițanu”, în prezentarea *Indexarea documentelor de profil medical în contextul catalogării partajate* s-a referit la indexarea pe subiecte în Biblioteca Științifică Medicală, la tezaurul specializat MeSH (Medical Subject Headings) pentru documentele medicale creat de Biblioteca Națională de Medicină a SUA, recomandările BNM SUA pentru utilizarea MeSH-ului, indexarea multilingvă pe subiecte - o necesitate și o provocare pentru bibliotecile academice. În concluzie dna a menționat că de calitatea indexării pe subiecte a documentelor depinde, în mod direct, rata de succes a regăsirii informațiilor necesare în catalogul electronic iar fiecare bibliotecă trebuie să-și definească foarte bine politica de indexare și să o adapteze cerințelor utilizatorilor direcți ai bibliotecii.

Indexarea pe subiecte este un proces complicat și necesită o pregătire constantă și o înaltă calificare a indexatorilor, de aceea sunt binevenite întrunirile profesionale, în cadrul cărora indexatorii să facă schimb de experiență, să discute și să soluționeze problemele ce apar în această activitate a mai specificat Irina Gangan.

Au fost sesizate mai multe inconveniențe apărute în bibliotecile care cataloghează în Sistemul ALEPH, probleme ce trebuie analizate și rezolvate în cadrul grupului de lucru Modulul Catalogare.

Natalia Culicov, șef oficiu Referințe bibliografice, Biblioteca Științifică USARB, a prezentat lucrarea *Descrierea analitică a articolelor din publicații periodice și culegeri în software ALEPH*, apărută la Bălți în anul 2017. Ghidul metodic conține recomandări privind aplicarea normelor de catalogare a articolelor în modulul *Catalogare* a softului de bibliotecă ALEPH, formatul MARC 21. A fost pus accentul pe necesitatea și scopul elaborării documentului, fiind prezentată structura și conținutul ghidului, bibliografia de specialitate utilizată, avantajele descrierii analitice.

Au fost discutate mai multe probleme cu care se confruntă catalogatorii în procesul descrierii analitice în ALEPH, cum ar fi: dublarea înregistrărilor bibliografice a publicațiilor seriale în catalog, unul și același articol publicat în diferite surse sau articolele cu continuitate în diferite numere.

Liubovi Karnaeva, directorul BȘM, USMF „Nicolae Testemițanu” a propus ca în fiecare bibliotecă să fie desemnate persoanele responsabile din grupul de lucru care vor analiza și propune soluții de depășire a dificultăților și lacunelor în catalogarea corporativă. Dumneai a invitat reprezentanții Grupurilor de lucru din fiecare bibliotecă împreună cu specialiștii preocupați de descrierea analitică, să se întrunească în data de 23 noiembrie, anul curent, la BȘM USMF pentru a soluționa unele probleme de comun acord.

Taisia Aculova a relatat despre anumite dificultăți în regăsirea informației de către utilizatori în OPAC - ALEPH 500 la un an de utilizare, de exemplu instrucțiunea de utilizare a catalogului este doar în limba engleză, sortarea după dată nu funcționează, nu funcționează unele opțiuni în căutarea avansată, etc.

Zinaida Pânzari, responsabil de activitatea bibliotecilor școlare de la Direcția Generală de Educație Ștefan Vodă, prezintă la eveniment, a felicitat bibliotecarii din structurile universitare și specializate din partea bibliotecarilor școlari din Zona de

Centru și Sud, care se întrunise în 24 octombrie la o conferință cu genericul *Explorarea oportunităților TIC în promovarea bibliotecilor școlare*.

În calitate de invitată specială a întrunirii profesionale din universitatea bălțeană a fost Diana Dabija, reprezentanta Coherent Solutions SRL, care a vorbit despre facilitățile Bibliotecii moderne automatizate. Tehnologie RFID. Campania propune bibliotecilor din RM un sistem de autodeservire și autoreturnare a documentelor împrumutate, sistem antifurt, sistem de inventariere automatizată ș.a.

Decizii:

- Organizarea ședinței de lucru a Grupului Modulul Catalogare împreună cu reprezentanții ce se ocupă de descrierea analitică în data de 23 noiembrie 2017 la Biblioteca Științifică Medicală a USMF „Nicolae Testemițanu” pentru soluționarea problemelor ce țin de catalogarea corporativă a seriilelor.
- Actualizarea deciziilor la nivel de Consorțiu în vederea respectării regulilor de descriere bibliografică și catalogare.
- Respectarea metodologiei de creare a vedetelor de subiect, limitarea numărului lor pentru o înregistrare bibliografică.
- Evitarea înregistrărilor duble.

În încheiere Directoarea Elena Harconița a mulțumit bibliotecarilor universitari pentru participare, a menționat importanța Workshopului în care au fost reiterate mai multe aspecte ale catalogării corporative, de corectitudinea cărora depinde calitatea serviciilor și satisfacția informațională a utilizatorilor. Participanților li s-au înmânat Certificate.

CZU 02(478):061.231

**CONFERINȚA ANUALĂ ABRM
„TRANSFORMĂM BIBLIOTECILE - TRANSFORMĂM COMUNITĂȚILE”
LA UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI**

**ABRM ANNUAL CONFERENCE
WE TRANSFORM LIBRARIES - WE TRANSFORM COMMUNITIES”
AT ALECU RUSSO BALTI STATE UNIVERSITY**

Elena STRATAN

Abstract: *ABRM Annual Conference „We Transform Libraries – We Transform Communities” on November 10, 2017 was held at Alecu Russo Balti State University. There were 110 librarians from the National Library System in Moldova (national, university, specialized, public, college, center of excellence, vocational and school libraries). The conference was dedicated to the work of libraries in national and international projects, their involvement in community transformation, the modernization of librarians' skills.*

Key words: *ABRM Annual Conference, USARB, Scientific Library, national and international projects, experiences, transformation, modernization, socialization*

La 10 noiembrie, 2017 Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți a găzduit Conferința națională anuală a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM) *Transformăm Bibliotecile – Transformăm Comunitățile*.

Au participat 110 bibliotecari din Sistemul Național de Biblioteci din RM (biblioteci naționale, universitare, specializate, publice, de colegii, centre de excelență, școli profesionale și școlare). Evenimentul a fost onorat de participarea Dnei Elena Pintilei, directorul general al Bibliotecii Naționale a R. Moldova. Funcția de moderator a îndeplinit-o Mariana Harjevschi, președintele ABRM.

Cu mesaje de salut au venit dr. Gheorghe Neagu, prorector USARB, Mariana Harjevschi, președintele ABRM, Elena Harconița, directorul Bibliotecii Științifice USARB.

După cum a menționat Președintele ABRM în cuvântul de deschidere, Conferința națională a fost dedicată unui segment prioritar - activității bibliotecilor în proiecte naționale și internaționale, implicării lor în transformarea comunităților cu impact relevant asupra serviciilor inovative, modernizării competențelor bibliotecarilor.

Profesorul Gh. Neagu a vorbit despre importanța bibliotecilor în societate și s-a referit cu mult respect la BȘ USARB ca parte integrantă a procesului didactic și științific, inclusă în protocolul vizitelor la USARB, iar bibliotecarii având și *statut de ambascadori culturali* ai instituției bălțene.

Elena Harconița a salutat călduros participanții Conferinței și a menționat că este a doua oară când un eveniment de așa anvergură se desfășoară la Bălți. În premieră a avut loc acum 10 ani în urmă, la 22 -24 august 2007, cu genericul Instruirea continuă - cerință inerentă a Societății Informaționale și a Cunoașterii. Atunci Conferința, Președintele ABRM fiind dna Ludmila Costin, directoarea BȘRA a UASM, a avut o mare rezonanță, fiind apreciată de Claudia Balaban, directoarea Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, ca „o mică IFLA”. Salutul cordial al directoarei a fost completat de un mesaj artistic - lucrări muzicale interpretate de bibliotecarele Margarita Iulic, Irina Zalâgaev și Lilia Ucraineț, pe ecran derulând filmul *Conferința ABRM 2007 la USARB*, realizat de Silvia Ciobanu, șef serviciu Marketing și activitate editorială.

Ședința în plen a început cu prezentarea *Fii implicat! pentru a susține inovația în biblioteci* a doamnei dr., lect. sup. Daniela Munca-Aftenev, reprezentant AISE (Academia de Inovare și Schimbare prin Educație), expert eLearning, formator național la Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. Dumneaei a vorbit despre importanța inovației și creativității în bibliotecă și a invitat participanții să se înscrie la cursurile *Inovația în Biblioteci*, Proiectul lansat de ABRM, Novateca și AISE în format digital, acestea fiind postate în *Grupul de pe comunitatea Facebook*.

În acest context, Mariana Harjevschi a făcut o invitație privind oferta educațională pe luna noiembrie-decembrie 2017 în Centrul Național de Excelență Profesională pentru Bibliotecari, ABRM, Centrul de Formare Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării, Centrul de Statistică a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, Centrul de Excelență și Formare Continuă al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”.

Elena Harconița, a vorbit despre implementarea a două proiecte internaționale în care participă bibliotecile universitare din RM și care au efecte considerabile asupra serviciilor, oportunităților de instruire ale bibliotecarilor prin participări la traininguri, școli de vară și vizite de documentare. În cadrul Proiectului *Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Republica Moldova (2016-2019)*, finanțat de Programul Norvegian de Cooperare în domeniul învățământului superior cu Eurasia, dezvoltat în parteneriat între Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea din Bergen, Norvegia, Universitatea Transilvania din Brașov, România și 18 biblioteci universitare din Moldova, coordonat de Ane Landoy, Universitatea din Bergen, Norvegia și dr. Silvia Ghinculov, directorul Bibliotecii Științifice ASEM, bibliotecile au realizat mai multe lucrări, unele din cele

mai importante livrabile fiind 18 Strategii de dezvoltare a 18 biblioteci universitare din R.Moldova. Proiectul *Servicii Informaționale Moderne pentru Îmbunătățirea Calității Studiilor*, Programul TEMPUS MISISQ (2013 -2016), Programul Tempus a finalizat cu crearea spațiului informațional academic unic: Bibliotecii Electronice și a Catalogului Partajat (LibUnivCatalog) <http://primo.libuniv.md/> al celor 7 biblioteci universitare din RM Platforma ExLibris Primo, dezvoltarea Repozițiilor Instituționale și promovarea cursului de Cultura Informației, în câteva biblioteci acesta fiind integrat în planurile de învățământ al universităților.

Elena Pintilei, director general al BNRM, a prezentat Proiectul *Împreună pentru comunitate – platforma de dezvoltare a gândirii proiective*, partenerii cărui sunt: Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova; Biblioteca Națională a Republicii Moldova susținut de programul Novateca / IREX Moldova. Scopul proiectului este asigurarea transferului de cunoștințe și abilităților practice în domeniul managementului prin proiecte atât prin instruirii față în față, cât și on-line, creând 8 servicii moderne în bibliotecile publice, amplasate în zone populate de etnii și desfășurând 8 proiecte de dezvoltare comunitară sau a bibliotecii, în zonele ce asigură activitatea metodologică a bibliotecilor din rețea, contribuind la creșterea numărului de utilizatori noi în bibliotecă și la bunăstarea socio-economică a vieții acestora.

Conferința a continuat în Biblioteca Științifică, sala de lectură Științe Filologice, cu prezentarea doamnei Rodica Sobieski-Camerzan, director a Bibliote-

cii Științifice AAPM, a Proiectului *Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor în Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor*. Proiectul, cofinanțat prin Programul Erasmus+ al Uniunii Europene de Consolidare a Capacităților, este implementat începând cu anul 2016 de 9 biblioteci, două din R. Moldova – Biblioteca Științifică USARB și Biblioteca Științifică AAPM. Obiectivul de bază al proiectului este consolidarea și modernizarea bibliotecilor, îmbunătățirea nivelului de competențe și abilități a personalului de bibliotecă în Instituțiile superioare de Învățământ în Armenia, Moldova și Belarus, prin dezvoltarea de biblioteci inovatoare ca suport pentru educație și învățare continuă.

Dr. Mariana Harjevschi, a relatat despre Proiectul *Bibliotecile promovează cetățenia activă!* Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova și Fundația Progress din România au lansat proiectul *Al treilea spațiu al comunității*. Scopul lui este să promoveze valorile democrației. Proiectul *Al treilea spațiu al comunității* privește formarea de cetățeni activi și amenajarea, în 6 biblioteci publice raionale, a unor spații „cuiburi ale democrației”, ce încurajează deprinderea comportamentelor civice, dezbateră problemelor locale și luarea de inițiativă pentru soluționarea acestora. „Cuiburile democrației” constituie spații de întâlnire și dezbateră cetățenească, inovative, moderne, realizate prin design participativ în cadrul bibliotecilor publice, cu acces liber pentru toți membrii comunității.

A urmat Gala tinerilor bibliotecari ai Academiei de vară, editia 2017, prin derularea filmului realizat de tinerii bibliotecari din raionul Telenești. În cadrul Academiei este realizat un nou mod de interacțiune, o nouă filosofie, un angajament, de exemplu de loializare a utilizatorului pentru a avea o comunicare mai bună cu ei etc.

Cu un mesaj de felicitare, apreciere și mulțumire pentru munca bibliotecarilor a venit scriitoarea Claudia Partole. „Țin foarte mult la bibliotecă și bibliotecari, bibliotecarii sunt acei oameni care ne scot cărțile în lume. Biblioteca este ca și Biserica locul de unde nimeni nu mă va alunga”, a menționat Claudia Partole.

Angela Amorțitu, membru al Consiliului ABRM, a primit felicitări și un buchet frumos de crizanteme cu prilejul zilei de naștere.

Mariana Harjevschi a mulțumit cu recunoștință tuturor participanților pentru prezență, gazdelor primitoare pentru organizarea excelentă, Conferința fiind un bun prilej pentru a comunica și împărtăși succesele. Experiența bălțeană va fi replicată și în alte biblioteci din zonele Republicii, aceasta fiind și experiența IFLA.

Elena Harconița a mulțumit Președintelui și Consiliului ABRM pentru alegerea și onoarea de a fi organizat Conferința Națională a ABRM la Bibliote-

ca universitară din Bălți, tuturor participanților - pentru curiozitatea profesională, iar colegilor de la BȘ USARB, Comitetului organizatoric, coordonat de Lina Mihaluța, director adjunct și vice - președinte ABRM, pentru deschiderea, implicațiile active și cooperarea în vederea asigurării aspectelor organizaționale ale unui astfel de eveniment.

Reuniunea bibliotecarilor, desfășurată la Bălți, va rămâne în istoria ABRM ca un eveniment deosebit, marcat prin deschiderea profesională, încărcătura academică, atmosfera sobră și binevenită, tematica inedită, precum și nivelul relevant de interacțiune și socializare profesională.

Galerie foto: https://www.flickr.com/photos/bsu_balti/albums/72157688467959921

CZU 050:94

PUBLICAȚII PERIODICE RARE DIN DOMENIUL ISTORIEI Rare periodical publications in the field of history

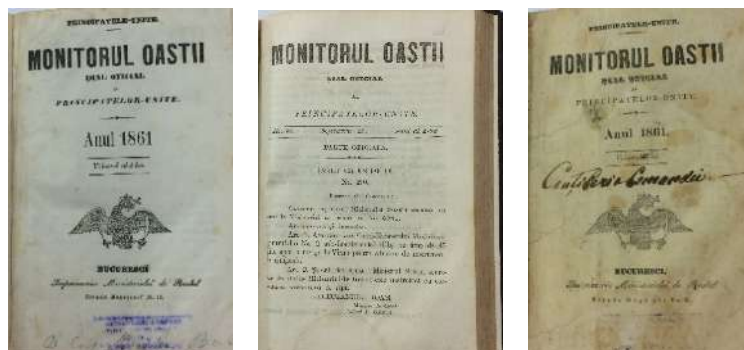
Elena CRISTIAN, Svetlana CECAN

Abstract: *This article refers to periodical publications in the field of history housed in the Rare Documents of Special Collection. The authors make a detailed synthesis of each magazine presented.*

Key words: *periodical publications, history of Romanians, historical magazine, history studies, articles, notes, reviews*

Istoria (Historia magistra vitae) este o expresie latină, provenită din dialogul *De Oratore* a lui Marcus Tullius Cicero, care sugerează că „istoria este învățătorul vieții”. Fraza transmite ideea că studiul trecutului ar trebui să servească drept lecție pentru viitor, pentru a se evita greșelile. Istoria își menține privilegiul de a se găsi printre științele umaniste fără de care nu se poate vorbi de o cultură generală acceptată. *Colecția de Documente Rare* a BŞ USARB cuprinde și publicații periodice din domeniul istoriei românilor, care aduc informații despre evenimentele politice, aspectele economice, sociale și culturale. Nicolae Iorga, cel mai mare istoric român, a editat și condus numeroase ziare și reviste: „Neamul românesc”, „Revista istorică”, „Revue Historique du Sud-Est-Européen”, „Floarea darurilor”, „Sămănătorul”. etc., multe din ele sunt de găsit în bogata colecție a BŞ USARB.

Monitorul Oastii. Dial Oficial al Principatelor Unite. Apărea la București, la Imprimeria Ministerului de Resbel. Cuprindea rapoarte, înalt ordin de zi, decrete, dispoziții, instrucțiuni, regulamente emise de Ministerul de Război, care reglementa activitatea și buna funcționare a armatei române. Monitorul Oastii include în conținut partea oficială, partea neoficială și varietăți (curs de artă și istorie militară), elemente

care stau la baza activității desfășurate în armată. Înaltul ordin de zi este semnat de Alexandru Ioan, Ministru de resbel și General Florescu; Colonel Sămeșescu; Colonel I. Ghica. Prezentăm din capitolul, Partea oficială un Înalt ordin de di, No. 290. București 1861 Septembrie 17. Conform raportului Ministerului Nostru secretar de stat la Ministeriul de resbel cu No. 3981. Am decretat și decretăm. Art. 1. Acordăm voe Capel-

Maisterului Muzicii regimentului No. 2, sub-Locotenentul Hibș, pe timp de 45 de zile spre a merge la Viena pentru instrumente muzicale. Art. 2. Și cel din urmă. Ministerul Nostru secretar de stat la Ministeriul de Resbel este însărcinat cu executarea ordonanței de față. Alecsandru Ioan. Ministru de resbel. Colonel I. Ghica, (anul 1861 vol. 4, No. 55 Septembrie 28. Anul al 2-lea),

În reproducerea textului este păstrată ortografia originală. În Colecția de Documente Rare deținem Monitorul Oastii, Anul 1861, Vol. 3-4, Anul al 2-lea de apariție.

Revista pentru Istorie, Archeologie și Filologie. Organ al Societății Istorice Române. Director-proprietar Em. E. Kretzulescu, președintele societății istorice Române ajutat de comitetul de redacțiune ales de societate. Revista pentru Istorie, Archeologie și Filologie, organul al Societății Istorice Române, apare semestrial în două tomuri pe fiecare an la București Institutul de Arte Grafice CAROL GOBL, cu întreruperi 1 oct.1882-1885,1887, 1891; 1893-1894; 1902-1903; 1909-1914; 1922, sub direcția unui comitet de redacție: N. I. Apostolescu, Ilie Bărbulescu, C. I. Brătianu, Nic. Densusianu, Em. Grigorovitz, G. I. Ionescu-Gion, Nicod. Locusteanu; I. N. Petra; cu Director Gr. Tocilescu (1882-1922). Publică studii și articole de istorie, documente istorice, portrete și facsimile, între colaboratori figurând B. P. Hasdeu, Gr. Tocilescu, N. Iorga, V. A. Urechia. Alți colaboratori: Ilie Bărbulescu, M. Gaster, O. Tafrali, I. Ursu, B. Cotovu, Em. Kretzulescu și alții.

Revista conține fotografii, ilustrații de epocă ale marilor personalități române: Al. Lambrior (1840-1883), Portretul lui Tudor Vladimirescu din biserica Prejna (Mehedintți), Alexandru Hașdeu, Marca familiei Hașdeu (după un manuscris de Alexandru Hașdeu), Bogdan Petriceicu Hașdeu, Efrem Hașdeu, M.S. Regele Carol I în al 47-lea an al domniei, A. S. R. Principele Ferdinand, Comandantul șef al armatei române peste Dunăre în 1913, Mânăstirea Brâncoveni. Ctitorii, O scrisoare a lui Alexandru Hașdeu, etc. Din tabla de materii: Episcop Melchisedee. Mitropolitul Grigore Țamblac (Vol. I, 1884); Papadopul Calimah Al. Dare de semă despre câte-va cărți vechi (Vol. VI, 1891); Gr. G. Tocilescu. Nouvelles recherches sur le Monument de Tropaeum (Vol. VII, 1893); Statutele „Societății istorice române” (Vol. VIII, 1902); Hașdeu și Tocilescu, conferința rostită la societatea istorică română în seara de 18 februarie 1912 (Vol. XIII, 1912); Sturza Alex., Rasa românească din punctul de vedere antropologic și etnografic (Vol. XIII, 1912); Ursu I. Bătălia din Câmpul Pâinii (1947) (Vol. XIV, 1913); Popescu-Băjenaru I. Biserica Domnească din satul Căciulați (Vol. XVI, 1922). Deținem în colecție revistele din anii: 1884, 1891,1893, 1902, 1903, 1910, 1911, 1913, 1915, 1922.

Revista istorică: Dări de seamă, documente și notițe. Publicată de N. Iorga cu concursul mai multor specialiști. (1915-1945) Fondator N. Iorga, Director: N. Bănescu. Apare la București, trimestrial la tipografia „Cultura Neamului Românesc”, sub auspiciile Casei Școalelor. Revista istorică publică studii, articole, note, rapoarte, recenzii, dări de seamă, cronică. Programul cu care a pornit revista în Ianuarie 1915 a fost semnalarea ideii originale, a descoperirii, orientarea și îndemnul la cercetare. Apoi, materialul mărunț, care se pierde, informația bibliografică, „darea de seamă” care să urmărește tot ce se publică aici și se publică în străinătate, în legătură cu noi sau având un interes pentru noi, spre a crea orientarea în domeniul întreg al istoriei, fără de care atâtea cercetări speciale rămân zadarnice. Aici găsim multe articole semnate de către N. Iorga: Lucruri nouă găsite în Basarabia; Moliere și Românii (comunicație comemorativă la Academia Română); Cele mai vechi cronicile ungurești și trecutul Românilor. Epoca angevină (comunicație la Academia Română); O nouă istorie universală: a d-lui Corrado Barbagallo; O prefață greacă închinată lui Alexandru-Vodă Ipsilanti, Domn al Moldovei; Romanitatea din jurul Brașovului; Cronică, Notițe, etc.. Atrag atenția studiile lui Horia Opișan: Un izvor polon asupra luptei de la Țuțora (1620). Un capitol separat prezintă dările de seamă: Al. Rosetti : Istoria limbii române (Th. Capidan); Pietro Orsi : Storia mondiale dal 1814 al 1938 (N. Iorga); Ștefan Mărcuș : Sătmar (N. Iorga); I. Bianu - N. Hodoș - D. Simonescu, Bibliografia românească veche, III Blajul bicentinar, Omagiu; T. Maiorescu, Memorii, etc. Revista Istorică, Vol. XXVII din ianuarie-decembrie 1941 este editată, În memoria lui NICOLAE IORGA, N. Bănescu, menționa că „*Revista istorică*” își încheia un sfert de veac de existență, în momentul în care ilustrul ei întemeietor era smuls, prin cea mai odioasă crimă, din mijlocul nostru. A fost, în felul ei, cea dintâi în țara noastră și menită a umplea un gol ce se simțea tot mai mult, a îndeplini mari nevoi, pe care atât de bine le lămură, în cuvântul său introductiv, regretatul Nicolae Iorga. Deținem în colecție revistele din anii: 1920, 1922, 1926, 1933, 1936-1940, 1941, 1943-1944.

Revista istorică română. Organ al Institutului de Istorie Națională din București. Apare la București, de patru ori pe an, în fascicule de 112 pagini, între anii 1931 și 1947 sub egida Institutului de Istorie Națională. A fost condusă la început de un comitet de direcție constând din fondatorii Gh. Brătianu, Nicolae Cartoian, Scarlat Lambrino, Petre P. Panaitescu, Constantin C. Giurescu, Alexandru Rosetti și George Matei Cantacuzino, direcția fiind preluată în 1940 de Constantin C. Giurescu. Revista istorică română a fost organul mișcării istoriografice cunoscute drept „Școala nouă”, care a apărut ca o reacție la generația veche, reprezentată în special de Nicolae Iorga. Reprezentanții școlii noi criticau școala veche din punct de vedere metodologic și întăreau necesitatea tratării aspectelor sociale, economice și culturale în studiul istoriei. Revista publică studii de istorie medie, modernă și contemporană, dând prioritate unor teme precum: studiile politice, relațiile interetnice și interconfesionale, raporturile dintre biserică și societate, dintre alogeni și autohtoni, rolul elitelor, structuri sociale și instituții, cercetarea trecutului sub aspectele vieții poporului nostru: istoria politică, instituțiile, viața socială și economică, limba, literatura, arta, religia, viața populară. *Revista Istoria Română* acordă o mare extindere recenziilor critice, su-

punând unei cercetări amănunțite cărțile și articolele mai însemnate cu privire la istoria noastră: Al. Rosetii. Cele mai vechi traduceri românești de cărți religioase. Considerații asupra datării și localizării lor în lumina cercetărilor nouă (Fasc.1, 1944); Gh. Oprescu. Grafica românească din secolul al XIX-lea (Fasc.3, 1943); I. M. Neda. Centru de iconari din comuna Laz (fasc.2, 1944), etc. *Revista Istoria Română* a organizat o rubrică specială „miscellanea” cu un conținut variat care aparținea mai multor autori: Z. Pâclișanu. Un scandal științific (Fasc.3, 1943); I. D. Ștefănescu. Pictorul Paul Baudry și țările românești (Fasc.2, 1944); Ștefan Ciobanu. Un document inedit din timpurile lui Ștefan cel Mare (Fasc.1, 1944), etc. Deținem în colecție revistele din anii: 1931, 1940-1941, 1943-1944.

Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, publicația Comisiunii Monumentelor Istorice. Apare la București în perioada 1908-1945, publicație trimestrială, fiecare fascicolă apare în două ediții pe hârtie chromă și velină. Primul număr a apărut în ianuarie 1908, sub auspiciile Ministerului de Culte și Instrucțiune Publică la Editura Administrației Casei Bisericii. Acesta menționează statutul publicației de „organ oficial” al Comisiunii. Primul comitet de redacție a fost alcătuit din Grigore G. Tocilescu, Ioan Kalinderu și arhitecții Grigore Cerchez și Nicolae Gabrielescu. Între anii 1930-1936, Comisia Monumentelor Istorice s-a aflat sub președinția lui Nicolae Iorga. Buletinului Comisiei Monumentelor Istorice conține contribuții de mare valoare la cunoașterea monumentelor istorice și siturilor arheologice, aparținând celor mai importante personalități ale cercetării istorice din România din această perioadă. Publicația a fost alcătuită din două părți: partea oficială și partea științifică. Partea oficială se ocupa de rapoartele anuale ale Comisiunii, procesele verbale legate de ședințele acesteia și de actele oficiale elaborate de Comisiune. Partea științifică este dedicată monografiilor istorice, arhitecturale și artistice ale monumentelor Regatului sau din afara lui ctitorite de domnitorii români, studii asupra picturii murale, elementelor sculpturale, inscripțiilor, pietrelor tombale, decorațiilor etc. legate de monumentele istorice precum și note bibliografice asupra unor publicații de specialitate. Paginile publicației

au constituit o adevărată arhivă și școală de documentare în domeniul istoric și arhitectural din România, rămânând și la ora aceasta cea mai completă și notabilă sursă de referință cu privire la domeniul istoriei patrimoniului arhitectural românesc. Buletinul deține foarte multe ilustrații și un rezumat în limba franceză. Din sumarul revistei, Dr. Veress, A. Frescele Cetății Făgărașului; Socolescu, T. Casa Dobrescu din Ploești (1926), Iorga N. Piertele de mormânt ale Sașilor din Baia (1931), Tudor, D. Antichitățile preis-

torice și române din județul Romanați (1933), Brătulescu, V. Biserici din Vâlcea; Iorga N. Un caiet de miniaturist; Ghika-Budești, N. Artele minore bizantine și romane; Moga, L. Un plan inedit de la 1847 al unui sector din orașul București (1937).

Deținem în colecție reviste din anii: 1924 -1927, 1929, 1931, 1933-1935, 1937.

„Cunoscând istoria, eroii, tradiția, ne facem mai sociabili, mai altruști, mai iubitori de om și viață. Istorie se cheamă ceea ce s-a întâmplat cu adevărat, nu ceea ce am vrea să se fi întâmplat”, menționa, Nicolae Iorga (1871-1940) istoric, critic literar, dramaturg, memorialist, scriitor român, politician și prim-ministru al României.

Referințe bibliografice

1. *Academic dictionaries and encyclopedias* [on-line] [citată 20 iul. 2017]. Disponibil: <http://de.academic.ru/dic.nsf/dewiki/2407932>
2. BLAGA, Lucian. *Vederi și istorie*. Galați : Ed. Porto-Franco, 1992. 156 p. ISBN 973-557-158-7.
3. *Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice* [on-line] [citată 20 iulie 2017]. Disponibil: https://ro.wikipedia.org/wiki/Buletinul_Comisiunii_Monumentelor_Istorice
4. *Dicționarul literaturii române de la origini pînă la 1900*. București : Ed. Academiei Republicii Socialiste România, 1979. 973 p.
5. *Dicționarul literaturii române de la origini pînă la 1900*. Ch. : Ed. Guivas, 2001. ISBN 9975-980-13-6.
6. HANGIU, I. *Dicționarul presei literare românești (1790-2000)*. București : Ed. Institutul Cultural Român, 2004. p. 915 ISBN 973-577-050-4.
7. *Literatura română. Dicționar – antologie de istorie și teorie literară*. Ch.: Ed. Museum, 2000. 524 p. ISBN 9975-905-62-6.
8. *Publicațiile periodice românești (ziare, gazete, reviste)*. T.2 : Catalog alfabetic: 1907-1918. Supliment: 1790-1906. București, Ed. Academiei Republicii Socialiste România, 1969. 868 p.

DIVERSITATE CULTURALĂ ÎN COLECȚIA DE CARTE NICOLAE VARNAY

CULTURAL DIVERSITY IN THE NICOLAE VARNAY COLLECTION

Margarita IULIC, Elena CRISTIAN

Abstract: *In this article are presented information about the private collection Nicolae Varnay, integrated in the collections of USSRB, in 2015. The collection contains documents from all fields of human knowledge, but prevails the documents in the field of art and literature. Similarly, Hungarian-language books have a remarkable cultural interest. Particular attention is paid to rare editions, bibliophile books that are of interest in content and rarity, being published in the years 1868 - 1955.*

Key words: *Dr. Nicolae Varnay, private collection "Nicolae Varnay", fields of knowledge, bibliophile values, manuscript inscriptions, works from various collections, editorial production*

„De-a lungul vremii, memoria noastră alcătuiește o bibliotecă variată, compusă din cărți, sau pagini, a căror lectură a fost o fericire pentru noi și pe care ne-ar plăcea să o împărtășim.”
Jorge Luis Borges

Colecția particulară „Nicolae Varnay” a fost donată Bibliotecii Științifice USARB în anul 2015, localizată în acces deschis în sala de lectură nr. 4 Documente în limbi străine.

Dr. Nicolae Varnay (1910–1990), avocat, s-a născut la Mehadia în Banat, unde tatăl său era notar. După Marea Unire din 1918 familia s-a mutat la Arad. A urmat acolo liceul „Moise Nicoară”, iar apoi a absolvit Facultatea de Drept la Cluj. Pe lângă limba maghiară maternă, precum și limba română, și-a însușit ca autodidact limbile germană și franceză, dobândind o cultură solidă în aceste limbi. A profesat ca avocat de succes la Arad, fiind poreclit „Gură de aur”

pentru pledoariile lui în limba română. În urma unor lupte de clasă, a fost înlăturat din avocatură în 1948. Au urmat ani grei, în care a practicat diverse slujbe mărunte pentru a-și întreține familia. Din 1960 a revenit la profesia de jurist. S-a pensionat în 1978 în calitate de Consilier Juridic. A crescut și a trăit într-un mediu multicultural înconjurat de români, maghiari, germani, sârbi, evrei. A crezut cu tărie în prietenia dintre popoare. A îndrăgit muzica și teatrul. Întreaga viață și-a închinat-o familiei și pasiunii pentru cărți. Această donație a fost inițiată și îngrijită de fica sa Ileana Budișteanu,

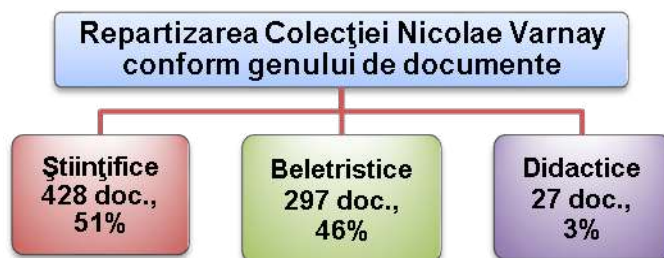
arhitect, conferențiar universitar, doctor - București, România.

Colecția „Nicolae Varnay” cuprinde 852 documente în 848 titluri din diverse domenii ale cunoașterii: lingvistică, literatură, teoria literaturii, critică literară, filozofie, religie, drept, științe reale, medicină, artă, istorie și 4 titluri de reviste în limba română din domeniul religie. Farmecul Colecției este coexistența armonioasă a limbilor, dominantă fiind limba maghiară (43 %).

Repartizarea Colecției Nicolae Varnay per limbi

- Maghiară - 366 doc.
- Română - 243 doc.
- Franceză - 117 doc.
- Germană - 95 doc.
- Engleză - 24 doc.
- Italiană - 4 doc.
- Latină - 2 doc.
- Rusă - 1 doc.

Conform genului de documente în colecție prevalează documente științifice – 51%, urmate de beletristică – 46% și documente didactice – 3%.

Volumele din colecție datează din secolul al XIX-lea până în prezent. Un dar de excepție *sunt edițiile rare, cărțile bibliofile* care trezesc interes nu numai prin conținut, dar și prin formă, editate în anii 1868 – 1955. Menționăm în mod deosebit existența valorilor bibliofile:

- Almanach az 1892. evre : Egyetemes Regenytar / szerk. Kalman Mikszath. – Budapest : Singer es Wolfner, 1892. – 251 p.
- Ady-dokumentumok konyve. – [Bratislava] : [Eugen Prager], [1937]. – 87 componente. Cartea de documente conține: cărți poștale, scrisori, dedicații, copiile listelor faximiliate.
- Ghetie, Jon. Dicționar român-magiar : Pentru școală și privați = Roman-magyar szotar : iskolai es maganhasznalatra / Jon Ghetie. – Budapest : Franklin-Tarsulat, 1896. – 501 p.
- Neuestes taschen-worterbuch deutsch und englisch. Ed.: F. E. Feller, O. Thiergen. – Leipzig: B. G. Teubner, 1898. – (Kollektion Feller). Vol. 2, 1898. – 54 p.
- Maupassant, Guy de. Mont-Oriol; Yvette. fordította: Frigyes Koranyi, eno Vertesy. – Budapest : Revai Testverek Irod. Int. R.-T., 1910. – 324 p. – (Klasszikus Regenytar / szerkesztik: Zoltan Ambrus, Geza Voinovich).
- Segur, Comtesse de. Les Bons enfants. – Paris: Librairie Hachette, 1907. – 380 p. : il. – (Bibliotheque rose illustree).

Sărbători pentru suflet

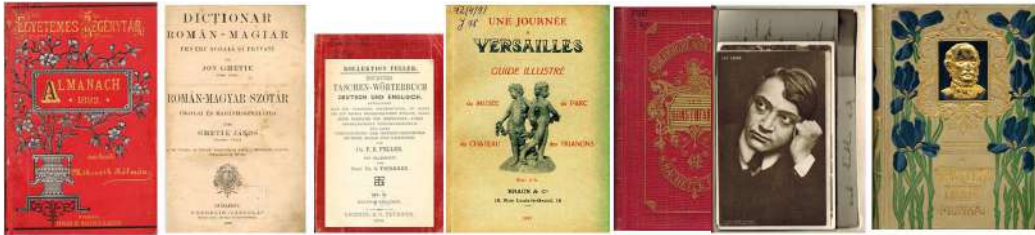

- Tompa, Mihaly. Munkai : sajtó ala rendezte es bevezetessel ellata Jozsef Levay. – Budapest : Franklin-Tarsulat, 1902. – Kot.1-2 – (Magyar remekirok ; 37-38).

Kot.1 : Dalok. Odak, 1902. – 272 p. : portr.

Kot.2 : Dalok. Odak. Romanczok. Balladak, 1903. – 275 p.

- Une Journee a Versailles : Guide illustre du chateau, du musee, du parc et des trianons. –Paris : Braun & C, 1937. – 68 p. : il.

Din categoria documentelor valoroase mai fac parte volumele numerotate, cu autograf, cu timbre, cărți ilustrate, precum și publicații cu însemnări manuscrite, cu ex libris sau cu tehnici speciale de legătură.

Un exemplul aparte constituie însemnările manuscrite ale avocatului, dr. Nicolae Varnay pe mai multe volume: Les Plus beaux tableaux du Louvre (Paris: Libr. Hachette, 1929), L` Ecole des femmes de A. Gide (Paris: Librairie Gallimard, 1929),

Classe de E. Glaeser (Paris: Victor Attinger, 1929), Les Moins de vingt ans de Gyp (Paris: Calmann-Lévy, 1930).

Cercetarea colecției ne permite să creionăm profilul cultural al bibliofilului Nicolae Varnay, evidențiind o parte din volume cu caracter enciclopedic.

- Allam- es jogtudományi enciklopédia / foszerkeszto: Imre Szabo. – Budapest : Akademiai Kiado, 1980. – Kot.1-2. ISBN 963-05-2056-7
Kot. 1 : A-J, 1980. – 965 p. ISBN 63-05-2057-5 .
Kot. 2 : K-Z, 1980. – P. 973-1776. – Ind.: p. 1731-1776 ISBN 963-05-2058-3
- Bainville, Jacques. Histoire de France / Jacques Bainville. –Paris : Librairie Artheme F Ayard, 1924. – 574 p.
- Horatius. Opera Omnia / Horatius ; ed. îngr., studiu introductiv, note și ind. de Mihai Nichita. – București : Univers , 1980 (Combinatul Poligrafic ``Casa Scînteii``). – Vol.1-2.
Vol. 1 : Ode. Epode. Carmen Saeculare, 1980. – 424 p.
Vol. 2 : Satire. Epistole. Arta poetică, 1980. – 462 p.
- Huizinga, Johan. Homo Ludens : Versuch einer Bestimmung des Spielelementes der Kultur / J. Huizinga. – 2 Aufl.. – Amsterdam : Pantheon Akademische Verlagsanstalt, 1940. – XVII, 344 p.
- Szerb, Antal. A Világirodalom története / Antal Szerb. – Budapest : Revai, 1942. – 1-3 Kot. 1 Kot., 1942. - 355 p.
Kot., 1942. - 387 p.
Kot., 1942. - 448 p.
- Világirodalmi Kisenciklopédia / szerk.: Bela Kopeczi, Lajos Pok; szakszerkesztok: Gyorgy Bakcsi [et al.]. – Budapest : Gondolat,1976.1-2 Kot. ISBN 963-280-184-9
1 Kot. : A-L, 1976. – 684 p. : fot., portr. ISBN 963-280-285-3
2 Kot. : M-Z, 1976. – 780 p. : fot., portr. ISBN 963-280-286-1
- Világtörténet évszámokban. – Budapest : Gondolat, 1982. ISBN 963-281-053-8
Kot. 1 : 1789-IG / összeallította: Pal Engel, 1982. – 195 p. ISBN 963-281-054-6
Kot. 3 : 1945-1975 / összeallította: Maria Ormos, 1982. – 237 p. ISBN 963-281-092-9

Donația de carte include prețioase lucrări din diverse colecții:

- Biblioteca de buzunar,
- Biblioteca pentru toți,
- Biblioteca școlarului,
- Bibliothèque Nationale,
- Bibliothèque rose illustree,
- Bibliotheca scriptorum graecorum et romanorum Teubneriana,

- Bibliothèque de philosophie scientifique,
- Bibliotheken der Weltlit,
- Cartea Vremii,
- Classiques Larousse,
- Clepsidra,
- Cogito,
- Collection des écrivains illustres,
- Collection Europe,
- Columna,
- Deutsche Klassiker,
- Diakkönyvtar,
- Explication de notre temps,
- Fischer Bucherei,
- Gondolkodó magyarok,
- Grandes figure,
- Les grandes études historiques,
- Le *Livre de poche*,
- Lyceum,
- Mari Scriitori Români,
- Magyar remekirok,
- Meridiane,
- Nouvelle Bibliothèque Littéraire,
- Olcsó Könyvtár,
- Osszegyujtott muvei,
- Patrimoniu,
- Părinți și scriitori bisericești,
- Remekírók Képes Könyvtára,
- Renaissance könyvek,
- Revai könyvtár,
- Romanul secolului XX,
- Seria de autor "Jorge Luis Borges",
- Serie de autor Julio Cortazar,
- Sinteze Lyceum,
- Tanulok Könyvtóra,
- Teatru,
- Teka, etc.

Cărțile provin din producția editorială internă cât și din cea externă:

- edituri din România: București - Albatros, *Állami Irodalmi és Művészeti Kiadó*, Arcade, Cartea Românească, Cartea Rusă, Ion Creangă, Eminescu, Kriterion, Militară, Minerva, Fundația Culturală Regala "Principele Carol", Editura Pentru Literatură, Naționala-Ciornei, Staatsverl. fur Kunst und Lit., Univers; Facla (Timișoara), Junimea (Iași), Scrisul Românesc, Ed. Universală (Craiova), Zodia Fecioarei (Pitești), etc.
- edituri din Ungaria (Budapesta): *Akadémiai Kiadó*, Athenaeum, Béta Irodalmi Rt. kiadás, Cserépfalvi, Epoque, Europa Kvk, Fischer-Bücherei, *Forrás Ny-*

omdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt., Franklin-Társulat, Hungária Könyvkiadó, Gondolat, Grill Károly Könyvkiadóvállalata, Magvető Kiadó, Nyugat Kiado es Irod. R. T. Kiadása, Renaissance Kiadás, Révai Kiadás, Új Magyar Könyvkiadó, Móra Könyvkiadó, Officina, Szépirodalmi Könyvkiadó, Szikra Kiadás, Zene-műkiadó, etc.

- edituri din Franța (Paris): Victor Attinger, Bibliothèque Caharpentier, La Bibliothèque Français, Ernest Flammarion, Hier et Aujourd'hui, Garamond, Gallimard, Bernard Grasset, Librairie Arthème Fayard, Paul Hartmann, Librairie Larousse, Nelson, Librairie Ollendorf, Raisons d`etre, Librairie Hachette, Calmann-Lévy, etc.
- edituri din Germania (Berlin, Hamburg, Wiena, Leipzig, Zürich): Aufbau-Verlag, Verlag Bruno Henschel und Sohn, Verlag Das Neue Berlin, Deutsche Bibliothek Verlagsgesellschaft, Herbert Reichner Verl., Malik-Verlag, Philipp Reclam, Rowohlt Verlag, Rutten & Loening, *Stereotypa*, etc.

Se remarcă în colecție documente de un interes cultural în limba maghiară din artă și lingvistică:

- Babits, Mihaly. Az europai irodalom tortenete / Mihaly Babits. – Budapest : Kiadása, [19--?]. – 728 p. : il.
- Balassa, Jozsef. A Nyelvek elete : A Nagykozonseg szamara / Jozsef Balassa. – Budapest : Rozsavolgyi es Tarsa Kiadása, 1938. – 266 p.
- Europai koltok : antologiaja / [szerk.] Gyorgy Faludy. – [Budapest] : Cserepfalvi, [1938?]. – 320 p.
- Ki Kicsoda a magyar zeneeletben? / szerkesztette: Andras Szekely. – Budapest : Zenemukiado, 1979. – 418 p. ISBN 963-330-303-6
- Korda, Michael. A Szerencse fiai : A Korda testverek regeny es elete / Michael Korda ; ford.: Flora Fencsik ; a magyar kiadast sajto ala rend.: Miklos Vasarhelyi. – Budapest : Europa Kvk., 1983. – 587 p. : fot. ISBN 963-07-3148-7
- Munkacsy Mihaly Kepei / ez a konyv ama festmenyeinek masait foglalja magaban, amelyeknek regenyet: Zsolt Harsanyi. – Budapest : Kiadása, [1936?]. – 158 p. : il.
- Szilagyi, Ferenc. A Magyar mondat regenye : Szorakoztato mondattan-torteneti es nyelvhasonlito alapon / Ferenc Szilagyi ; a rajzokat: Tamas Szecsko. – Budapest : Tankvk., 1983. – 337 p. : il. ISBN 963-17-7250-0
- Szentkiralyi, Zoltan. Az Epiteszet vilagtortenete / Zoltan Szentkiralyi. -Budapest : Kepzomuveszeti Alap Kiadovallalata, 1983-. - Kot.1-2.

Foarte valoroase sunt operele poeților, prozatorilor și scriitorilor din arialul universal:

- *maghiari*: Endre Ady (1877-1919), Lajosne Ady (1890-1956), János Arany (1817-1882), Babits Mihály (1883-1941), Balázs Béla (1884-1949), György Faludy, Lipták Gábor (1912-1985), Illyes Gyula (1902-1983), Attila Jozsef (1905-1937), *Madách Imre* (1823-1864), *Kálmán Mikszáth* (1847-1910), Sandor Petofi (1823-1849), *Mihály Tompa* (1819-1868), *Várnai Zseni* (1890-1981), *István Széchenyi* (1791-1860), etc.
- *români*: V. Alecsandri, T. Arghezi, E. Barbu, L. Blaga, B. Delavrancea, I. Dincă, B. Elvin, V. Goldiș, M. Eliade, M. Eminescu, E. Kalustian, I. Lăncrăjan, T. Mazilu, Gib. I. Mihăescu, C. Negruzzi, Al. I. Odobescu, A. Păunescu, I. Peltz, C. Petrescu, M. Preda, L. Rebreanu, M. Sadoveanu, G. Topîrceanu, D. Zamfirescu, etc.
- *englezi, irlandezi, americani*: William Shakespeare, James Joyce, Rudyard Kipling, Herbert George Wells, Michael Korda, Upton Sinclair, Jack London, Mark Twain, Bernard Malamud, Saul Bellow, etc.
- *francezi*: Louis Aragon, Marcel Aymé, Marc Bernard, Albert Camus, Pierre Corneille, Denis Diderot, Alexandre Dumas-fils, Claude Farrère, Jean de La Fontaine, Anatole France, Paul Géraudy, Victor Hugo, Eugen Ionesco, André Maurois, Jean-Baptiste Moliere, Michel de Montaigne, Montesquieu, Alfred de Musset, Marcel Proust, François Rabelais, Jules Renard, Romain Rolland, *Antoine de Saint-Exupéry*, Jean-Paul Sartre, Henri Troyat, Paul Valery, François Villon, etc.
- *germani, austrieci*: Vicki Baum, Berthold Brecht, Hans Fallada, Lion Feuchtwanger, Goethe, Ernst Glaeser, Tomas Mann, Günter Prodöhl, Joachim Wassermann, Stefan Zweig, etc.
- *argentinieni, cubanezi, spanioli*: Julio Cortazar, Alejo Carpentier, Vicente Blasco Ibáñez
- *greci, romani*: Cicero, Horatiu, Longos, Vergilius Maronis, Tacitus
- *ruși*: A. Cehov, M. Bulgakov, I. Ehrenburg, M. Gorki, M. Șolochov, A. Tolstoi,

Putem menționa și operele de succes ale autorilor, Laureați ai Premiului Nobel pentru Literatură, care au avut și încă au un puternic impact asupra culturii și vieții sociale din diferite țări ale lumii:

- *Souvenirs. Un peu de moi-meme pour mes amis connus et inconnus* (1938) de Rudyard Kipling (primul scriitor britanic, laureat al premiului Nobel, (1907).
- *Legende despre Iisus* (1990) de Selma Lagerlof (prima femeie care a primit premiul Nobel pentru Literatură, 1909 și prima femeie membră a Academiei Suedeze (1914)).
- *La Vie de l'espace* (1928) de Maurice Maeterlinck (premiul Nobel, 1911).
- *Die Weber* (1954) de Gerhart Hauptmann (premiul Nobel, 1912).
- *L`Ame enchanteee* (1922), *Colas Breugnon* (Vol.6, 1948), *Das Leben Michelangelos* (1921), *Robespierre* (1951), de Romain Rolland (premiul Nobel, 1915).
- *La Rôtisserie de la Reine Pedauqu* (1921), *Pierre Noziere* (1925) de Anatole

- France (premiului Nobel, 1921).
- *Discipolul diavolului* (1946) de George Bernard Shaw (premiul Nobel, 1925).
 - *Buddenbrooks : Verfall einer Familie*. Bd.1-2 (1973) de Thomas Mann (premiul Nobel, 1929).
 - *Henric IV (19--?)* de Luigi Pirandello (premiului Nobel, 1934).
 - *L'École des femmes* (1929) de André Gide (premiul Nobel, 1947).
 - *Cîștigătorul nu ia nimic : Nuvele* (1964) de Ernest Hemingway (premiul Nobel, 1954).
 - *Caligula* (1982), *Le Crime de Sylvestre Bonnard* (?), *Kozony; A bukas* (1972); *Exilul și împărăția* (1968) de Albert Camus (premiul Nobel, 1957).
 - *Kedves csirkefogok* (1973) de John Steinbeck (premiul Nobel, 1962).
 - *Új bázdat szánt az eke* (1948) de M. Őolohov (premiul Nobel, 1965).
 - *Darul lui Humboldt* (1979), *Das Geschäft des Lebens* (1966) de Saul Bellow (premiul Nobel, 1976).

De asemenea, colecția cuprinde traduceri din lucrările scriitorilor cu renume mondial:

- Basmele lui Pușkin prelucrate în românește / Miron Radu Paraschivescu ; il. de Th. Kiriacoff-Suruceanu. – București : Forum, 1945. – 125 p. : il.
- Borges, Jorge Luis. Eseuri : Discuții ; Alte investigații ; Nouă eseuri dantești ; Borges oral ; Biblioteca personală / Jorge Luis Borges ; trad. și note de Irina Dogaru [et al.] ; prez. și ed. îngr. de Andrei Ionescu. – Iași : Polirom, 2015 (Tip. Real). – 517 p. – (Seria de autor "Jorge Luis Borges"). ISBN 978-973-46-5211-2
- Boisdeffre, Pierre de. O istorie vie a literaturii franceze de azi / Pierre de Boisdeffre ; trad. de Sanda Râpeanu și Cireașă-Gabriela Grecescu ; pref. de Valeriu Râpeanu. – Ed. a 7-a. – București : Univers, 1972 (Într. Poligrafică ``Informția``). – 860 p.
- Brandes, Georg. Principalele curente literare din secolul al XIX-lea / Georg Brandes ; trad. de Yvette Davidescu ; pref. de Romul Munteanu. – București : Univers, 1978 (într. Poligrafică "13 Dec. 1918``"). – 846 p.
- Bulgakov, Mihail. *Kepmutatok czelszovese* : (Moliere) / Bulgakov ; fordította: Sara Karig. – Bukarest : Kriterion Kvk. , 1981 (Cluj-Napoca : Într. Poligrafică). – 90 p.
- Ehrenburg, Ilya. Prin India / Ilya Ehrenburg ; trad. de Petre Solomon, I. Ionescu. – București : Ed. Cartea Rus[, 1957 (Combinatul Poligrafic "Casa Sc[nteii"]). – 83 p. : il.
- France, Anatole. A Pinguinek szigete / Anatole France ; fordította: Gyorgy Boloni. – Budapest : Az Athenaeum Kiad., 1913. – 320 p.
- Hemingway, Ernest. *Cîștigătorul nu ia nimic : Nuvele* / Ernest Hemingway ; trad., pref. și tab. cronologic de Radu Lupan. – București : Ed. pentru lit., 1964 (Combinatul Poligr. "Casa Sc[nteii"). – 312 p.
- Mann, Thomas. *A Törvény* / Thomas Mann ; fordította: Endre Vajda. – Budapest : Magyar Helikon , 1958. – 173 p. : il.
- Shaw, Bernard. *Discipolul diavolului : Melodramă în trei acte* / Bernard Shaw ; trad.: Petre Comarnescu. – București : Ed. de Stat , 1946 (Tip. Universul). – 192 p.

- Schoendoerffer, Pierre. Ultimul rege din Borneo / Pierre Schoendoerffer ; trad. de M. Murgu. – București : Ed. Univers , 1974 (Combinatul Poligr. „Casa Științei”). – 264 p.

Cărțile din colecția „Nicolae Varnay” vorbesc despre mituri, utopii, revoluții, despre destinul omului:

- Maurois, Andre. Voltaire / Andre Maurois. - 46me Ed.. -Paris : Gallimard , 1935. - 143 p. : il. - (NRF).
- Popa-Lisseanu, G. Mitologia Greco-Romană în lectură ilustrată / G. Popa-Lisseanu. - Ed. a 8-a. -București : Ed. Universul , 1944. - 580 p. : il.
- Rolland, Romain. Robespierre / Romain Rolland ; übersetzt von Eva Schumann. –Berlin : Verl. Bruno Henschel und Sohn, 1951. – 251 p.
- Tolnai, Gyorgy. A Magyar kapitalizmus története : Kilenc evszázad a feudalizmus arnyekaban / Gyorgy Tolnai. – Budapest : Bibliotheca, 1946. – 140 p.
- Trencsenyi-Waldapfel, Imre. Mitologia / Imre Trencsenyi-Waldapfel. - 8 Kiadas. – Budapest : Gondolat, 1983. – 416 p. : il. ISBN 963-281-214-X
- Varga, Jenő. A Tokes gazdasag a masodik vilagaboru utan / Jenő Varga. -Budapest : Szikra Kiad. , 1947. - 349 p.
- Zweig, Stefan. Erasme : Grandeur et decadence d`une idee / Stefan Zweig ; trad. de l`allemand par Alzir Hella. -Paris : Ed. Bernard Grasset , 1935. - 240 p. : portr.

O parte din volume sunt pentru cei interesați de geografie, istorie, cultura tradițională, documente editate în limba maghiară:

- Brehm, Alfred Edmund. Az Eszaki-sarktól az Egyenlítőig : Nepszeru eloadások / Alfred Edmund Brehm ; valogatta, bevezetovel es jegyzetekkel ellatta Patk Ferenc. – Bukarest : Kriterion Kvk. , 1988. – 324 p.
- Kovacs, Imre. Magyar feudalizmus. Magyar parasztság / Imre Kovacs. – Budapest : Cserepfalvi, 1943. – 143 p. - (Szabadon elni ; 1).
- Halasz, Gyula. Ot vilagresz magyar vandorai : Magyar felfedezok benyovszkytol napjainkig / Gyula Halasz. – Budapest : Grill Karoly kvkvall. kiad., 1936. – 191 p.
- Utazások a török birodalomban / valogatta, bevezetessel es jegyzetekkel ellata: Pal Binder. – Bukarest : Kriterion Kvk. , 1983.- 282 p.
- A Világ Fovarosai / ford. es szerk.: Aniko D. Gergely. - 4. atd. es bov. kiadas. – [Budapest] : Kossuth Kvk., 1975. – 375 p. : fot. ISBN 963-09-0371-7

Publicațiile periodice colecționate de dr. Nicolae Varnay fac parte din domeniul religiei, fiind foarte valoroase prin învățăturile lor. De asemenea, ele conțin studii, articole, traduceri cu privire la activitatea bisericească și anumite probleme teologice, predici și recenzii. Actualmente, pentru cei interesați, revistele au site-uri oficiale și numerele sunt digitizate: Biserica ortodoxă română - <http://www.revistabor.ro/ro/?lang=en>; Mitropolia Olteniei - <http://www.revista-mitropoliaolteniei.ro/>; Ortodoxia - <http://www.revistaortodoxia.ro/index.php/ro/>; Studii teologice - <http://www.studiiteologice.ro/>.

Documentele din Colecția Nicolae Varnay cu certitudine, sunt utile studenților, cadrelor didactice pentru cercetări, studii, obținerea informațiilor din diverse domenii și pentru toți cei interesați de limba, literatura și cultura maghiară. Unele volume din colecție sunt promovate pe Blogul BȘ USARB în dialog cu cititorii, prin organizarea diferitelor acțiuni, prezentări de carte, expoziții tematice și informative, realizarea proiectelor naționale și internaționale. <http://bs-usarb.blogspot.md/search/label/colec%C5%A3ii%20speciale>

Diversitatea tematică și lingvistică, valoarea și originalitatea colecției adunate de regretatul avocat, dr. Nicolae Varnay, ne permite să afirmăm, cu certitudine, citându-l pe unul dintre cei mai importanți scriitori ai secolului al XX-lea Jorge Luis Borges: „Să se laude alții cu cărțile pe care le-a fost dat să scrie; eu mă laud cu acelea pe care mi-a fost dat să le citesc”, iar noi vom adăuga, și să le adun timp de o viață.

Referințe bibliografice:

1. **BORGES, Jorge Luis.** *Eseuri*: Discuții; Alte investigări; Nouă eseuri dantești; Borges oral; Biblioteca personală. Trad. și note de Irina Dogaru. PREZ. Ed. îng. de Andrei IONESCU. Iași: Polirom, 2015. 517 p. (Seria de autor "Jorge Luis Borges"). ISBN 978-973-46-5211-2.

CZU 792 (478)“19”(092) Ciutac V.

**OMUL ȘI ARTISTUL ÎN CĂUTAREA IDENTITĂȚII.
VICTOR CIUTAC, ACTOR - 80 DE ANI DE LA NAȘTERE**

MAN AND ARTIST SEARCHING FOR IDENTITY.
VICTOR CIUTAC, ACTOR - 80 YEARS FROM BIRTH

Valentina VACARCIUC, Angela HĂBĂȘESCU

Abstract: *The article presents sequences from the life and the theatrical and cinematographic work of the great artist Victor Ciutac, who would have celebrated his 80th anniversary. The librarian dedicated an online exhibition "I would like to have a name, and an address..." Victor Ciutac - 80 years from birth (12 January 1938 - 18 January 2009).*

Key words: *Bassarabian actors, theater, cinema, exhibition*

Fiecare perioadă de timp scoate în prim-plan talente care exprimă esența acestui timp. Anii șaizeci ai veacului trecut au dat naștere numeroaselor talente în literatură, pictură, muzică, teatru... Printre ei se numără și *Victor Ciutac* - un mare artist al scenei teatrale, care a pus în evidență specificul carecterului moldovenesc, tendința oamenilor de pe acest meleag de a fi uniți, de a-și cunoaște neamul și istoria lui.

Către aniversarea a 80 de ani de la nașterea marelui actor Victor Ciutac, pentru a familiza utilizatorii bibliotecii cu viața și creația artistului, bibliotecarii din BȘ USARB au elaborat expoziția on-line „Aș vrea să am și eu un nume, o adresă...” Victor Ciutac - 80 de ani de la naștere (12 ianuarie 1938 – 18 ianuarie 2009).

Victor Ciutac s-a născut la 12 ianuarie 1938, în satul Șirăuț, județul Hotin într-o familie de țărani, unde își începe educația școlară. În 1954 absolvește școala medie din Lipcani și activează trei ani ca învățător și socotitor în satul natal. În luna mai 1957 este înscris printre primii actori în trupa moldovenească al Teatrului Dramatic din Bălți, în spectacolul inaugural „Chirița din Iași”, montat de Boris Harcenco și joacă „un fecior boieresc” alături de: Mihai Volontir, Iulian Codău, Vasile Buzatu, Anatol Pânzaru și alți fondatori ai teatrului. În toamna anului 1957 este înrolat în rândurile Armatei sovietice. Din 1960 și până în 1964 urmează Facultatea de actorie la Conservatorul „Gavriil Muzicescu” din Chișinău – Facultatea de teatru și film, clasa maestrului Valeriu Cupcea, avându-i colegi de bancă pe Veniamin Apostol, Andrei Băleanu, Vitalie Rusu, Mihai Curagău, Margareta Ureche... A jucat inițial pe scena Teatrului „Vasile Alexandri” din Bălți, iar din 1964 – pe scena Teatrului Dramatic „A. S. Pușkin” din Chișinău. După reorganizarea teatrului „A. S. Pușkin” este numit direc-

tor artistic al Teatrului-studio „Mihai Eminescu” (din 1994, Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Chișinău).

O descriere panoramică a parcursului istoric al artei teatrale din Republica Moldova, începând cu anii 1960, ne oferă prozatorul, eseistul, criticul și cronicarul de teatru Pavel Pelin în lucrarea „Lupta cu urâtul: viața artiștilor basarabeni” (Ch., 2015). „De o noblețe aleasă, în viața și pe scenă, Victor Ciutac face parte din categoria actorilor care nu declamă vorbe, ci comunică sentimente și gânduri din lumina rampei”, spune autorul.

Actorul a avut parte de bucuria transpunerii în roluri, care i-au prezentat în lumina cea mai favorabilă calitățile scenice. Victor Ciutac a realizat o galerie de roluri remarcabile în spectacolele teatrale: „Tata”, „Abecedarul”, „Pomul vieții” după piesele lui Dumitru Matcovschi, de asemenea, „Io, Ștefan-Voievod”, „Zbor deasupra unui cuib de cuci”, „Asociația femeilor emancipate din Belgrad”, „Eroica” de Gh. Malarciuc – Casian, „Opera de trei parale” de B. Brecht – Un bandit, „Petricele în palmă” de A. Salinschi – Frolov, „Eminescu” de M. Ștefănescu – Chibici, „Unde ești, Campanella?” de A. Marinat – Delasari, „Complotul împărătesei” de A. Tolstoi – Alexeev, „Omul din Valensia” de C. Condrea – Poienăș etc.

În 1980 artistul devine Laureat al Premiului Național, iar în 1991 i se conferă titlul de Artist al Poporului. În 1998 a fost decorat cu Ordinul Republicii. Talentul și munca neobosită îl transformă într-un maestru al scenei și al ecranului, realizând roluri minunate. Victor Ciutac a creat 70 de roluri în teatru și circa 50 de roluri în filme reprezentative pentru cinematografia națională, plus cele televizate și radiofonice, plus nenumărate emisiuni, întâlniri cu spectatorii, dublări la Moldova-film. În anii 70-80 este unul din cei mai populari actori de film din Moldova. A debutat în cinematografie în 1966, în filmul lui Emil Loteanu „Poienile roșii”. Victor Ciutac a colaborat cu regizori de marcă: Emil Loteanu, Valeriu Găgiu, Vlad Ioviță. Bogata sa filmografie conține pelicule antologice precum „Lăutarii” (1971), „Ultimul haiduc” (1972), „Dimitrie Cantemir” (1973), „Podurile” (1973), „Bărbații încărunțesc de tineri” (1974), „Calul, pușca și nevasta” (1975), „Povestea lui Făt-Frumos” (1977), „Trecea o lebădă pe ape” (1982), „Dansul efemer al dragostei” (1988), etc. În calitate de regizor, Victor Ciutac a montat spectacolele „Masa de sărbătoare” de A. Gondiu (1986) și „Ifigenia de Aulis de Euripide” (2002). Ultimul său rol în teatru a fost în spectacolul lui D. Matcovschi „Tata”, dar nu în regia lui Veniamin Apostol, ci a lui proprie (1999). Valeriu Cupcea îl caracteriza ca pe „actorul care nu știe, nu înțelege să se cruțe când este vorba de artă, de creație”.

Victor Ciutac a părăsit scena Teatrului Național din Chișinău în 2004, după 45 de ani de carieră actoricească. Stabilite la Iași împreună cu familia, artistul, în ultimii ani de viață, s-a dedicat scrisului. El este autorul a două volume: „Exilați în umilință” (Ch.: Tipografia Monarh, 2006) și „Povestiri de-acasă”, care radiografiază zbuțumul basarabenilor, destinul unui om și al unui artist în căutarea identității și drama unui „spațiu căzut din istorie”. Romanul „Exilați în umilință” a fost distins cu Premiul „A. Mateevici” din partea Uniunii Scriitorilor din România, filiala Iași.

„Actorul scrie pentru că nu poate să tacă.. „Autoexilându-se” în dulcele târg al leșilor, a părăsit benevol scena pentru a-și finisa „dialogul teatral”, scrie unul dintre cei mai prolifici teatrologi basarabeni Pavel Proca, care de patru decenii încoace, urmărește tot ce se întâmplă pe scenele și în culisele teatrului moldovenesc, înșirând cronici, realizând portrete, făcând recenzii la diverse spectacole montate pe scenele din întreaga republică.

Cunoscutul actor de teatru și cinema, a încetat din viață la 18 ianuarie 2009 și a fost înmormântat la cimitirul „Sfântul Pavel” din Iași.

Victor Ciutac a fost un actor și un om, despre care se scrie cu mare drag. Actorul, fără teama de a exagera, poate fi calificat ca o expresie a teatrului nostru academic.

„Respectăm în Victor Ciutac, mai întâi de toate, marea lui iubire față de poporul pentru care a lucrat, omenia, talentul într-adevăr rar, de a înălța valorile noastre la nivelul celor general umane.” (Pavel Pelin)

Referințe bibliografice:

1. Calendarul bibliotecarului. Ch.: Biblioteca Națională, 1998, pp. 5-7.
2. DUMBRĂVEANU, Victor. Un țăran cu pas de domn. In: *Dor de casă*. Ch.: Cartea Moldovenească, 1989, pp. 62-66.
3. GONDIU, Anatolie. Autograf pentru „Moldova”. In: *Moldova*, 1988, nr. 5, p. 3. ISSN 0132-6635.
4. PELIN, Pavel. Starea de limită. In: *Nistru*, 1980, nr. 8, pp. 153-156. ISSN 0132-6570.
5. PELIN, Pavel. *Privitor ca la teatru : (o carte despre artiști)*. Ch.: Cartea Moldovei, 2007, pp. 81-84. ISBN 978-9975-60-111-5.
6. PROCA, Pavel. Singuri sub cerul exilului. In: *Exilați în umilință*. Ch.: Monarh, 2006, p. 5.

CZU 821.161.1.09-1"19"(092)Кушнер А. С.

**ДЕВЯТЬ ПЛЮС ОДИН: (ПОЭТИЧЕСКИЙ ЦИКЛ «ПЯТАЯ СТИХИЯ»
В СОПОСТАВЛЕНИИ СО СТИХОТВОРЕНИЕМ «ИСКУССТВО ВЫДОХЛОСЬ –
И ЭТО ЗНАК БЕДЫ...» АЛЕКСАНДРА СЕМЕНОВИЧА КУШНЕРА)**

NINE PLUS ONE : KUSHNER'S POETIC CIRCLE "THE 5S ELEMENT"
AND HIS POEM "THE ART HAS EXHAUSTED..."

Марина ШУЛЬМАН

Abstract: *This article deals with Kushner's lyric circle, "the 5s element" and his poem "the art has exhausted...". The comparison shows us Kushner's stoicism, optimism, his poetic world view and the difference, which A. Kushner sees between spiritual life in 20th and 21st centuries.*

Key words: *spiritual life, synesthesia, poetic creation*

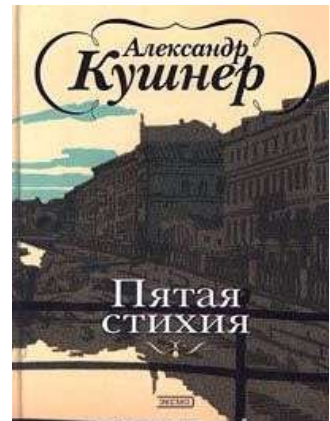
*Ложь, что мысли повторяются. Каждая мысль нова,
Потому что ее окружает и оформляет новое.*
Александр Блок

*Жизнь выхвачена так, как шрифт с разрядкой в книге,
И высвечена так, что слёзы ни при чём.*
Александр Кушнер

Цикл Александра Семеновича Кушнера, одного из самых значительных поэтов, пишущих на русском языке в начале 21 века, «Пятая стихия» состоит из девяти стихотворений. При внимательном чтении очевидным становится качество, общее почти для всех стихотворений, вошедших в цикл – явственно проступающий в подтексте диалог. Его наличием, по-нашему мнению, обусловлено обилие разговорных интонаций.

Первое же слово первого стихотворения – бессмертие. Речь в нем идет о том, что поэта помнят после его смерти, даже «строчкой его дорожат». При этом душа творца сравнивается с бабочкой, залетевшей на «приветный огонь», не представляя себе, что ее ждет. Известно, что Александр Семенович Кушнер иронично сравнил самого себя с надтреснутой рюмочкой. Он упрямо вводил в поэзию темы частной жизни обычного человека. Александр Кушнер писал, что он «воспел белую скатерть». Белый цвет символизирует в европейской культуре абсолют и невинность. В контексте «бесед шестидесятников» упоминание о «белой скатерти» заставляет думать о дружбе и доверии как ценностях,

противостоящих бездушию и официозу. Но в «скатертном вышитом раю» из цикла «Пятая стихия» присутствующие обсуждают не стихи, а детали биографии. Бессмертная душа страдает, не имея возможности возразить, отстоять свою честь, право на частную жизнь. Обсасываются подробности интимной жизни, «прижизненный позор». За столом, видимо, интеллигенты высокого ранга, способные оперировать сведениями, почерпнутыми из архивов. Они безжалостны, перенциозны, душевно грубы. Рядом со «скатертным раем» появляется образ «притушенного ада». Это не божеский суд, а людской, обывательский и беспощадный. Автор прекрасных текстов не властен защитить себя. Кушнер утверждает: «Суд «не страшный». В том смысле, что посмертная судьба души от приговора такого суда не зависит. Но вопрос «Синеют ли губы на страшном нестрашном суде?» заставляет думать об удушье. Губы синеют перед гибелью. Я это видела на лице мамы, умиравшей во время астматического приступа на моих глазах. Слушая пошлые суждения о себе, душа поэта вновь оказывается на грани жизни и смерти. Горечи исполнены последние строчки первого стихотворения цикла «Пятая стихия»: «Затем ли писал по утрам и того ли хотел? Не лучше ли тем, кто в ночной растворен темноте?». Противостояние точек зрения участников застольной беседы и безгласного творца трагично. Александр Семенович Кушнер сталкивает в тексте своего стихотворения ад и рай, пошлость и поэзию, творчество как голос человека и небытие, забвение, растворение «в ночной темноте».

Поэтической манере Кушнера чужды формальные эксперименты, верлибр или коллаж. Он сознательно придерживается традиционной формы русского классического стиха, наполняя её мыслями человека рубежа тысячелетий. Второму стихотворению из цикла предпослан эпитафия, принадлежащий перу Иннокентия Анненского, поэта, которого считали одним из своих родоначальников русские акмеисты (Николай Гумилев, Анна Ахматова, Осип Мандельштам): «И глянцеви́тый верх манящей нас пролетки...». С этой ветвью древа русской поэзии, бесспорно, связано творчество Александра Семеновича Кушнера. В стихотворении Кушнера горечи потери противостоит уверенность в том, что мелодия, которой «трудно при жизни певца» должна явственно зазвучать после его смерти. Лучше самого поэта о братской связи двух стихотворцев никому не сказать: «Как зубчик в выемку в зубчатой передаче, Как пальцы с пальцами в волненьи сплетены, Так ты, невидимый, верней, так я, незрячий, Сцепленье чувствую, так явь заходит в сны». Мотив связи повторяется трижды. Вначале он отдает механистичностью, сцеплением зубчиков в передаче, от четкости работы которого, впрочем, зависит жизнь водителя. Второе сравнение очеловечено (пальцы с пальцами, волнение). Поэту так верится в бессмертие и присутствие в мире Иннокентия Анненского, что ему легче признать себя незрячим, чем Анненского невидимым. Воистину, драматизм поиска родственной души здесь близок цветаевскому «...ибо нету сыска пуще чем родство!». Третье сравнение взаимоотношений поэтов звучит парадоксально. Поэзия ушедшего из жизни Анненского сопоставлена с явью, входящей в поэтические сны самого Кушнера. Стихи Иннокентия Анненского полны полутонов, нюансов и намеков, но в их сложном узоре наш современник прозревает бесспорное, явное мастерство, несомненное присутствие искусства. Думается, это ощущение совершенства поэзии Анненского и вызвало к жизни сравнение с явью. Со времен испанского гения Педро Кальдерона, написавшего бессмертную лапидарную фразу «Жизнь есть сон», явь(жизнь, действительность) и сон (греза, творчество) находятся в сложных антиномических взаимоотношениях, порой меняясь местами в творческом сознании поэтов и писателей. В сти-

хотворении Александра Семеновича Кушнера «Спи, спи...Пока ты спишь, я буду у стола...» из цикла «На языке листвы» («Таврический сад», 1984 г.) есть строчка «Явь волшебней сна». Марина Цветаева писала: «Восхищенной и восхищенной. Сны видящей средь бела дня, все спящей видели меня, Никто меня не видел сонной». В лирике А. Кушнера существует цикл стихотворений, названный «Дневные сны». В нем зима – дневной «чудный сон», а прохожий, «толкнув плечом», говорит автору «Проснись!» средь бела дня. Двух любящих во сне «посещают...разные сны», и путнику снится вопрос о сущности человека из разряда «вечных». Само бодрствование с таинственной «сновидческой подкладкой», а стихи названы «дневными снами в лучах» и родственны, безусловно, цветаевским «снам средь бела дня». В конце восьмистишия Марины Цветаевой появляется тень автора, самой Цветаевой, стоящей в ночи «над спящими друзьями». Гений Анненского словно тень парит над ночным чутким восприимчивым к лирике и традиции сознанием русских поэтов, вступая в их творческие сны в качестве мерила совершенства их собственной лирики. Стихи Иннокентия Анненского необходимы Александру Кушнеру. Перед читателями как бы развёртывается беседа поэтов, протекающая на глубинных уровнях подсознания и творческих снов. Александр Семенович Кушнер не только прекрасный поэт, но и замечательный читатель, а также автор серьезных литературоведческих работ.

Настроение резко меняется в третьем стихотворении. Дело в том, что судьба творца и его искусство в нем отражаются не в болтовне светской «черни», а в творчестве, конгениальном произведении искусства. О Баксте (художнике), Нижинском (балероне) и Бенуа (художнике) пишет Пруст. В его гениальной прозе осмысление образа творца приобретает драгоценное качество естественности. Образ, созданный воображением великого писателя, сравнивается с мнением вод и трав. При этом травы еще иронично очеловечены – «расчесаны налево и направо». Братство музыки, танца и живописи возвышает артиста над путаницей обыденной жизни, преодолевает смерть, дарует истинное бессмертие, соприродное веселому полету стрижей. Тон стихотворения радостный, ироничный, жизнелюбивый. В диалог вступают разные виды искусства (живопись, балет, литература как искусство слова), символически обозначенные именами своих самых значительных представителей в культурном процессе 20 века. Они как бы прислушиваются друг к другу, вглядываются друг в друга, совместно беседуя с самой природой, ее водами, травами, птицами.

В четвертом стихотворении мотив бабочки-души преобразуется в образ почтовой бабочки – марки. Через упоминание нумизматики (собирательство монет) подспудно вводится мотив металла. В пятом стихе он отзывается одновременно изображением древней бронзовой статуи и особым металлом в голосе диктора. В конце четвертого стихотворения поэт говорит о том, что судьба его «скоблит и скребет, И плавит и лепит». Она даже заставляет «чуть-чуть бронзоветь». Мало кому удалось сказать о собственной славе так непосредственно и иронично. Между тем смысл стихотворения вполне серьезен. Речь идет о несостоявшейся страсти к коллекционированию марок или монет. Мой отец недолгое время собирал монеты, а его друг, моряк по профессии, был любителем и собирателем марок. Поэт явственнее других слышит голос своего века, ощущает его грозное дыхание. Он призван писать стихи, а не баловаться собирательством. Одним словом: «Век дохнул – и страсть не принялась». Немногие, вступив в диалог с голосом самого века, сумели в ходе такой «беседы» сохранить веселую ироничность. Признание поэтического мастерства Кушнера, начало его славы отно-

сится к определенному периоду в жизни автора: последняя четверть двадцатого столетия. В то же время огромную роль играет мотив памяти. В воспоминания автора входят не только реалии его собственной жизни, но и прочитанные стихи, книги, увиденные спектакли. Воспоминания требуют усилия, психологического напряжения. Поэт лукаво утверждает, что он устал, вспоминая. В особой атмосфере цикла «Пятая стихия» памятью наделен не только стихотворец. Вспоминает статуя, о которой идет речь в следующем стихотворении. Статуе снится еще более древний оригинал – греческий, тот самый, с которого многократно делались копии. Поэт обращается непосредственно к статуе как к воплощению многослойности культуры человечества, лукаво осведомляясь, не устала ли она вспоминать изначальный греческий, до нас недошедший оригинал. Мотив памяти, свойственной и людям и предметам материального мира, уводит читателей от конкретного периода времени, раздвигает рамки доступного человеку осмысления прошлого не только за счет личных воспоминаний, но и в связи с теми знаниями, которыми человек владеет, его мыслями об античности, явственно проступающей в творчестве многих русских поэтов (Пушкин, Тютчев, Анненский, Мандельштам, Тарковский). В этом стихотворении сопоставлены ни к чему не обязывающее любительское собирательство и судьба поэта. Одновременно стихотворец запросто, по-приятельски иронизируя, говорит со своими современниками и читателями. Наконец, вслушиваясь в звучание голосов своего времени, поэт ведет опасную беседу с веком, в котором ему довелось жить.

Пятое стихотворение начинается с диалога культур и сопоставления материалов. Вблизи Тиволи на вилле найдена бронзовая статуя, отлитая по восковой модели в соответствии с гипсовым слепком. Гипсовый слепок сделан с копии римской работы. Материалом для римлян послужил белый мрамор. Поэт говорит, что статуя «долго лежала под землей и спала». Сон ее, по предположению поэта, связан с памятью об оригинале – эллинском, более древнем, чем античный Рим. В стихотворении точно распутывается клубок, и нить Ариадны ведет нас вглубь истории культуры человечества. В диалог вступают страны (современная Италия, Древний Рим, Эллада), друг дуга сменяют материалы. Михаил Леонтьевич Гаспаров утверждает в книге «Занимательная Греция», что «статуи на фронтонах храмов были мраморные», а одиночные фигуры греки делали из бронзы. Александр Семенович Кушнер называет мрамор, гипс, воск, и бронзу. Нетрудно заметить, что гипс и воск – мягкие, а мрамор и бронза отличаются твердостью. Получаются две группы, противоположные по качеству. Сюжет, путешествуя из страны в страну, воплощаясь в материалах разного качества, неизбежно менялся, сохраняя в себе память о пришедшем из глубины веков сюжетном ядре, восходящем к работе первого мастера. А его творческая мысль отталкивалась от облика какого-то древнего жителя эллинского мира или, скорее всего, от мифа.

Одним из самых любимых мифологических героев в поэзии Александра Семеновича Кушнера является Ясон, предводитель аргонавтов в походе за золотым руном. К нему обращена фраза: «Несбыточное сбыться принуждая, чего мы добиваемся, Язон?» (Стихотворение «На шелковой подкладке зыбь морская»). Неизбежно вспоминается строчка Александра Блока «Все сущее увековечить, Несбывшееся воплотить...». Оба поэта, каждый по-своему, выражают энергию воплощения, скрытую мощь поэзии всех времен, родство истинных поэтов и глубинную мифологию самого по себе творческого акта. По-нашему мнению, в поэзии Александра Семеновича Кушнера не бывает обаятельных для многих читателей перегруженности деталями и тона восторженной (взахлеб) любви к жизни,

которые свойственны лирике раннего периода творчества Бориса Пастернака. Символист Блок стремился разглядеть суть вещей, отбрасывая все временное, случайное и пошлое в обыденной жизни. Александр Семенович Кушнер, следуя путем Осипа Мандельштама, заявляет «Поэзия, следи за пустяком, сперва за пустяком, потом за смыслом». Мудрость постижения истины и красоты вырастают у Александра Семеновича Кушнера из любви к жизни, драматического характера поэтического дара, а также внимания к мелочам, способности осмыслить быт как бытие, увидеть в обыденности новое воплощение вечного мифа. Справедливо писал о творчестве Александра Семеновича Кушнера замечательный знаток русской и англоязычной поэзии Игорь Олегович Шайтанов: «Сиюминутное *видится* как вечное, тем самым мифологизируется». При этом поэзии Осипа Мандельштама, а также лирике Александра Кушнера всегда присущи самоограничение, благородная сдержанность тона, стремление к первозданной значимости и весомости слова, точно впервые произнесенного в тишине в начале всех времён.

Страстью поэта является поэзия. Она и владеет помыслами Александра Семеновича Кушнера. В цикле «Пятая стихия» он стремится говорить о поэзии языком как можно более прозаическим. Поэзия определяется не как сама по себе «иная жизнь», «прекрасная жизнь», распложенная по-соседству с привычной, земной. А как средство попасть «туда». Предлагается прочесть стихотворение с «расчетом», попытаясь почувствовать то, что стоит за стихотворным размером, «за этим поворотом». Искусство слова (поэзия), располагающееся во времени, как бы вводится Кушнером в пространство, и приобретает вид пути, дорожки, куда-то ведущей. А куда?

Конечно, в рай! Самый настоящий, всеми корнями связанный с Пушкиным, его лукоморьем, его знакомыми с детства сказками, где дуб и море, богатыри и спящая царевна. Именно там открывается сердцу «пятая стихия». Поэт в этом стихотворении обращается непосредственно к читателю. Так и видится жест: «Вот рай...». Главная особенность рая Александра Кушнера в том, что «он пропитан звучанием и тоской». «Звучание» идет от специфики литературы как искусства слова, от важности и обилия многообразных естественных звуков в природе, а также от того, что природа и культура не антагонистичны, а дружественны в лирике Александра Семеновича Кушнера. Поют и дуб и море, сама «жизнь как звук растет». В этой местности творчества и дивного звучания не место смерти. Она «отогнана» творческой силой поэзии, потерпела поражение и, точно змея, уползает с глухим поползновением. В кушнеровском раю поэзии жизнь – нарастающий, всепобеждающий звук. Смерть тоже звук. Только это глухой шелест, неприятный для слуха. А жизнь звучит как море и листва.

В последнем стихотворении цикла «Пулково» находим ответ на вопрос о том, почему рай пропитан тоской. «Мы на окраине миров, Вот почему печаль такая!». Нам кажется, что автор имеет в виду не столько пространство, сколько рубеж времен, смену тысячелетий. Девятнадцатый (золотой) век русской поэзии ушел в далекое прошлое. Реальностью ко времени написания стихотворения стал двадцатый век, близившийся к концу. В начале двадцатого столетия Александр Блок назвал свой век «железным». Александр Кушнер пишет, что двадцатый век «запустил в мысли и дела» свои «стальные щупальца». В его развернутой метафоре явственно слышится отголосок блоковского определения. Помимо этого, возникает ощущение присутствия монстра, гигантского насекомого, явившегося из кафкианского мира. Ведь «щупальца» бывают именно у насекомых. Кафкианский гротескный мир полон сарказма и печали, не оставляющей души жителей 20-21

веков даже в раю.

После обретения рая логично увидеть и одну из его жительниц – Деву, аониду или музу. Вначале сам поэт ее не очень ясно видит. «Одна из аонид» то ли в полуплаще то ли в платье. Описывая встречу, автор откровенно веселится. Она сама утверждает, что является «чистой условностью» и в то же время садится на диван. У девы есть характер. Капризна, ветренна, по-детски любопытна. Ей нравятся телефон, Смольнинский район, тополя. У девы есть мысли и подружки. Пока она вращает диск телефона отбитым пальчиком, восстановленным воображением поэта, он сам думает о древности своего ремесла и обо всем мире в целом. Дева в предпоследнем четверостишии представляется уже не аонидой, а музой с родословной еще более древней, чем ахматовская «гостя с дудочкой в руке», некогда диктовавшая Данту страницы ада. Кушнер думает о Гомере и его «Иллиаде»: «Не меньше в мире зла, чем было в нем, когда в него внесла Ты дивный плач по храбрым и убитым». Лапидарное, точное и глубокое определение сущности и назначения поэзии. Это плач даже тогда, когда поэт нас, читателей, ведет в рай. Ведь рай Кушнера «пропитан звучаньем и тоской». Гомер в «Илиаде» писал о войне, беде, крови, красоте и славе. Зло, всегда присутствовавшее в мире, в 20 и 21 столетиях простиупает явственней и ведет себя агрессивней, чем когда бы то ни было раньше. Отзвуки античной эпической песни до сих пор звучат в поэзии. Речь идет также о качестве самого плача, о поэзии, которая заслуживает названия поэзии лишь тогда, когда «плач» звучит «дивно». Последнее четверостишие стихотворения вписывает творчество Кушнера в круг античных авторов (Гомер, Алкей, Катулл, Гораций Флакк). Александр Семенович Кушнер называет первого в мире эпического певца, двух греческих лириков, а также римлянина Горация, современника Августа, виртуозно разрабатывавшего малые поэтические формы.

Татьяна Бек в статье об Александре Кушнере, названной «Всё дело в ракурсе», опубликованной в «Избранном» поэта в Петербурге в 1997 году, справедливо говорит о любви поэта к уменьшительным суффиксам. У девы отбитый пальчик, Гораций Флакк встает «на носочки», чтобы расслышать стихи потомков. Именно поэтому поэту нельзя ни солгать, ни «сказать кое-как». Его дело – древнее насущно важное для всего человеческого рода. В образе Горация Флакка, «встающего на носочки», чтобы расслышать удаленную во времени речь потомка, замечательно переданы усилие и внимание. Мы отчетливо видим жест. В поэзии Александра Кушнера немного восклицаний и телодвижений. Но если уж читателю предлагается жест, он выглядит отчетливо, точно в слове возможно изображение, «скульптурно вылепленное» или «отлитое из бронзы». Созерцая воображаемую музу, желающую поболтать по телефону с подружкой, поэт говорит для всех и в то же время для избранных: лучших поэтов всего мира. В его творческом сознании перекликаются эпохи, сопоставлены античность и современность, существует вечность, в которой пребывают художники и поэты вместе с их бессмертными творениями.

В стихотворении «Есть музыка в прибрежном тростнике» (восьмое) звучат поэзия и музыка. В первой части шесть строк разделены на три пары. В каждой паре первая и вторая строчки рифмуются друг с другом. Рифма точная. Вторая часть отделена многоточием. В ней четыре строчки, объединенные иной рифмовкой. Первая строка рифмуется с последней. Вторая и третья строки рифмуются друг с другом. Во второй части рифма также точная. В первой части три относительно кратких предложения, а вторая состоит вся из одного предложения, охватывающего все четыре строчки. Смысловыми центрами в обеих частях

являются предложения, выделенные с помощью тире. Создается ощущение, что автор на миг замолчал, задумался, а затем высказал нечто крайне важное. В первом случае графически и интонационно тире разрывает строчку: «прижать к губам, подуть – полетится. За звуком звук и в сердце отзовется». Такое написание и обусловленное им произношение выделяют два глагола – «полетится» и «отзовется». Подчеркнуты текучесть, напевность звука, извлекаемого из прибрежного тростника, а также близость этого звука человеческому сердцу. Сам по себе символ поющего тростника связан с творчеством античного поэта Авзония. На русской почве о тростнике писали и Майков, и Боратынский, и Тютчев и другие поэты. Наиболее известен тютчевский «мыслящий» тростник как определение человека. Поэзия Кушнера многими нитями связана с творчеством Ф. Тютчева. После признания близости музыки прибрежного тростника человеческому сердцу парадоксально звучат две последние строчки первой части: «Мы музыку из дудки достаем, А думаем, что это мы поем...». Внешне спокойное течение поэзии Кушнера часто заставляет внимательного читателя внутренне ахнуть от неожиданности. Многоточие в конце строки дает возможность передохнуть и начать чтение сначала. Такое было нежное начало... Представьте себе... Поэт бережно держит древний латинский стих в руке, прижимая его к губам. Сама возможность держать на ладони высшее воплощение духовного начала – стих, физически ощущая его присутствие, содержит в себе скрытую аллюзию. Русскоязычный читатель не может не вспомнить трагическое стихотворение Осипа Мандельштама о горестном развоплощении мысли, тоскующей по словесному выражению. «Я слово позабыл, что я хотел сказать... Слепая ласточка...». В стихотворении есть строчки: «Для них и звук в персты прольется». Кроме острого ума и мощного таланта, способности тонко чувствовать и облекать свои мысли и чувства в совершенную поэтическую форму для создания этих строк необходима синестезия. В сознании поэта звук порождает тактильный образ, Мандельштам чувствует, ощущает звук физически. Используя синестезию, поэт передает читателю всю глубину мысли о единстве духовного и физического начал в поэзии, шире, вообще в мире, в жизни в чувственном совершенном словесном выражении. Не менее, чем с творчеством Федора Ивановича Тютчева лирика Александра Семеновича Кушнера связана с поэзией Осипа Эмилевича Мандельштама. А. Кушнер писал: «Я не любил шестидесятых, семидесятых, никаких, а только ласточек - внучатых племянниц фетовских, стрелчатых, и мандельштамовских, слепых». Физическое ощущение несказанного совершенства нередко возникает у любителей читать стихи вслух, вкладывающих в постижение стихотворения и чтение вслух не только собственный ум и душевные усилия, но также и физическое напряжение голосовых связок и дыхательного аппарата. В цикле Александра Семеновича Кушнера «Пятая стихия» по-мандельштамовски нежное отношение к поэзии. Поэт ласково прижимает стих к губам, дуется на него. Вниманию читателей предлагается ряд выверенных активных действий (поддержать в руке, прижать к губам, подуть). Тем более неожиданно звучит утверждение: музыка рождена не творцом, она, оказывается, в самой дудочке. В античной мифологии музыка разного качества представлена разными именами и инструментами. Мудрая Афина недолго тешила дудкой. Заметив, что игра на этом инструменте искажает черты ее прекрасного лица, богиня отбросила дудочку. Ее поднял Марсий, сатиры, осмелившийся сражаться с самим богом Аполлоном. Свирепый охранитель гармонии, целокупности и формы, игравший на кифаре, победил сатира. Дудочка осталась в культуре символом певучей простоты, максимальной близости певца к при-

роде, естественности творчества. Последнее предложение, охватывающее все четыре строчки второй части стихотворения является своего рода опровержением вывода, высказанного в предшествующих двух строчках. Меняется самый тон рассказа. Вместо афористичной краткости и категоричности интонация размышления и диалога. Меняется оценка певца. Он в предпоследнем предложении первой части – зазнавшийся дурак. А в последнем предложении (вторая часть) – истинный творец, с которым связана тайна творчества, ему самому не до конца ясная. «Щемящий посторонний звук» сродни поэтическому сну, в который поэзия входит являя собой высшую реальность. Помните сон автора, в который «явью» входит поэзия Иннокентия Анненского? Быть может, творчество - сон. Только он не может присниться тростнику или песку. Способность видеть творческие сны по Кушнеру – родовое свойство человека. Одно из определяющих, наиважнейших качеств поэтов всех времен. В этом стихотворении переплетаются музыка и поэзия, сталкиваются природа и человек, соперничают в сознании поэта разные способы осмысления творчества, виртуозно и поэтично выражаются духовная сущность и физическая телесная ипостаси творческого акта. Противоречие между музыкой, которую «достают из дудочки» и всеилием творческой воли поэта или певца в поэтическом мире Александра Кушнера мнимое. Острота его снимается авторским пониманием соотношения природного и культурного начал, между которыми нет антагонизма. Наоборот, природа и культура родственны друг другу в контексте цикла «Пятая стихия», а также в поэтической вселенной Александра Семеновича Кушнера в целом. Андрей Ареьев в статье «Привычка жить» пронципально замечает: «Природное» и «культурное» не разделены у него между собой роковой чертой, скорее они соответствуют друг другу, как это свойственно петербургской постсимволистской поэзии в целом, начиная с Иннокентия Анненского и особенно явленной опять же у Мандельштама». В таком контексте творчество, в отличии от многих современных концепций, трактующих творческий импульс как проявление болезни, осмысливается поэтом, а вслед за ним и чутким читателем, одновременно как явление культуры и природы, естественное и жизнеутверждающее по самой своей сути.

Стихотворение «Пулково» завершает цикл. Тема Земли как астрономического тела в каждой четверостишии переплетается с темой птиц, птичьего оперения, птичьего сна. Графически вторая тема выделена скобками. Этот музыкально организованный текст напоминает о блоковском противостоянии взгляда на звездное небо романтического подвыпившего поэта, придумавшего Марию, деву-звезду, и научных воззрений ученого звездочета (цикл стихотворений «Снежная маска» А. Блока). У Александра Кушнера иное отношение к инструментам и объектам научного наблюдения. Ему импонируют точность и четкость в работе. Александр Семенович Кушнер восхищается учеными и поэтизирует научные изыскания. Блистателен юмор Кушнера (совет зайти за фотографией через «десяток светолет»). Задорно и неоднозначно звучит строчка «Подозревается звезда, что у нее есть спутник темный». «Спутник» - астрономический термин. В то же время это аллюзия. Строчка напоминает читателю о том, что в цикле Александра Блока «Снежная маска» упавшая с неба звезда превращается в деву по имени Мария. Проходя по улицам города в ночное время в одиночестве Мария-звезда вынуждена слушать двусмысленные пошлые шуточки встречных. В поэзии Александра Блока мотив преодоления пошлости реального мира является одним из ключевых. В творчестве Александра Кушнера тема исследования пошлости и возможности ей противостоять может быть названа одной из самых главных. В стихотворении Алек-

сандра Кушнера по территории астрономической лаборатории гуляет сам поэт. Земля представляется ему не только астрономическим телом, но и «контрольным пунктом добра и зла борьбы неравной», а будни ученых-астрономов невероятно прекрасными. Самого себя автор ассоциирует с птицами, сознавая в то же время, что именно он, поэт, раздумывает о нравственных проблемах. Астрономические исследования с нравственной проблематикой никак не связаны. Вернее, еще не были связаны в 20 веке. Поэт «из пеночек, дроздов» и поет также естественно, как спуют парижские стрижи. Пеночки – певчие птички меньше воробья. Поэтично звучат даже названия их видов: пеночка зеленая, бурошековая, дымчатая, весничка, зарничка, пеночка Лауры, корольковая, пеночка Арманды, зеленокрылая, чернобровая и т. д. Вес птички равен 8-9 граммам, длина тела – 13 см. Гнездится в лесах и парках. Предпочитает не заросли, а открытые места. По данным 2009 года 300 млн. пеночек улетает в Африку и ежегодно возвращается весной. Начавшись с мотива «скатертного» рая, пошлого людского любопытства, пройдя через горнило поисков истинного родства, мотив творчества обретает веселую свободу и естественность, а поэзия оказывается путеводительницей в рай, где сама «жизнь растет как звук».

Татьяна Бек справедливо писала о «домашности» поэзии Александра Семеновича Кушнера, парадоксально сочетающейся в его творчестве с «ощущением бескрайнего простора, шири на семи ветрах». Пространство, в котором разворачиваются диалоги цикла «Пятая стихия», зачастую обозначено конкретно: застольная беседа в гостиной, комната поэта, Пулково. В то же время читатель, следующий за автором, попадает в и в поэтический рай и в открытый космос. В цикле «Пятая стихия» интимность и человечность, ощущение родства всех людей искусства, а также поэтов всех времен распаивает рамки сиюминутного восприятия времени в вечность. Читатель Кушнеровского цикла «Пятая стихия» совершает воображаемое путешествие, начинающееся за столом в «скатертном раю». Оно проходит через творческий сон, книгу Пруста, «звучащий рай» поэзии и комнату поэта как раз в момент прихода «аониды-музы». В предпоследнем стихотворении цикла «Есть музыка в прибрежном тростнике...» действие сконцентрировано в сознании и воображении поэта, размышляющего о сути творчества. Сквозная линия «путешествия за смыслом», напоминающего о знаменитом путешествии аргонавтов за золотым руном, позволяет говорить о цикле стихотворений «Пятая стихия» как о своеобразном мифе о творчестве, созданном пером поэта 20 века. Цикл завершается прогулкой по Пулково. Широта взглядов Кушнера, его доверие к науке, а также ироничность позволяют создать миф удивительно гармоничный. Он полон любопытства к особенностям современной жизни и доверия к читателю, диалогичен, пронизан разнообразными аллюзиями, скрепляющими связи разных поэтов (стихотворный цикл Александра Кушнера связан с творчеством А. Пушкина, М. Цветаевой, Ф. Тютчева, А. Блока, О. Мандельштама), веков (упоминание античных поэтов и статуи из Тиволи) и видов искусства (Бенуа как символ театральной живописи, Нижинский, олицетворяющий балет, Пруст как эмблема литературы высочайшего качества). В стихотворении «Пулково» поэзия прислушивается к науке, вглядывается в ее достижения, свою собственную песнь иронично отождествляя с пением пеночек и дроздов и, дополняя научный взгляд на вещи нравственной проблематикой. С нашей точки зрения, прочтение цикла стихотворений «Пятая стихия» без учета многочисленных аллюзий, а также его мифологического смыслового пласта неизбежно окажется поверхностным, не отражающим всей глубины творческого замысла Александра Семеновича

Кушнера.

В связи с восьмидесятилетним юбилеем Александра Кушнера в журнале «Литература» опубликована подборка из четырех стихотворений поэта. По нашему мнению, одно из них, озаглавленное по первой строчке «Искусство выдохлось – и это знак беды...», тесно связано с циклом «Пятая стихия». Прежде всего мы видим прозаизацию поэзии, успешное стремление создать атмосферу непосредственного разговора, происходящего как бы в присутствии читателей. Поэт употребляет явно разговорные обороты: «Искусство выдохлось», «смотри» в ситуации, когда предлагается слушать, а не видеть, «ушла в кусты» и т. д. При первом же чтении у нас возникло ощущение, что мы вновь попали в «скатертный рай» первого стихотворения из цикла «Пятая стихия». Только дело происходит уже в другом веке. Беседуют наши современники – люди 21 столетия. Обсуждение интимных подробностей жизни великих ушло в прошлое. В 21 модно говорить о конце всего: автора, романа, живописи, поэзии. Об этом и толкуют в «скатертном раю» обыватели 21 столетия. Со всех сторон слышится: «Мы на краю провала», «Над гиблой пропастью», «Всему пришел конец». Автор воспроизводит реплики участников застольной дискуссии в «скатертном раю». Тема изменилась, но голоса звучат все с той же обывательской наигранной уверенностью, за которой нет ни научного исследования, ни собственного глубокого чувства. В таком разговоре поэт просто не участвует. Он молча думает, и делится своими размышлениями не с участниками бесед в «скатертном» раю, а с читателями, и в 21 веке сохранившими веру в жизнь и искусство, в их подспудный сложный нескончаемый диалог. А о сложном большой поэт всегда стремится сказать просто, пряча серьезность собственных выводов за мнимой случайностью «вдруг» пришедшей в голову мысли. Графически все стихотворение делится на два пятистишия. Первая его часть составляет 6 строчек, вторая – лишь четыре. Избыточность первой части подчеркнута тем, что она не завершается с окончанием первого пятистишия. Первая часть захватывает начальную строку второго пятистишия. Естественный интервал между пятистишиями оказывается окружен фразами о фатальном провале и конце «всего». Возникает ощущение пропасти в пространстве, символизирующей провал в мыслях современников поэта. Той ошибки, которую они совершают, гонясь за модой, не давая себе труда вдуматься в произведения искусства или взглянуть в реальность. Буднично, просто начинается вторая часть: «Но вдруг подумаю». Похоже на внутренний монолог, разговор с самим собой без всяких претензий. Однако, внимательный читатель, наверняка, вернется к этому месту в тексте первого стихотворения, прочитав в конце второго стихотворения из подборки Кушнера: «Но союз противительный «но» существует, и в нем – утешенье». Именно этот союз и служит водоразделом, своеобразным знаком «стоп», после которого начинается вторая часть – подлинные размышления поэта. Они выражены не декларативно, а образно. Автор думает о спящем в гнезде птенце, о том, что «в будущем году его услышим пеньем». Обычный, традиционный ход событий естественен и устремлен в будущее. Дальнейшее сопоставление птенца с мальчиком, а птичьего пения с поэзией также естественно и традиционно для творчества Александра Кушнера. В цикле «Пятая стихия» говорилось о «птичьем контрапункте», а сам поэт в присутствии звездочетов из «Пулково» определял себя как представителя «пеночек и дроздов». Уменьшительных суффиксов много в стихах из цикла «Пятая стихия». В стихотворении «Искусство выдохлось – и это знак беды...» уменьшительных суффиксов нет. Не «птенчик», а «птенец», не «ребенок», а «мальчик». Возможно, это также один из тайных знаков серьезности авторских выводов о том, что «ко-

нец всего» наступил не в реальности, а лишь в мыслях участников бесед в «скатертном раю». Сам поэт, рифмуя «пенье» и «стихотворенье», и в 21 веке верит в естественность поэтического творчества и в будущее человечества. С мотивом безмятежного птичьего сна в гнезде, знакомого по завершающему стихотворению из цикла «Пятая стихия» («Пулково»), в стихотворение, написанное уже в 21 веке, входит нежность к птенцу и мальчику. Последний наделен характером, в котором лапидарно и романтически выделены два качества, необходимые для того, чтобы в будущем поэт состоялся: творческий дар и решимость. Параллелизм в описании птичьего пения, которое неизбежно раздастся в будущем году, и судьбоносного момента в жизни мальчика, когда он, «выбросив постылый леденец, напишет первое свое стихотворенье», придает процессу становления поэта непреложность естественного хода вещей. Понимание суровости жизни, а также собственный стоицизм Александра Семеновича Кушнера упрятаны в подтекст. На поверхности классическая строгая музыка русской лирики, нежность к малым и уязвимым, светлая вера в неистощимость поэтического вдохновения и в будущее человечества. На фоне цикла «Пятая стихия» стихотворение воспринимается как реплика в философском диалоге с самим собой, оптимистически звучащая нота в дисгармоничной разноголосице нашего века.

Прозаизация поэтической речи, а также стремление создать в микрокосме стихотворения атмосферу диалога является одной из осознанных особенностей философской поэзии позднего периода творчества Александра Семеновича Кушнера. В качестве собеседников поэта в цикле «Пятая стихия» и стихотворении «Искусство выдохлось – и это знак беды...» могут выступать читатели, современные, участники псевдоглубокомысленных бесед в «скатертном раю», ученые, античные поэты, а также птицы, реки и воды как различные воплощения естественного природного начала или поэтического творчества.

На фоне цикла «Пятая стихия» стихотворение «Искусство выдохлось – и это знак беды...» звучит как реплика в диалоге поэта с самим собой, поданная уже из иной реальности, реальности 21 столетия, в которой изменилась мода, а ключевые вопросы существования человека, осмысливаемые на протяжении всего творческого пути Александром Семеновичем Кушнером, остались по-прежнему актуальными и животрепещущими. Позиция поэта Кушнера сродни античному стоицизму, исполнена достоинства и оптимизма и выражена с чарующей ироничностью, обворажительной простотой и интимной доверительностью по отношению к читателю.

ИСПОЛЬЗОВАННАЯ ЛИТЕРАТУРА:

1. АРЬЕВ, Андрей Юрьевич. Привычка жить. В: *Знамя*. 2016, nr 9, pp. 169-182.
2. ГАСПАРОВ, Михаил Леонтьевич. *Занимательная Греция* : Рассказы о древнегреческой культуре. СПб. : Азбука, Азбука-Аттикус, 2016. 544 р. ISBN 978-5-389-12154-6.
3. ЛОСЕВ, Алексей Федорович. *Проблема символа и реалистическое искусство*. Москва : Искусство, 1976. 367 р.
4. ШАЙТАНОВ, Игорь Олегович. *Дело вкуса* : Кн. о совр. поэзии . Москва : «Время», 2007. 656 р. ISBN 978-5-9691-0242-2.

La final de an (2017), colecția de bibliografii a Bibliotecii Științifice USARB s-a completat cu 4 lucrări noi (colecțiile: *Doctor Honoris Causa*, *Bibliographia Universitas*, *Personalități universitare bălțene*), colecții pe care Biblioteca Științifică le editează de mai mulți ani, având în palmares peste 110 de opere bibliografice.

Deținători ai titlului de Doctor Honoris Causa. Membri de Onoare ai Senatului / Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți, Bibl. Șt. ; alcăt.: Elena Scurtu, Maria Fotescu ; red.-coord. Elena Harconița ; design/tehored. S. Ciobanu, A. Antonova. – Ed. a 2-a, rev. și compl. – Bălți : US „Alec Russo” din Bălți, 2017. – 272 p. – (. – ISBN 978-9975-50-208-5. – Indice de nume : p. 266-272. <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/3740>

Este la ediția a 2-a (prima ediție a apărut în anul 2008), poate fi consultată pe Internet - <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/cercetare/activitate-editoriala/24-bibliografii>.

Prezintă un interes deosebit pentru comunitatea academică și culturală, prin informațiile pe care le propune despre anumite personalități notorii ale contemporaneității cuprinse în discursurile de elogiare (Laudatio) rostite cu ocazia acordării înaltului titlu de *Doctor Honoris Causa* al Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, precum și de Membru de Onoare al Senatului Uiversității bălțene.

Prin această lucrare bibliotecarii universității bălțene scriu o pagină nouă, de o importanță superioară, în istoria Universității și a Bibliotecii Științifice, punând în lumină acțiunea inerentă universităților clasice, inițiată în 1992, cu menirea de a omagia personalități eminente din lume.

Științele reale universitare bălțene la 70 de ani : Bibliografie / Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți ; alcăt.: Elena Scurtu, Maria Fotescu, Anna Nagherneac ; red. resp.: Elena Harconița ; red.bibliogr.: Lina Mihaluța. – Bălți, 2017. – 411 p. – (Bibliographia Universitas, ISBN 978-9975-50-154-5). – ISBN 978-9975-50-208-5.

Biblioteca Științifică USARB propune utilizatorilor o istorie bibliografică a Facultății de „Științe Reale” care în 2017 a împlinit venerabila vârstă de 70 de ani. Lucrarea este la ediția a 3-a și sintetizează patrimoniul documentar (contabilizând doar rezultatele cercetărilor științifice și didactice) al profesorilor Facultății, concretizat în: studii de doctorat, monografii, brevete de invenții, rapoarte științifice, manuale, note de curs, ghiduri, indicații metodice, articole în culegeri, anale și seriale, documente electronice. În capitole separate sunt expuse rezultatele cercetărilor științifice ale studenților, masteranzilor, doctoranzilor coordonate de profesorii Facultății.

În ediția a 3-a a bibliografiei, publicațiile profesorilor sunt prezentate pe domeniile științelor: *Matematică, Fizică, Tehnică. Tehnologii, Informatică* (în interior – succesiune cronologică), spre deosebire de primele două ediții cu structurarea pe catedre a informației. Credem că o astfel de modalitate de prezentare a informației face mai evidentă contribuția cadrelor didactice universitare bălțene la dezvoltarea științelor reale și a învățământului.

Lucrarea înregistrează peste 2630 de poziții bibliografice: 401 - matematică, 666 - fizică, 1180 - tehnică și tehnologii, 386 - informatică. Cel mai vechi document datează din 1944, ultimele, evident, din 2017, an aniversar.

Despre valoarea științifică a documentelor vorbesc titlurile publicațiilor în serie, unde au fost publicate: *Доклады АН СССР, Научные доклады высшей школы, Успехи математических наук, Радиотехника и электроника, Известия вузов. Радиофизика, Геомагнетизм и аэронавигация, Теплофизика высоких температур, Теоретическая и математическая физика, ROMAI Journal, Mathematical reports, Buletinul Institutului Politehnic din Iași, Journal Electromechanic and Computer Systems, International Journal of Modern Manufacturing Technologies, Revista de fizică „Evrika”, Journal of Experimental and Theoretical Physics...*, participările la întruniri științifice din România, Ucraina, Rusia, Polonia, Bulgaria, Japonia, SUA, Cehia ..., participările la expoziții și saloane internaționale.

Dintre profesori-savanți cu contribuții însemnate la dezvoltarea științelor reale menționăm pe: Valentin Belousov, Laureat al Premiului de Stat al Moldovei, Israel Gohberg, Grigore Berman..., care au activat la Facultate în anii 50-70 ai sec 20, Natalia Gașitoi, Ina Ciobanu, Liubovi Zastânceanu- cercetători tineri (Matematică), Simion Băncilă, Virgil Cheptea, Alexandru și Valeriu Abramciuc, Alexandru Ursu, Mihail Popa... (Fizică), Nicolae Filip, Eugen Plohotniuc, Natan Blaunștein, Pavel Topală, Vasilii Șaragov... (Tehnică. Tehnologii), Valeriu Cabac, Mircea Peric, Octavian Cozniuc, Lidia Popov, Radames Evdochimov... (Informatică).

Bibliografia este destinată managerilor universitari, cadrelor didactice universitare, cercetătorilor, studenților și, de ce nu, publicului larg de cititori care dorește să cunoască evoluția în timp a Facultății de Științe Reale (din 2013 Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului) a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți.

Contribuții Științifice ale profesorilor și colaboratorilor : [Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți] : Anuar ... / Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți ; alcăt.: Anna Nagherneac [et al.] ; red. resp.: Elena Harconița ; red. bibliogr.: Lina Mihaluța. – Bălți : Universitatea de Stat „Alec Russo” din BS USARB. Bălți, 2017 – . – (Bibliographia Universitas, ISBN 978-9975-50-154-5). – ISBN 978-9975-50-036-4. ...2016. – 2017. – 145 p. – 20 ex. – ISBN 978-9975-50-206-1.

Colecția *Bibliographia Universitas* găzduiește un nou Anuar bibliografic – 2016 cu informații despre contribuțiile științifico-didactice ale universitarilor și bibliotecarilor materializate în monografii, manuale, cursuri universitare, programe didactice, articole și comunicări prezentate la manifestări științifice naționale și internaționale (cuprinde peste 800 de înregistrări bibliografice).

Cercetarea științifică în universitatea bălțeană se amplifică pe an ce trece în plan local, național și internațional. Revistele științifice editate de universitarii bălțeni, patronate de membrii catedrelor și colaboratorii Bibliotecii Științifice (Artă și educație artistică, Fizică și tehnică, Limbaj și Context, Glotodidactica, Revista tehnocopia, Sintagmele, Confluente bibliologice, BiblioUniversitas@abrm.md) obțin o vizibilitate tot mai mare, fiind postate pe site-ul Bibliotecii <http://libruniv.usarb.md/>, Repozitoriul instituțional ORA USARB <http://dspace.usarb.md:8080/jspui>, în cataloagele multor biblioteci din Moldova și din alte țări, sunt incluse în baze de date: DOAJ (Directorul revistelor cu acces deschis) <https://doaj.org/>, Instrumentul Bibliometric Național <https://ibn.idsi.md/>, Repozitoriul european Zenodo <https://zenodo.org/>, CEEOL: <https://www.cceol.com/>.

Mai multe publicații au văzut lumina zilei în reviste și materiale ale conferințelor din străinătate.

Selectarea informației pentru acest Anuar a fost efectuată *de vizu* din documentele primare și secundare aflate în colecția Bibliotecii Științifice, în bibliotecile și portofoliile personale ale profesorilor, în Internet și baze de date.

Descrierile bibliografice sunt prezentate în limba originală conform standardului interstatal GOST 7.1-03 Înregistrarea bibliografică. Descrierea bibliografică. Cerințe generale și reguli de alcătuire. Abrevierile sunt efectuate în corespundere cu standardul GOST 7.11.-2004 (ISO 832:1994) introd. din 09.01.2005. Cititorul se va orienta cu ușurință în multitudinea descrierilor bibliografice având la dispoziție indicii auxiliari de nume, titluri și denumiri de publicații în serie. Deoarece bibliografia poate fi interpretată ca un instrument de lucru încadrat în promovarea moștenirii științifice universitare, considerăm că acest volum, ca și cele anterioare, este absolut necesar pentru susținerea procesului de dezvoltare a științei la nivel național și mondial.

Valeriu Capcelea: In honorem - 65 : Biobibliografie/ Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți; red. resp. L. Mihaluța (red. bibliogr.) ; ind. realizat de: N. Culicov ; design/ cop. tehno-red./ machetare: S. Ciobanu. – Bălți : US „Alec Russo” din Bălți, 2017 (Tipog. Indigou Color). – 157 p. – (Colecția Personalități universitare bălțene, ISBN 978-9975-50-133-0). – ISBN 978-9975-50-210-8; <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/3741>

Volumul este un pios omagiu adus profesorului și savantului Valeriu Capcelea, neobosit cercetător, iscusit cadru didactic, om de mare responsabilitate, ajuns la vârsta de 65 de ani. Lucrarea se deschide cu nota asupra ediției semnată de Igor Cojocaru, doctor în politologie, prorector pentru activitate științifică, inovație și transfer tehnologic al Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, care integrează activitatea protagonistului.

Conținutul este structurat în câteva capitole. Primul *Videre majus quiddam* conține texte de aleasă prețuire și respect despre omagiat, semnate de academicianul Alexandru Roșca, dr. habilitat Vitalie Ojovanu, dr.: Lidia Troianowski, Lidia Pădureac, doctoranzi ...

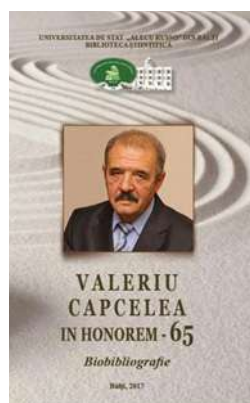
Capitolele de bază oferă informații de valoare despre protagonist.

- Curriculum vitae: informații despre formarea profesională, competențe și abilități, realizări științifice și didactice remarcabile în domeniul filosofiei, eticii și dreptului; Rezultatele științifice reprezentative în domeniul cercetărilor filosofice fundamentale, didactice și aplicative; Colaborări științifice naționale și internaționale; Activitatea de formare a noilor generații de cercetători științifici; Bibliografia publicațiilor care cuprinde peste 200 de lucrări, precum și activitatea de editor și redactor științific a dlui Valeriu Capcelea.

Capitolul *File din istoria dinastiei Capcelea* însoțită de fotografii reflectă istoria familiei de la străbunei și până în prezent. Este o familie în care au crescut și s-au format personalități cu aporturi deosebite în evoluția neamului.

Biobibliografia este adresată tuturor celor, care vor să cunoască geneza, evoluția, reușitele și realizările științifice notorii ale eminentului savant și cadru didactic.

Indexurile auxiliare (nume, titluri, publicații în serie) vor facilita utilizarea lucrărilor.

Elena

***STRATAN -
promotor al misiunii
și valorii bibliotecarului***

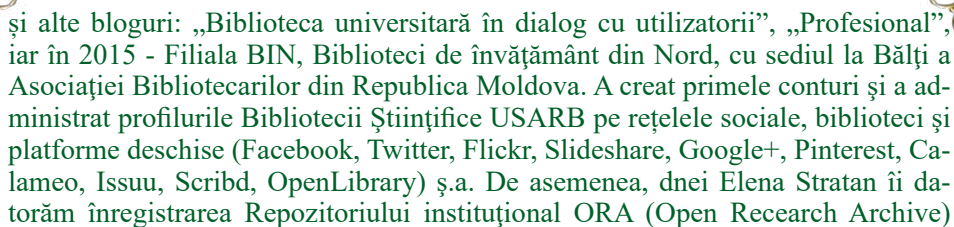

În vara anului 1957, la 21 iulie, în satul Sângerei Noi, raionul Sângerei, vedea lumina zilei cel de –al patrulea copil din cei șapte frați și surori, cărora le-au dat viață soții Filimon și Natalia Popovici. Fata sărguincioasă cu numele Elena, a terminat școala generală în anul 1973 și este admisă la învățătură în Școala de Iluminare Culturală „Elena Sârbu” din Soroca. O absolvente cu succes și devine bibliotecar de calificare medie. Specialitatea aleasă și puțina experiență obținută la început în domeniu i-au dezvoltat gustul cărții și al lecturii, al ordinii și disciplinii, al dorinței de a progresa în continuare. Ca urmare, între anii 1977 și 1983 o vedem pe Elena Stratan din nou cu „burta pe carte”, de data aceasta la Facultatea de Filologie a Universității de Stat din Moldova. *Căpătuită* cu multe cunoștințe și aspirații nobile tânăra și ambițioasa Elena se avântă în lumea bibliotecară: Biblioteca pentru copii din Tiraspol, șefă a Bibliotecii comunale din Mărinești, Biblioteca sindicală a Combinatului de blănuri din Bălți.

Pe la mijlocul făurarului din 1990, când au început reformele în domeniul sistemului biblioteconomic în Republica Moldova, Elena Stratan se angajează temporar la Biblioteca Științifică a Institutului Pedagogic de Stat „Alecu Russo” din Bălți în calitate de bibliotecar de la 12.02.1990 până la 15.08.1990. Directoarea, regretata Faina Tlehuci, cu firea ei iscoditoare și previzionară, a reușit să descopere în persoana lui Elena Stratan un bun profesionist, căruia îi este tare dragă meseria aleasă, și-o angajează pe termen nelimitat cu salariul de 155 ruble, care crește până la 170 ruble, apoi tot mai mult și tot mai multe... Dacă răsfoim paginile astrologice, aflăm că punctele forte ale nativilor din 21 iulie sunt curiozitatea, profunzimea, meticulozitatea, responsabilitatea, dărnicia și bonomenia, calități pe care le găsim cu prisosință la omagiata noastră.

Într-adevăr, Elena Stratan posedă o seamă de însușiri ce țin, mai întâi, de atitudine. Este proactivă, gândește înainte de a acționa, vine mereu cu idei creative, transformându-se în timp, într-o armă de mare valoare a Bibliotecii universitare din Bălți. Se implică și caută să fie implicată întotdeauna în tot ceea ce se întâmplă în Bibliotecă. În calitate de șefă a subdiviziunii de Literatură Națională a participat activ la testarea și implementarea Modulului Circulație în formatul MARC, apoi în Soft-ul integrat de bibliotecă TINLIB (anii 1994-1998; 1999-2003). S-a integrat cu multă pasiune în aplicarea serviciilor moderne de Biblioteca 2.0 și Web 2.0, crearea și menținerea primului blog al Bibliotecii în anul 2010, după care urmează

60 de ani de la naștere

și alte bloguri: „Biblioteca universitară în dialog cu utilizatorii”, „Profesional”, iar în 2015 - Filiala BIN, Biblioteci de învățământ din Nord, cu sediul la Bălți a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova. A creat primele conturi și a administrat profilurile Bibliotecii Științifice USARB pe rețelele sociale, biblioteci și platforme deschise (Facebook, Twitter, Flickr, Slideshare, Google+, Pinterest, Calameo, Issuu, Scribd, OpenLibrary) ș.a. De asemenea, dnei Elena Stratan îi datorăm înregistrarea Repozitoriului instituțional ORA (Open Research Archive) – USARB în directorii și registre internaționale (ROAR, ROARMAP, DOAR, DURA SPACE), deschiderea paginilor Proiectelor BȘ USARB pe Twitter și Facebook ș.a. Este membru al grupului de gestionare a conținutului sit-ului Bibliotecii, autor de texte pentru rubrica *Evenimente Noutăți*, monitorizarea on-line a evenimentelor profesionale și științifico - culturale desfășurate în cadrul Bibliotecii și Universității.

Deține în palmares circa 230 de publicații, mai bine de 110 participări la conferințe și seminarii pe diverse niveluri. Este autor, alcătuitor, prefațator, membru al colegiului de redacție, redactor al publicațiilor editate de Biblioteca Științifică USARB: monografii, colocvii, conferințe, bibliografii, cataloage, dicționare, anuare, ghiduri, bloguri, expoziții online, articole științifice apărute în reviste de specialitate din țară, în revistele Universității, publicate în culegeri, studii, referate publicate pe Internet. Este membru al colegiului de redacție a revistei de biblioteconomie și știința informării *Confluente Bibliologice*, susținând de mulți ani rubrica BiblioMesager, face parte din colegiul de redacție a revistei electronice *BIBLIOUNIVERSITAS@ABRM.md*, revistă de teorie și practică a bibliotecilor universitare din R. Moldova, editată de Biblioteca universitară din Bălți, este membru al colegiului de redacție a materialelor *Colloquia Bibliothecariorum, Colloquia Professorum*.

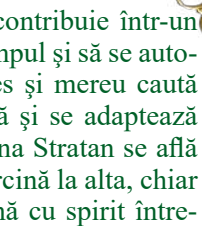
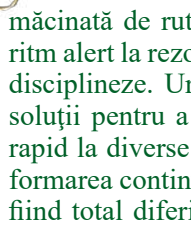
Are în sarcină organizarea asistenței de specialitate în vederea dezvoltării și aplicării programelor infodocumentare dedicate. Participă la dezvoltarea cadrului de reglementare și normativ - tehnologic, elaborarea și actualizarea proceselor infodocumentare. Este membru important al grupului de lucru privind elaborarea Strategiei și a Planului ei de monitorizare. De mai mulți ani redactează planurile și rapoartele anuale de activitate ale Bibliotecii universitare bălțene, participă la sintetizarea și generalizarea experienței Bibliotecii, elaborarea conceptelor, politicilor.

Este orientată mereu spre utilizatori, îi tratează cu respect, oferindu-le servicii de calitate, iar studenții, profesorii și colegii mereu i-au răspuns cu încredere, respect și loialitate. Timp de cinci ani (2003-2007) a coordonat Centrul de Cultură a Informației, fiind asistent la catedra de Electronică și Informatică pentru promovarea Modulului *Bazele Culturii Informației* în cadrul cursului universitar *Tehnologii Informaționale și Comunicaționale*. În anul 2009 a cumulată funcția de lector superior la catedra de Literatură Română și Universală pentru promovarea disciplinei *Istoria Bibliotecii* la specialitatea (ce a avut o scurtă durată în USARB) de *Biblioteconomie, asistență informațională. Arhivistică*. A elaborat Curriculumul și Fișa Disciplinei Bazele Culturii Informației.

Elena Stratan este un redactor meticolos, după ea puțin ce trebuie redactat ori refăcut, astfel se contribuie la economisirea timpului și a resurselor. Nu se lasă

60 de ani de la naștere

măcinată de rutină, aflându-se mereu în stare de dinamism și contribuie într-un ritm alert la rezolvarea oricăror sarcini. Știe sa-și administreze timpul și să se auto-disciplineze. Urmărește mereu punctul în care se află un proces și mereu caută soluții pentru a interveni și a rezolva problemele. Este flexibilă și se adaptează rapid la diverse situații. La temelia tuturor activităților dnei Elena Stratan se află formarea continuă. Permanent învață, foarte ușor trece de la o sarcină la alta, chiar fiind total diferită, fără a-și pierde concentrarea. Este o persoană cu spirit întreprinzător, se mobilizează și caută resurse și soluții pentru a realiza obiective de orice gen. În felul acesta obține eficiență. În toate sectoarele de activitate unde nu și-ar fi onorat funcțiile, Elena Stratan a demonstrat eficiență și valoare.

Productivitatea muncii în instituția noastră se bazează pe o comunicare bună. Elena Stratan face parte din persoanele care comunică ușor și poate oferi un feed-back imediat, obiectiv și sincer, atât pentru ceea ce este valoros, cât și pentru ceea ce o deranjează. Toți bibliotecarii, inclusiv din bibliotecile preuniversitare de învățământ, vin pentru a primi consultații în subdiviziunea de Cercetare. Asistență de specialitate, în fruntea căreia se află Elena Stratan din anul 2003 până în prezent. Are răbdarea și abilitatea să-i asculte pe toți și comunică, atât verbal cât și non-verbal, într-o manieră corectă și prietenoasă, dar profesională.

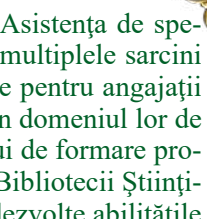
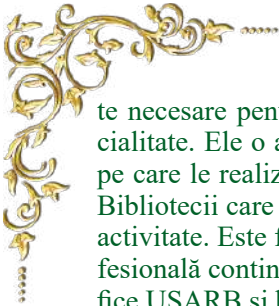
Funcția de coordonatoare a Centrului Biblioteconomic Departamental, pentru bibliotecile din instituțiile preuniversitare de învățământ, o asigură prin colaborarea eficientă cu Organele Locale de specialitate în domeniul Învățământului din municipiul Bălți și cincispezece raioane din Nordul Republicii Moldova. Mai bine de 13 ani sunt colectate datele statistice privind activitatea a peste 600 de biblioteci școlare, sintetizate, analizate și postate pe sit-ul Bibliotecii, bloguri, conectate la sit-ul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării. Statutul de formator național îl menține cu demnitate și profesionalism, organizând conferințe, ateliere, seminare, mese rotunde, diseminări în cadrul Centrului Biblioteconomic Departamental, Filialei BIN - Biblioteci de Învățământ din Nord Bălți a ABRM.

Este una din participantele active și responsabile în proiectele internaționale: Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova (Parteneriatul dintre Norvegia și Moldova) (2016 -2019), finanțat de Programul Norvegian de Cooperare cu Eurasia în domeniul învățământului superior, realizat în parteneriat între 18 biblioteci universitare din Republica Moldova, Universitatea din Bergen, Norvegia și Universitatea Transilvania din Brașov, România; Proiectul ERASMUS + Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor în Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor (LNSS). (2015 -2018); Proiectul MISISQ - TEMPUS – Modern Information Service for Improvement Study Quality – (2013-2016), Consorțiul a 7 biblioteci universitare împreună cu 4 parteneri din Europa; Consorțiul REM - Resurse electronice pentru Moldova - EBSCO Publishing; Cercetare și dezvoltare în cadrul sistemului național de biblioteci (SNB); Overview of Information Literacy Resources Worldwide, realizată sub egida UNESCO (2014); Proiectul Building Strong Library Association (Consolidarea unei asociații puternice pentru biblioteci), implementat de ABRM în parteneriat cu Federația Internațională a Asociațiilor Bibliotecarilor (IFLA) și cu suportul Programului Novateca.

Este o persoană de încredere, discretă și receptivă, acestea fiind calități foar-

60 de ani de la naștere

te necesare pentru bibliotecari, dar mai ales pentru șeful de la Asistența de specialitate. Ele o ajută să fie un bun trainer și mentor. Una dintre multiplele sarcini pe care le realizează este aceea de a oferi programe de instruire pentru angajații Bibliotecii care trebuie puși în contact cu cele mai noi tendințe în domeniul lor de activitate. Este formator, organizator, coordonator al Programului de formare profesională continuă și a Școlii Noului Angajat. Susține angajații Bibliotecii Științifice USARB și bibliotecarii școlari din Nordul Republicii să-și dezvolte abilitățile profesionale. Este coordonator al grupurilor instituționale de profil *Formare profesională continuă*, membru al grupurilor: Evaluarea personalului; Integrare profesională. Este membru al Comisiei de atestare instituțională. A fost printre inițiatorii diverselor campanii de formare a bibliotecarilor: Școala de Vară pentru bibliotecari USARB (2017); Campania de formare a formatorilor în cultura informației (2016); Sesiunea de vară dedicată formării profesionale (2014); Formare profesională continuă (2013); Programul de formare profesională instituțională (2012) etc.

Este membru al Comisiei Protecția Socială în Consiliul Biblioteconomic Național de pe lângă Ministerul Culturii; Membru al Consiliului Administrativ al BȘ USARB, membru al grupului de Audit intern, Aplicarea Standardelor; Controlul Colecțiilor Bibliotecii.

Munca Dnei Elena Stratan a fost înalt apreciată de Guvernul Republicii Moldova, oferindu-i-se Diploma de gradul întâi pentru activitate îndelungată și rodnică în domeniul biblioteconomiei, profesionalism, contribuție substanțială la organizarea asistenței de specialitate și la coordonarea programului de formare continuă, dinamism și perseverență (2014). Deține Diploma Ministerului Educației (2010), este distinsă cu premii și diplome în cadrul concursurilor naționale: Deținătoare a Premiului în cadrul Concursului Național Cel mai Bun Bibliotecar al anului (2007); Deținătoare a premiilor (Premiul Mare, I, II, III) a Concursului Național Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științelor informării al ABRM (2005-2016); Diploma Asociației Bibliotecarilor Pentru rezultate remarcabile în activitatea profesională, abnegație și muncă creativă. (2013, 2007, 2006, 2005); Diploma Universității Pentru profesionalism, receptivitate la nou, abnegație, corectitudine, perseverență (2017, 2013, 2009, 2007, 2005, 2003), etc.

Stimată Doamnă Elena Stratan, bibliotecarii universitari de la Bălți, vin cu o sinceră reverență de înaltă prețuire și afecțiune pentru un profesionist și un Om de adevărată vocație precum sunteți!

Calde urări de sănătate, gânduri senine și fericire cu prilejul acestei frumoase aniversări.

Să trăiți în armonie și cu bucurii de la scumpii copii și nepoți, iar anii care mai bat la ușă să Vă înnobileze cu dragoste și considerație din partea celor dragi și a colegilor respectuoși !

LA MULȚI ANI !

60 de ani de la naștere

14 iulie 2017

Dr. Liviu-Iulian DEDIU, director, IME România, a vizitat Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, fiind însoțit prin spațiile ei de directoarea Elena HARCONIȚA. Oaspețele a dăruit, cu dedicație, propria lucrare *Managementul serviciilor pentru utilizatori în bibliotecile contemporane / Liviu-Iulian Dediu*. - București: editura ANBPR, 2012 și materialele promoționale de la Firma IME București: The Information Navigator for READers: Tin READ și The Information Navigator for READers: TinRead! RFID.

04-09-2017

Monica Babuc, Ministrul Educației, Culturii și Cercetării, în vizită la Biblioteca Științifică USARB. La 4 septembrie 2017, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți (USARB) a inaugurat oficial Anul Universitar 2017-2018 în sala mare a Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Bălți. După festivitate, Ion Gagim, Rectorul USARB, Monica Babuc, Ministrul Educației, Culturii și Cercetării, Academicianul Ion Tighineanu, vicepreședintele Academiei de Științe a Moldovei, Slavian Vlad, directorul Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Bălți, au vizitat Biblioteca Științifică USARB. Oaspeții au fost ghidați de Elena Harconița, directoarea Bibliotecii Științifice care le-a relatat despre participarea Bibliotecii Științifice în proiectul LNSS.

23-10-2017

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți i-a avut ca oaspeți pe profesorii de la Universitatea Pușkin, Moscova: Leșutina Irina, doctor, profesor la Catedra de metodică predării și Catâșev Pavel, doctor în filologie, profesor la Catedra de limbă și literatură rusă. Mușafirii au fost însoțiți și ghidați prin spațiile Bibliotecii de directoarea Elena HARCONIȚA. Oaspeții au lăsat câteva impresii („Книга – вечный

Musafirii Bibliotecii

источник знаний. Какое счастье, что в XXI веке, в веке информационных технологий, есть библиотеки, подобные вашей, где так бережно, системно и уважительно относятся к старой печатной книге. С благодарностью от Института Пушкина (Москва, Россия). 18.10.2017. Проф. Лешутина И. А., проф. Катышев П. А.”) în *Cartea de Opinii* și au dăruit, lucrarea: *Большой универсальный словарь русского языка / Морковкин Валерий, Богачева Галина, Луцкая Наталья. – АСТ -Пресс, 2017.*

03-11-2017

În cadrul Zilelor culturii și artei franceze la USARB, Biblioteca Științifică a fost vizitată de membrii Orchestrei de muzică tradițională de la Conservatorul Nevers din Franța. Oaspeții au fost ghidați prin spațiile Bibliotecii de Lina Mihaluța, director adjunct al Bibliotecii Științifice USARB. Musafirii au făcut o donație de carte franceză și au lăsat câteva impresii în Cartea pentru Oaspeți.

24-11-2017

Biblioteca Științifică USARB a fost vizitată de publicistul, traducătorul Liviu Papuc și istoricul literar, Nicolae Busuioc din Iași, care au fost ghidați prin spațiile Instituției Cărții de către Lina Mihaluța, directorul adjunct al BȘ USARB. Musafirii au oferit o donație de carte Bibliotecii și au lăsat un mesaj în Cartea Bibliotecii de Opinii și sugestii.

BELCOVSCAIA GALINA - bibliotecar, serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing BȘ USARB
e-mail: belcovschi.galina@gmail.com

CARPOVICI ELENA - bibliotecar principal Biblioteca Științifică Medicală a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”

CECAN SVETLANA - bibliotecar, serviciul Dezvoltarea și prelucrarea resurselor informaționale BȘ USARB
e-mail: svetlana.cecan@gmail.com

CIOBANU SILVIA – șef Centru Marketing. Activitatea editorială BȘ USARB
e-mail: silvia_ciobanu@mail.ru

CRISTIAN ELENA - șef serviciul Dezvoltarea și prelucrarea resurselor informaționale BȘ USARB
e-mail: elena.cristian12@gmail.com

DASCĂL OLGA - bibliotecar, serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing BȘ USARB
e-mail: dascal.olga@gmail.com

HARCONIȚA ELENA - director Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți
e-mail: elena.harconita@mail.ru

HĂBĂȘESCU ANGELA - bibliotecar, serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing BȘ USARB
e-mail: angelahabasescu@gmail.com

IAVORSKAIA LILIANA – șef oficiu, serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing BȘ USARB
e-mail: iavorski.lilea@mail.ru

Autorii

IULIC MARGARITA – bibliotecar, serviciul Comunicarea colecțiilor. Pro-grame infodocumentare. Marketing BȘ USARB
e-mail: iavorski.lilea@mail.ru

LUCHIANCIUC NATALIA - bibliotecar, serviciul Comunicarea colecțiilor. Pro-grame infodocumentare. Marketing BȘ USARB
e-mail:

MIHALUȚA LINA - director-adjunct, Biblioteca Științifică USARB
e-mail: aculina12@mail.ru

NAGHERNEAC ANA - bibliotecar principal, serviciul Informare Cercetare Bibliografică BȘ USARB
e-mail: anita_ray@freemail.ru

RADU VASILE - student USARB

STRATAN ELENA - bibliotecar principal, serviciul Comunicarea colecțiilor. Pro-grame infodocumentare. Marketing BȘ USARB
e-mail: elena.stratan1@gmail.com

ȘULMAN MARINA – bibliotecar, serviciul Comunicarea colecțiilor. Pro-grame infodocumentare. Marketing BȘ USARB
e-mail: raysablumina@gmail.com

TOPALO VALENTINA - șef CD a ONU, șef CIEUI BȘ USARB
e-mail: valeandrew@gmail.com

ȚURCAN ELENA - bibliotecar, serviciul Comunicarea colecțiilor. Pro-grame infodocumentare. Marketing BȘ USARB
e-mail: elturcan@gmail.com

Autorii

VACARCIUC VALENTINA - bibliotecar, serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing BŞ USARB
e-mail: valentina.vacarciuc62@gmail.com